

తగ్గరచుము!!

మించిపోవును!!

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.

అదృష్టవారి!

1. కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని వా లాటరీ వ్యవస్థాపక సం 148 రు గల రెండవ మేడ ఆద్యాల ప్రింట్ వారి ఫిట్టింగు గల గల గల మేడల వారికి తెలియజేసినవి లాటరీ మాలముగా విక్రయించుచున్నాను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తగ్గరచుచు దొరకవు.
2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీయొక్క ప్రదేశమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, కర్ణాటక లోను, కేంద్ర ప్రభుత్వం గొప్పయ్యే దొంగలముఠా, పెద్దమనుష్యులయెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కలబడును.
3. ఈ టిక్కెట్ల కల్ల వసూలయ్యే సొమ్ములో యెంట్ల కిమివన్ వయిరా ఖర్చుపాటోను మిగతాసొమ్ము లాటరీ వేయవలసి ఏలూరు పెంట్లలో కో ఆఫరేటివ్ బ్యాంక్ లో నుంచబడును.
4. ఈ మేడకు తనకంటే వయిరా తగ్గ. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమ స్వంత ఖర్చులతో క్రమ త్రువ దిస్తావేళు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకోవలెను.
5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమ పేరు, నివాసము స్పష్టముగ వ్రాసి టిక్కెట్టు 1-కి రు 5-0-0 చొ॥ వా షేన మనెయ్యగలరు చేసేయెదుట వెంటనే టిక్కెట్టు తిరుగ ఉపాలో కృపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొను వ-రికి ఒక టిక్కెట్టు కమిషనుగా నివ్వబడును.
6. టిక్కెట్టు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుఖర్చులు సంపనీ జవాబు యివ్వబడును.

ఏలూరు

12-1-1923

మాటూరి సర్వేశం.

మేడనామ్మ వారు,

LAWRENCE & MAYO Ltd.

(Incorporated in England)

PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.

MOUNT ROAD - MADRAS.

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!

మీ కండ్లను పరీక్షించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు, అన్నిరకములు కంటి అద్దముల సామానులు క్రయమునకు దొరకునట్టిదియు వైన

వారివద్దనుండి సులభములను కొనుడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపునట్టివారికి

నేత్రపరీక్ష. ఉచితముగా చేయబడును.

లారెన్సు ఆండ్ మేయో (లిమిటెడ్)

ప్రిమియర్ ఆప్టిషియన్స్ ఇన్ ది ఈస్టు.

మాంటు రోడ్డు - మదరాసు.

జర్నల్ టైమ్ పీస్ లు

"అలాంట్ టైమ్ పీస్" 4 అంగుళములు దేయబడి, 8 అం. ఎక్కు ప్రతిదినము బీగము యివ్వవలెను. సరియైన కాలమును చూపును. 1-కి 4 రు 5-0-0

చిన్న "బి" టైమ్ పీస్ 2 అం. దేయబడి, 8 1/4 అం. ఎక్కుగలది. ప్రతిదినము బీగ మివ్వవలెను. ధర 1-కి రు 4-0-0

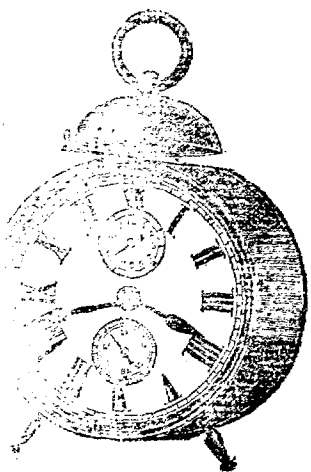
"కాశ్" టైమ్ పీస్ 3 అం. దేయబడి, ఎక్కు 7 అం. ప్రతిదినము బీగమివ్వ వలెను. గంటలు, అంగుళాలు, ఆలారముకొట్టును ధర 1-కి రు 15-0-0

జపాను 8 డిగ్రీ 8 అం. దేయబడి. డ్రాప్ టైమ్ పీస్ ఆలారముగలది. ఆ టీసు ది ప్రయోగమునకు చాలమంచిది. సరియైన కాలమును చూపును ధర రు 22-0-0

ప్యాకింగు, పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము బకటికి పంపుటకు మునుపు కాగుగా పరిశీలన చేసి పంపబడును.

లక్ష్మీవిలాస వరకశాల,

గడియారము వ్యాపారస్థులు, తపాలపెట్టె నెం 35, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వర లేవ్యము

దుర్బలలపాలిటి సుజీవి:— మేనాము, నిక్కా, 2, పు న్నము, నిస్సత్తున, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటికి హరిం మంచి జలమును, యవ్వమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కా ప్తాప్తిని కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 క డబ్బి రు 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (895)

రోజూపున్న లేవ్యము:— ఇది మలబద్ధమున రోజూ కాల విరచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాయము 15 రు 10-0. వి. పి. చార్జి 0-7-0

పి. పి. అంధులకు, ఆయుర్వేదవనమం, పెరిజీమ్, కల్లు కలహా

యినాం! యినాం!

60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్వాధై ద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి నుఖజీవిత రహస్యప్రస్తావన

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము నకు వ్రాయవలెను. (3395)

ఈ క్రితములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి

పి. కే. పి. సి. వారి (904)

శ్రీరవధాని

ఈ దివ్యాత్మకము కల్లులకు పానము వృద్ధిజేసి కలిర పుష్టిని కలిగించును.

పిల్లలకు సుజీవి. పక్ష్యము లేని రుచిగల రసాయన ము. హరికృష్ణమిల్క్ మిల్క్ లో పులేను. పిల్లలు, కల్లులు నుభవించుదురు. బలహీను లగు పిల్లలకిచ్చిన జబ్బులు పోయి జేవాపుష్టి కలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0. (8847) వి. పి. తో కలిసి రు. 2.

మావద్ద శుభ్రనిధులగు ఆయుర్వేదవేదముల విక్రయము. ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

30 దినములువరకు

మిక్కిలి తగ్గిన వెల! క్వరచేయండి!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM BRACELET WATCHES.

8 సంవత్సరము గ్యారంటీగల

రోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ వాచ్

క్రొత్తమోడ్డు అమెరికా U. S. A ముంచేటి గడియారములు

ఈ గడియారం మాయొక్క

సాంక ఆర్థరువై దృఢమైన లీడరు

సామానులతో తయారు చేయబడి

ప్రతి సంవత్సరము రేడియం అను

పవరు పెట్టుబడియన్నిది. చీకటిలో దీపము నశించుములే గం

టలు చూడకగినది. బ్రేస్ లెట్ అను చేతిగొలుసు, చిన్నది

పెద్దదికలెయ్యవలె స్ప్రింగ్ పెట్టుబడియన్నిది. ప్రతి గడియారము

చక్కగా కరిగోధించి 8 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రక్రియతో

జంపబడును. మియొక్క విలాసము తెలియవలె విశేషముగా

వ్రాయవలెను. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము 1. రఫండు రోల్డ్

గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ ముంచేటి గడియారము, డిటో

స్ప్రింగ్ గొలుసు కలి రు. 8-8-0. 2. 4. మూల. డిటో. గొ

లుసు కలి రు. 9-8-0. 3. 8 మూల డిటో గొలుసు కలి

రు. 10-8-0.

సోత్ వజంటు—సారథి అందు, కో.

తపాలుపెట్టె, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును కలిగించు లేవ్యము

యందు శేరప్పక గాంధినది ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకనంబు ఎర్పల్లెయ్య కపాలాభిదా

అతిశయంగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 కనకవాడి, బొంబాయి

వసంత కుసుమాకరము

బసవరాజీయ మేహాంగ ప్రకరణము

419 వ. పుట మధ్యమేహాంగం ను ప్రసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను ఈయ, అజీర్ణము, నిద్రలేచు మొదలగు వ్యాధులలోగూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము రక్తమును శుద్ధిజేయును. ఇందు కర్రపుట్టాభ్రము, బంగారము, ముత్యము, కంఠ భస్మము, కాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు. 20 మాత్రముల సీసా 1 టీక రూ 5-0-0 ఔషధముతో గూడ పథ్యమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద షార్త సి లి మి టె డ్

వసూలైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహించు కార్యక్రమములకు పట్టినిల్లు, క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

(హాంటురొ- (1) నెం 149 హైకోర్టు తిరువల్లి కే.టి. (2) 402, మింటుస్ట్రీలు జి.టి. మద్రాసు. (3) నెం 2, బహారకోర్టు రాయపేట. (4) హైకోర్టు, తిరువల్లి.

ధ ర త గ్గి న ది వ్యో ధ ష ము

శ్రీరాజాజిత రసాయనము

న ర్వ రో గ ము ల ను హ రిం చు ను

ఇంతవరకు 8405 డబ్బీలు ఖర్చయినది. 26-1-28

ఇంతటింటి 5:00 డబ్బీలు ఖర్చయినది. 8 వెలగల డబ్బీలు 6 కే ఇవ్వబడినవి.

ప్రతివారికిని ప్రాణనష్టమైన సంజీవనీ ఔషధముని యన్యుతగుణములచే హిందూదేశమంతటను క్రభ్యాతిగాంచినది. వేలకొదియొగ్గతాపత్రములు పొందినది. ఈ రసాయనము వెల్కరించునది నానాప్రాంతముల నుండి రమావసు 500 డబ్బీలు మూడు చేరుటచేతను స్వచ్ఛందముగ నులగముగ చిక్కునటుల యోచించి ఎట్టిమోసము, కల్తీలేని శ్రేష్ఠమైన శిలాజతు (మొమ్మాయి) కరసమైన ధరకు ఒకేసారి అధికముగ విశేషధన మిచ్చివేడమైనది. కావున యంతటి నుండి 5500 డబ్బీలు ఖర్చుపడువరకు మాత్రము రూ 6 విలువగల ఒక డబ్బీ రు 6-0-0 కే యివ్వబడును. గనుక త్వరపడికర్రులు, ఏజంట్లు, కాతాదారులు, కోశులు, నికోటలు సహితము ఈ తక్కువధర సమయము కనే కొని సంగ్రహించుకొనవలయును. ఈ సమయమువారికి యాభరతు చిక్కదు. మొత్తముగా కొనువారికి కొంతవెలతగ్గును. శుద్ధిచేసిన శ్రేష్ఠమైన శిలాజతు మేము ప్రత్యేకముగా వర్ణించెదము. తులనాధార 2 మాత్రమే పోస్తేటి ప్రత్యేకము.

మా విలాసము:- ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, బి. శ్యామసుందరరావు, బదర్న

ఆయుర్వేద ఔషధాలయము బరంపురం, గంజాం, ఇండియా.

అదిమాంధ్రులకు కేంద్రభోజన వసతిగృహము

ఆంధ్రదేశములోనుండు అదిమాంధ్రబాలరత్న, బాలికలకు ఒక కేంద్రభోజనవసతిగృహము స్థాపించుటకై ఏతారు నిన్ను బాతుధర్మసంఘప్రచారకు లగు శ్రీయుత శిల్పకృష్ణమూర్తి శంకరులుగారు, గుడివాడ, గుంటూరు, బెజవాడ మొదలగు జిల్లాలములను దర్శించి అచ్చట నాయకులతో యా ప్రతిష్ఠాపనల ముఖ్యముగా స్థాపించుటకుగల అవసరమును గురించి మూలాది స్థలస్థితినిగూర్చి శేడు-ఏలూరు వాస్తవ్యులను మా విన్నవార్థశిష్యునికి పాటుపడుచున్నటువంటి మహారాజ శ్రీ ఉత్తమ శారాజుగారిగారికి దయచేసిరి. వీరభయమును మాబాలికుండు ఆదరముచే మాపల్లెకు స్వయముగా దయాచేసి మాతో యికముందు మా బాతున్నది తాము చేయబోవు క్రయశ్చములను గురించి చాలసేపు ముచ్చటించిరి. వీరిమహా క్రయశ్చములకు మేమెంతయు ఆనందించుచున్నాము. గుడివాడలో మహారాజశ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావు శంకరులగారి తోన, బెజవాడలో మహారాజశ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావు శంకరులగారితోన, భర్వాండ్లపాములవారితోన, గుంటూరులో మహారాజశ్రీ గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణులవారితోన, బందరు వాస్తవ్యులగు మహారాజశ్రీ డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య శంకరులగారు, మట్నూరి కృష్ణరావు శంకరులగారితోన, చెన్నపట్టణవాస్తవ్యులగు ప్రసిద్ధ ఆంధ్రనాయకులగు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు శంకరులగారు, టంగుటూరి ప్రకాశం శంకరులగారితోన, ఏలూరు నిన్ను బాతుధర్మసంఘాధ్యక్షు లగు దినాకృష్ణమూర్తి మోహన్ రామచంద్రరావు శంకరులగారితోన యింక ననేక ఆంధ్రనాయకులు అన్ని రాజకీయ, సాంఘికక్షేత్రలకు చెందినవారిలోను సంప్రదించగా నాయకులందరన్ను తమ పరిపూర్ణ సానుభూతిని సంతోషమును ఆమోదమును తెలిపియుండిరి. ఈ మహాకార్యము నిర్విఘ్నముగా ప్రత్యేకించి ఒక దిన జనోద్ధరణ షేతులకు సంబంధములేక పనిచేయుట పరిమోక్షమను అంగీకరించిరి. యా నాయకు లందరును యోగసత్కార్యము ఆమోదముగా జరుగుటకు తమ వ్యావహార్యములకు సాహాయ్యము చేసెదమనియు జతీర్ణించిరిని కృష్ణమూర్తి శంకరులగారివలన విని మే మెల్లరము అపరిమితానంద భరితులైతిమి. మారాజుమహేంద్రవరమునగల నాయకు లగు మహారాజశ్రీ బారిష్టరు కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయకుగారు, డాక్టరు గురుమూర్తి, డాక్టరు కులబ్రహ్మణ్యంగారు మొదలగు నాయకులతో సంప్రదించగా వారిపరిపూర్ణ ఆమోదమును ఉత్సాహము తెలిపిరి. కేంద్రభోజనవసతిగృహము సంకల్పింపరాది నాటికి తెరువబడునదియు అందులకై అతిపూర్వమును ఆర్యసమాజ ఆచార్యులును, పంజాబు నాయకులును, హరిద్వార్ గురుకుల నాయకులును నగు శ్రీస్వామి శ్రేణానం

దలవారిని యా ప్రతిష్ఠాపనములను నాటికి తెరువబడునదియు కేసి తినునదియు చెప్పిరి. మరియు యిందులకుగాను మారాజుమహేంద్రవరము పవిత్రతృణ్యత్రైత మగు గౌరవి నదీతీరమున నున్న 22 యకరములలోను, అందుగల భవనముల సంపాదించితిమి నియు కృష్ణమూర్తి శంకరులుగారు సెలవిచ్చిరి. సకల సంఘ సంస్కర్తలకు శిల్పజన్మస్థానమై అనేకజనిత్రోద్యమములకు ఆకరమై ఆంధ్రదేశమునకు అదృష్టవాయమై విరాజిల్లుచున్న యా మహాజిల్లమున వీరిమహాకార్యము తలపెట్టుట శుభకూచకము దీనజనోద్ధరణమును, నిరంజనము మా బాలికై సేవకేయుచున్న గూడూరి రామచంద్రరావు శంకరులుగారు యిందులకు అగు ప్రస్తుతపు ఖర్చులకింద 2 రెండువేల రూప్యమును, యిదిగలకు తాముచేసిన ప్రయత్నములయొక్క ఫలితమును ఆస్తియు దాదాపు 1 లక్షరూపాయల ఆస్తిని ఆశ్రమములో సేవ్యము చేయుటకు తమవత్తను యెద్దను, యిందుకు దానముచేయ వాదానము చేసిరి తెలిసికొని శ్రీరామచంద్రరావు శంకరులగారికి దీన బాతులయందు అపారమైన ప్రేమకు, వారిత్యాగమునకు, వారి మాతృ సేవాదీక్షాదక్షత్యమునకు మాబాతి తరపున అనేకదానములు అర్పించుచున్నాము. శ్రీరామచంద్రరావు శంకరులగారియొక్క కృష్ణమూర్తి శంకరులగారియొక్కయు సత్ప్రియత్నములను సఫలీకృతము చేసి మాదీనత్యమునుండి ముమ్మడించుచుగాక! ఈమహాకార్యము నెలవేర్చుటకు క్రతము పూనిన నీ యభయమును వీరితో పాటు సంసిద్ధులైయున్న త్యాగశీలరగు మహారాజశ్రీ భాగవతుల కుబ్బయ్యగారు బి. ఎ. యల్. టి. మహారాజశ్రీ వైరవట్ల కుబ్బారావుగారు ఉత్సాహరాజుగారి నాయకుగారు మా గ్రామమునకు వచ్చి కార్యవిధానము నలంబించుటకు సంకల్పించుకొనుచున్నారు. వీరితో పాటు రాయచు గంగయ్యగారుకు మ వెంకట్రామయ్యగారు, ఎల్లెల నూర్యనారాయణగారు నిలం వెంకయ్యగారు మొదలగు మననాయకులు ప్రచారకులుగా నుండి యాజ్ఞీయులు తమ బాలికై ధారపోయి సంకల్పించిరిని వినుటకు సంతోషముగా నున్నది.

కేంద్రప్రచార మండలియు కేంద్ర భోజనవసతిగృహమును స్థాపించి నేర వత్తము కమ్యరము మొదలగు చేతిపనలు కట్టు పని అల్లిపనలు సంగీతము సాహిత్యము మొదలగు విద్యలను, మతము నీతి దైవభక్తి అహింస మొదలగు ఆత్మబ్రహ్మికు మూలము సాధనములను నేర్పి శుద్ధమై బాధ్యతగల వ్యక్తులగు అదిమాంధ్ర యువకులను తరఫీదు చేయుచునీ కేరియుచున్నది. ఇందుకుగాను రెలకల్పింపబడిన ఆంధ్రదేశము అంతట నున్నా ము చేయ నిశ్చయించుకొనిరి.

ఈనూతనముగమున అనేక బాలికు కళాకాలము నేర సంఘములు యెన్నెన్నో నూతన ప్రతిష్ఠాపనలు ఆంధ్రదేశము నంతటను నాయకులు నెలకొల్పుచున్నారు గాని చెప్పవలసినది మాబాతికి ఒక్కపెద్దప్రతిష్ఠాపన స్థాపించుట యెవరును సంకల్పించుకొనలేదు. శ్రీ ప్రభాదీరలు తెక్కలేని బోర్డింగులను, కళాకాలము ఉన్నత విద్యాలయములను యెన్నెన్నో సంఘములను దేశమెల్లడ వెనజల్లిరి. కాని అనేక కోటికీయలు శ్రీయంతులు, జమీందారులు, రాజులు, భూస్వాములు, విద్యాలకులు, దేశభిమానధురంధరులుగల హిందూసంఘము మాబాతివిషయములో నిరాదరణమాపుట చాల అధర్మము. ఆంధ్రనాయకులందరును మాబాతికై దీక్షిలుని వైనాయకుల సత్కార్యమును ఆశీర్వాదించి తల సహాయము చేయుచురు గాక యని ప్రార్థనా యున్నాము.

“నాల్గికాశ్రమము” } కుసుమ ధర్మన్న
రాజమహేంద్రవరం } దిక్ష పుల్లయ్య
11-2-28

నూతన పటువస్త్రముల పాపు

ఇప్పుడే తెరవబడినది

చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు, కంచి మొదలగు స్థలములనుండి పలురకముల వట్టుజువ్వలను క్రొత్తగా తెప్పించియున్నాము.

ఇదిగాక పురుషులకు కోట్లకు కావలసిన పట్టుగుడ్డలు, ట్రీసులు, స్త్రీలకు కావలసిన పట్టు జువ్వీలు సాదాలోను, గీతలలోను అనేక రకములలో గలవు.

మిక్కిలిసరసము శ్రేష్ఠమైనది

సత్రామ్ దాస్ కిషన్ చందు

మృదాసు సిల్క్ ఎంపోరియం

31, 32, రత్నబజారు, మృదాసు

మంచి తరుణము

అధికలాభము

రూ 6000 ల గొప్పలాటరీ

గవర్నమెంటువారివలన నెం-232 అఫ్ 20 గా అధికారము పొందబడినది.

ఈ లాటరీలో పెంకుటి బంగారా కిప్పులు రూ 6000 అక్షరాలా ఆరువేల గలది 400 గజముల స్థలములో మూడు సం
వలకు కాలిపోయేను, మేలలావు వాసం, పండు ఇటుకగోడలతో కట్టిన వా స్నాన్నితమైనది. టిక్కెట్లు పూర్తిగా ఖర్చులు
య్యకపోయే బంగారు పతకములతో పాటు ఉద్యోగములు సముఖమున లాటరీ చేయబడును. ఆ తేదీయును ప్రదేశమును ఆధపత్రి
కగా ప్రకటించును. దీనిని చివరవరకు రూ 1-0-0 టిక్కెట్లును లేదా రూ 0-4-0 టిక్కెట్లు పోష్టులో రిజిస్టరుగా మిట్ట
ప పుట్టవచ్చును. మిట్ట పుట్టవచ్చును. అట్లు మిట్ట పుట్టవచ్చునాదు, మేల తండ్రి చేరు కలం గ్రామముతో తాలూ
కావాలి. మిట్ట పుట్టవచ్చునాదు సదరు ప్రదేశము శ్రీశైలము నిమిత్తము చేసిన ఋణములు తీర్చుటకును రాబోవు
సంవత్సరములో శ్రీశైలయాత్రలకు ఆస్తు దానిమిత్తమును ధర్మముగా ఖర్చు పెట్టవచ్చును. లాటరీలో యిల్లరానివారికి పుణ్యమై
కను పచ్చును.

పుణ్యాత్మకులారా

మేల శ్రీశైలయాత్రలకు సౌకర్యము చందానిమిత్తము మిగ్రామముల వెంటడి వచ్చుటకు బదులుగా శ్రీశైలములో
మొదటి 12 మాసములలోను యాత్రలు శ్రీశైలము వచ్చుటకు అనుకూలముగా నుండునట్లు తగువసతులను కలుగజేయుటకు సం
కల్పించుకొన్నాము. గ్రామముల వెంటడి చందాను వచ్చుటకు గుమాస్తాలను ఏర్పరచవలెచిగాను. మీరు అనుగ్రహించి సదరు చరి
గాలు మా దేవస్థానము ఇప్పించవలెను. వాళ్లు రిజిస్టరుచేయబడి అర్హులైనవారైతే అగ్రిమెంటుతోనూ వారికి తప్ప ఇతర
వారు చందాలు నిచ్చియోడల సదరుచందాను మేము బాధ్యులము కాము. శివరాత్రి సమిపించుచున్నందున చందాలను ఈక్రిందిఆద
మునకు మనిషాధురగా పంపుటకు వేడుచున్నాము. ఈ దిగువనుండు ఏలీలాసమునకే నను పంపవచ్చును.

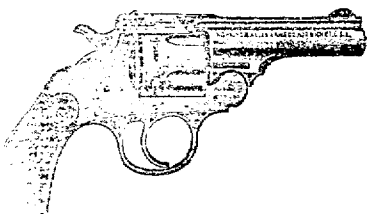
శ్రీశైలములో గాని మార్గములో గాని మావల్ల యేమైన సమస్యకావలసినవారు ఏమిసమస్యకావలసినది శివరాత్రికి ఒక నెల
ముందు మా పేరు యీ దిగువ ఆదముకు వ్రాయించవలెను. 1 అదా పోస్టుచీటి పంపువారికి మాత్రమే సుంబాయిషీ ఇయ్యబడును.

చాగంటి వీరమల్లి కాద్దన లింగం అయ్యవారు, తణుకు, కృష్ణాజిల్లా.

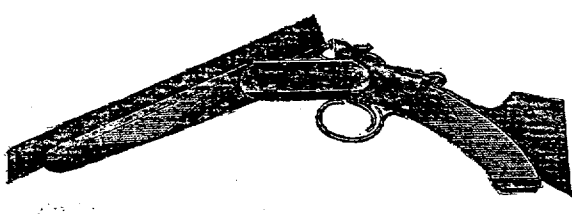
బు. లక్ష్మయ్యగారు, C/o పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

ఒంటిపాళ్ళముతోటా తుపాకి ముద్రసిద్ధముగు కంపెనీవారిచే
చేయబడ్డది. (8068)

శానానిధములగు రివాల్యూర్ల ఆరులేక విడుదలయ్యేటాటు యే
మృదువి ఫాపికము ౧౮౬3 సం

భరలు నరనము
శ్రీటలగు
ఉచితము

తము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును

ఇన్నవి. జేబులో పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరకును.

ఎం. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ నెట్టి అన్డ్ సన్స్ వారిచే ప్రకటింపబడిన

భాస్కర రామాయణం రూ 4-0-0

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అన్డ్ కంపెనీ వారిచే విక్రయింపబడును.

నెం. 286, అప్పా బిల్డింగ్సు, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

క్యాటలాగు ఉచితము

శుద్ధస్వదేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

బెంగుళూరు, కిరీటలు, కిరీటలు, రమాళ్లు, దాకీలు, పావళ్లు, సాదాబాకెట్టుగుడ్డలు, గొనగడ్డలు మొదలగునవి
పురమాసిగా మేలుకరం కట్టుతో చిలకపచ్చ, కనుపుకచ్చ, ఎలుపు, రోజా, ఆకాశవర్ణం, ఆరంజిరంగు, మేఘవర్ణం,
కాకిరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఆర్థరు మేరకు తయారుచేసి పంపెదమా.

చూయకు గ్యారంటీ:—ఒకసారి ఆర్డరుయిచ్చినవారు తప్పక ఎప్పడును మాకే ఆర్డరునుపంపుదురు.

విడుదలకు వదిలిన విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

పోస్టు బాక్సు నెంబరు 55.

మాకం సుబ్బరాయ శెట్టి అండు బ్రదర్స్,

పట్టుబడిన వర్తము, చౌక్, బెంగుళూరు సిటీ.

మా త్ర కో శ క్యా థు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసాల్)

అను శోషణమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కావసలన్ని ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హాపులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్త్యకు కావలసినవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. Hari & Co. 46, Singarachari Street Triplicane Madras

హనుమాన్ బూబాక్ యింకి

ఇంగ్లాండులో చేయబడినది. దీనితో దస్తావేజులు మొదలైనవాటిని నిర్భయముగ వ్రాయవచ్చును.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, ఈవినింగ్ బజార్ రోడ్డు, మద్రాసు

విదేశవార్తలు

బ్రిటన్ విదేశాంగ విధానము

అన్ని పక్షములనూ రంగీకరించుట

లీడ్స్, ఆర్థరాత్రి ఫిబ్రవరి 14:—రూపు, తుర్కీ విష
యమై బ్రిటన్ విదేశాంగ విధానమును అందఱును ఒక్కొక్క
టుల పార్లమెంటు సభలు రెండింటిలో జరిగిన చర్చలబట్టి
తోచుచున్నది.

లాసేనుసభలో కర్ణాట ప్రభువు చిర్యను అందఱును మా
నించిరి. యూరపులో కాంటిని గాపాడుటకు పరాములతో విక్
మత్వ మవసరమని అందఱును అంగీరించిరి. కాని పరాములు
రూపును ఆక్రమించుకొనుట వీరి కిష్టములేదు. దీనివలన పరాము
లు తమ ఉద్దేశమునే పాడుజేసికొన్న వారగుదురు. నవ్వరివ
రమును రాబట్టుకొనజాలరు. దీనివలన ముందు ప్రాంతమును ఉప
ద్రవముకలుగుననిరి. రూపు విషయమునుగూర్చి జాతినమిలివారికి
తెలియజేయవలెనని అస్పిక్తుగారు మానించిరి. పరాములు దీనికి
ఇవ్వబడనంత కాలము వీలుపడదని బోస్టాగారు తెలియజేసిరి.
ఇతికలన్నియు బ్రిటిషు విదేశాంగ విధానమును ఏకగ్రీవముగ
బలపరుచుచున్నది. లిబరలు పక్షమువారు, రూపు విషయమై
జాతినమిలిసభవారు ఆలోచించి జర్మనీ ఎంతవర కియ్యగలదో
ఆక క్షిని నిర్ణయించుటకును, అసామును రాబట్టుటకుమార్గమును
వెదకుటకు ప్రత్యేక పరిష్కారములను నియమింపవలెననియు, అమెరికా
వారికి గూడ ఆహ్వాన మంపకం ననియు లిబరలు పక్షమువారు
గోరుచున్నారు.

మిత్రమండలియు, తర్కీయు కలిసి ఒక ఒడంబడికను
జేసికొనవలెనని ఆర్థి పార్టీవారు మానించిరి. కాని అయ్యది
అసాధ్యమైపోయి బ్రిటన్ ఏకాగ్రీవ మనచేయవలెననిరి.

రషియానాకు గుర్తించి, జలసంధుల విధానమును సక
రించుకొని లాసేనుసభను తక్షణము జేసిన ఎంతయు లాభముండు
నని జోయిలు బక్స్టన్ గారు తెలియజేయుచు కర్ణాట గారి విధాన
మును ఆక్షేపించిరి.

మాక్స్వీలుగారి ప్రత్యుత్తరము

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రషియాపట్ల ఆవలంబించిన
విధాన మెంతమాత్రము లాసేనుసభ చెడుటకు కారణము గాద
నిరి. స్వల్పసంఖ్యకులను గూర్చి కాగితములమీద వ్రాసి
కొనుటవలన ప్రయోజనము లేదు. దీనికి నిష్పంధయుక్తమగు
అభిప్రాయముల నీయవలెను. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులు దీని సాగించు
టకు ప్రతికూలముగ నున్నాయని. ముసల్మానుల లాభములను
గాపాడుటకు సంభవరతులలో ఎంతయు అవకాశ మేర్పడి
నది. లాసేనుసభ చెడుటకు ఆర్థి విషయములే గాని వేర
కారణములు గావు. ఈ ఆర్థి విషయములలో బ్రిటిషువారికంటె
ఇతర మిత్రమండలికి ఎక్కువ లాభము కలదు తురుష్కు వీ
ఆర్థి విషయములను పూర్తిగ గ్రహించినటుల లేదు ఇంకొక
సారి వారు ఆలోచించిన దీనిలాభమును తెలిసికొనెదరు. తమ
తప్పును కనుగొనెదరు. తుదకు అంగారావారు సంతకము జేసె
దరు, అని మ్యాక్స్వీలు గారనిరి.

బోస్నర్లగారి యువన్యాసము

పరాసుల ఆక్షేపణ

పార్లమెంట్ ఫిబ్రవరి 14:—జర్మనులను పరాములు నవ్వరి
వారముల నీయవీలులేకుండ జేయుచున్నారన్నమాట అసత్య
ము. దీనికి బదులు నిరాకరించుటకు జర్మనులకు వీలులేకుండ ప
రాములు చేయుచున్నారు. పరాముల తరిగితులను బోస్నర్లగారు
నుహ్మద్భారముతో నున్నను సరిగ కనుగొనలేకపోయిరి జర్మ
నులు ఇంకి బిగించుటకు కారణము బ్రిటిషువారు తటస్థముగ
ఉరకుండుటయే ఇదియే. వీరికి ప్రోత్సాహకరముగనున్నది. బ్రిటి
షువారు ప్రాంచి తెలియనులతో సహకారమొనర్చిన జర్మనుల
నిరోధము తగ్గిపోవును. లేదా బ్రిటిషువారు జర్మనులకు నవ్వ
జెప్పి నవ్వరివారసమస్య అంత్యమిప్పుర మగునటుల జేయ
వలెనని పరాము పత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

ప్రజలు బోస్నర్లగారియువన్యాసమును ఆతురతతో చ
దువుచున్నారు. ప్రత్యేకముగ పత్రికలు ప్రకటింపబడినవి పరా
ములకు హెచ్చరికయను కీర్తితో ఇవి ప్రకటింపబడినవి.

ఆదర్శముల సంఘర్షణము

భారతీయుల అశాంతికి మూలము

రొనాల్డ్ మే ప్రభుని యువనాస్రమము

చిత్రకళ రాయల్ సానెటి సభలో రొనాల్డ్ మే ప్రభువు చదివిన వ్యాసముయొక్క సంగ్రహము:-

ప్రస్తుత హిందూదేశ పరిస్థితులను గ్రహించుట ముఖ్యము కాదు. నైతికముగ నాలాదించిన భౌతికముగ నాలాదించిన హిందూదేశమున ఇంట్లాడు చేయగల్గిన కార్యము భారతీయులకు లాభకరమగునని చరిత్రలేబాపక మానదని నానమ్మకము. లేకగ్రుమ్మియు సరిమాడబడిన పిదప చాలవరకు లాభము కనబడును. అయినను ఇప్పుడు హిందూదేశమునందు బాలివైద్యము మొందుగా నున్నది. ప్రభుత్వ మేది యొనర్చినను నది అనుమానములకు కారణమగును. దాని ననేకులు తత్వజ్ఞమే నిరసింతురు. ఆకార్యము మంచివైనను సరే చెడ్డవైనను సరే ఈకార్యమాచరించు అధికారకర్తయనందు బ్రటిషువారుండుటయు, నుభ్యముగా నిది బ్రిటిషు స్వభావజనితమై యుండుటయు నిదియే చాలాను. ఇట్టిస్థితిగననా రిదియేలసంభవించినదని యాక్షాంతు సహజము ప్రపంచ సంగ్రామము అర్థిక రాజకీయములందు తెచ్చి పెట్టిన అస్థిరతయే యందులకు కారణముగా వ్రేకి కనబడును.

కాని యిది అశాంతికి మూలకారణములు కావు. ఇది ప్రకృతిలో అనిత్యములు. అర్థికచిక్కులు తొలగింపవచ్చును. తురుష్కపదస్య కదోవిధమున పరిష్కారము చేయవచ్చును. వీటి కంటెను భౌతిక అశాంతికి మూలకారణములుగలనా? ఉన్నయెడల నవియెవ? ఉన్నవని నాయభిప్రాయము. భిన్న ఆదర్శముల సంఘర్షణ నువలనకలిగినదాని; ప్రాకృతికముల దృక్పథముల భిన్నత్వము-యిది అశాంతికారణము.

నాగరికతల విభేదము

జనుల నాగరికతయు విజ్ఞానమును ప్రపంచమున చాలా రెట్లు చూచి భావించుట ఆ దృక్పథమున కృత్రిమములను బాహ్యరూపము. వివిధ నాగరికతలు వివిధ చిత్రకళలను నూచించును. ఇట్టివాటికి రెంటికి సంఘర్షణ మేర్పడి తెలిసి యో తెలియకనో ఓకదాని మరయొకటి ముంగజూచినయెడల యుద్ధము పొసగును. ఈయుద్ధము భౌతిక ప్రపంచమునే జరుగ నకసరములేదు. మానసిక ప్రపంచమున జరుగవచ్చును. ఈనూత్రమునబట్టి ఇండియా ప్రస్తుతస్థితిని పరిశీలింతము.

బ్రిటిషువా రిండియాకు వచ్చినపుడు ప్రజలు అంతఃకలహములతో విసిగి శుష్కించియుండిరి. పాశ్చాత్యులు తమతో వచ్చినవిద్యకలతను నాగరికతను వారెదుర్కొని లేకపోయిరి. గట్టిగా నెదుర్కొనుటకు యచ్చగింపకుండిరి. ఇంతియేగాక వారిలో గొందరు పాశ్చాత్యుల యాచారవ్యవహారములను మంచి చెడ్డలు విచక్షణచేయక అవలంబింపసాగిరి. బెంగాలులో గత శతాబ్దమునందు చదువుకొన్న మధ్యతరగతివారలు అన్ని విషయములందును అంగ్లేయుల ననుకరించిరి.

బాబు రాజనారాయణ కను 19వ శతాబ్దమునందలి ప్రముఖులలో నొకడు. ఆయన స్వీయచరిత్రలో నిట్లు వ్రాయబడి యున్నది.

“సారాయిత్రాగుట నాగరికత చిహ్నమని కాలేజిలో చదువుకొనువారు సామాన్యముగా కలించిరి. 1884 లో నాకు చాలబబ్బు చేసెను. అమితముగ త్రాగుటయే యందులకు కారణము”

అకాలమున బెంగాలుస్థితి మరయొకడు పి. సి. నుజుందా రుగారును వర్ణించిరి. వారప్పుడు విద్యార్థిగానుండిరి. మొన్నటి కరకును సంస్కృతియు పూర్వము అచిరుభావము విజ్ఞానముతో నిండినవని గౌరవముతో చూడబడుచుండెను. కాని యిప్పుడది యెంతయో నిరసభావముతో జూడబడుచున్న నని వారు వ్రాసిరి. యువకులు అదేశమును పొందుటకు “తుచ్ఛములగు అంగ్లనకులను చదువుచుండిరి”. వారి ప్రాచీననాగరికతయెడనిట్టినిరసభావ మొప్పుడు ననించినో మతిమూసందు నమ్మము నశించెను. బంగాళీయులజనుల నైతికమార్గమునండి కప్పించెను.

“ప్రాచీన మతగ్రంథములు వివిధ తెగలవారి తత్వజ్ఞాన అనుభవముల గమనాయములు. వీటిలో నెన్నడో విశ్వాసము గలిగెను. నేదములు ఉపనిషత్తులు కలియవారు లేదు. మత గ్రంథములన్నియు శూన్యములుగ తోచెను.” ఇందులకుల మీ విధమున వర్ణింపబడుచున్నది. “నీతి ధర్మములందు శ్రద్ధ అంతకంతకు నశించుచువుండెను. పశుత్వము నాగరికముగా పరిగణింపబడి యున్నదను గల్గించుచుండెను.”

ఈవర్ణనలు అనుభవముతో వ్రాయబడినవి కావున గంక యములకు తావికవు. బంగాళీయు బాలిష్టతను గోల్పోవుచుండెను. అది నీతితోను బుద్ధియు. కాని వంగదేశీయులు జన సంఖ్యలో నొక కొద్ది పాలు మాత్రమే. భారతీయజీవనము నందుపరిభాగము మాత్రమే చలించెను. ఈ జీవిత ప్రవాహము లోలోపలభౌతికకారము ప్రవహించుచునే యుండెను. దీనికి ప్రతివారముగ మార్పు రాకమానదు. అట్టిమార్పు

యిప్పుడు బాగుగా కనబడుచున్నది. గత శతాబ్దిలో దృష్టి పూర్తి పాశ్చాత్యుల వైపునకేగెను. ఇప్పుడు పూర్తిగా తమ కరువరలెను.

దృష్టి మార్పు

ఈమాన్యునకు భయము పోతువు. పాశ్చాత్యనాగరికత దాడివలన ఏది భారతీయులు తమదని భావించుచున్నారో అది నశించుననుభయము. వంగదేశ మొక నిదర్శనముండగా యీ భయము కట్టిదికాదు. నేనిదివరకు దెలివక మానసికయుద్ధము సుఖపాత్రమైంది. భారతీయులు విరోధితులతో మెలగునపుడు వారి భావములు ముఖ్యముగా చలించుట శ్రమకము మనము చూచుచున్నాము. వైస తెలివక భయము బాధించుచుండుట యందులకు కారణము.

ఈకాలిత్రైవ్యమును నిర్మూలము గావించుటకు రెండు విషయములలో మనము భారతీయుల విశ్వాసమును సంపాదించవలెను- వారి కక్కరలేని నాగరికతను వారివై బెట్టుటమన యుద్దేశము కాదనియు, వారి నాగరికతయెడల మనకు సానుభూతియు, గౌరవమును గలవనియు నిరూపింపవలెను. ఈ క్రయత్నము నెగుటకు మనము ఇండియాకు ఉద్యోగులు వ్యాపారులు తుదకు ప్రేక్షకులుగా వచ్చిన వారిభావములను గ్రహించుటకు పాటుపడవలెను. ఇది కష్టమనుట నిజము. భారతీయుల దృక్పథమునకు మన దృక్పథమునకు చాలభేదము గలదు. దీనికి ప్రభుత్వమై గాంధీనందయాత్ర నిదర్శనము. ఈ ధర్మయుద్ధము ప్రారంభము నుండియు గాంధీత్యాగమే ఆయుధముగ కొనకలసినదని చెప్పెను. కన్నాటు ద్యూత్వకు బహిరంగత్యాగమే నాతడు ఇది పనిత్రముగాంచు యుద్ధమని ఎట్టి వానికైనను తెలియునని వ్రాసెను. కలకత్తాలో విద్యార్థులలో నుపన్యసింపచు విూత అధునిక సాంప్రదాయములలో పెరగిరి. అధునికత అభిప్రాయముల నంగీకరించియుండురు. మీమాంసాది ధర్మయుద్ధమని చెప్ప సాహించుచున్నాడు. రాజకీయ దృక్పథమున పరిశ్రమముకల్గించి రాజ్యాంగమును ధర్మయుక్తముగా చేయుట కిది యత్నమని చెప్ప సాహించుచున్నా నని నుడివెను. ఈతని యుద్ధములనులన ప్రజలందు దౌర్జన్యకృత్యములు బహుల్యెడల గనే ఆతని ప్రతిపక్షముగా రాత దాత్యులమును ఉత్తగా గొనుటయు పశుబలమును నిందించుటయు నిరసింపిరి. ఇకటుండ ఆతని దండయాత్ర పాశ్చాత్యులకు గ్రాహ్యముకాదు.

సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహమననేమో విరోధితులకు బోధపడజుటల అంగ్లేయులతో సంభాషించుటవలనను, అంగ్ల పత్రికల చదువుటవలనను గ్రహించవగునని కలకత్తావార్తాపత్రికలో నొకరు తెలిపిరి. గాంధీ తన యనుచరులను ప్రభుత్వముతోను, రాజకీయవ్యవహారములతోను సంబంధమున భవము - యంత్రపశుపాముములు - వీటిమానామును త్యజపరచవలెనుట ఏకదీక్షకు భంగము కల్గునుగావు నని యాతడు తెల్పెను. “సత్యాగ్రహము ప్రజలు తమ కోరికలభింపటకై ప్రయోగించు ఆత్మబలము. ఇందులకు కామమును విస్మరింపవలెను.”

ఇది పాశ్చాత్యులకు వింతగానుండును. అయినను భారతీయులచిత్రము నెరిగినవారికిది యొకచిత్రముగా కనబడదు. త్యాగములన నిగ్రహములన క్షేత్రభింపనని ప్రాచీనకాలము నుండియు వారి విశ్వాసము. ప్రాచీనవాక్యాయమునందు ఈ అభ్యాసమున కనేక నిదర్శనములు గలవు.

ఈఅభ్యాసమునకునిదర్శనము గావిశ్వామిత్రునిగైకొనవచ్చును. విశ్వామిత్రునిదేరు చేతులందును రామాయణ మహాభారతములందును పురాణములందును గానవచ్చును. విశ్వామిత్రుడు రాజు. ఈతనిని వసిష్ఠుడను బ్రాహ్మణునకును వైరముపొసగెను. వసిష్ఠునికామధేవుడు జూచి విశ్వామిత్రుడు దానిని పొందగోరెను. బలమునప్రయోగించి రాజుకొనకలక ఆతడుహిమచలమున కేగిరవన్నుచేసెను. మహాదేవుడికినిదివ్యాత్రముల నిచ్చెను. వసిష్ఠునితో పోరాడి ఓడి మరలహిమాద్రికిజని ఆత్మబలమునవైమరల తపస్సుగావించెను. తుదకు కామధేవునిగొంతియటుండ యాతని తపస్సునకు లోకములు కల్లడిల్లజొచ్చెను. చేవతలు బ్రహ్మకడ కేగి విశ్వామిత్రుని తపస్సు నాపలేకున్నా మనియు, ఆతనికి కోరినది యొసగిన కాని మూడులోకములను ఆతని తపోబలము ధ్వంసముగావించు ననియు చెప్పకొనిరి. ఆతడు బ్రహ్మదేవుడు చేవతలతో నేగుడొంది విశ్వామిత్రుడు బ్రహ్మ ఋషి యగుటలుల వరమిచ్చెను విశ్వామిత్రుడంతటితో విరమించెను.

ఆత్మబలము

ఈజ్ఞానముతో జూచిన గాంధీ ఆత్మబలసిద్ధాంతము సహజముగా దోమన. విశ్వామిత్రునికథను గాంధీకథను అనేకవిషయముల పోలికగలను. విశ్వామిత్రుని దండయాత్రకు క్రథకు కారణము అంతముభ్యమైంది కాదు- వసిష్ఠుని; మధేవువు. అటులే గాంధీ దండయాత్రను పురికొల్పినది రాజుకుంట్లము. విశ్వామిత్రుని చర్యయందు కామధేవు ప్రామాణ్యమును గోల్పోయి నటులకే గాంధీ చర్య దానివలన కల్గిన విప్లవము నందు రాజు తుచట్టము ఎచ్చటకో పోయెను. ఇండియా యూరపుదేశముల ఆదర్శములనుగల భేదమును గాంధీయు ఆతని దగ్గటి అనుచరులను కొండంచేసెచెప్పిరి. పాశ్చాత్య నాగరికత-అధునిక నాగరికత-భౌతికమునకు జెందినదనియు హిందూదేశము చుట్టవమొసిన నాగరికత ఉన్నతమైనదనియు, ఆధ్యాత్మిక మైనదనియు గాంధీయభిప్రాయము. “హైందవ నాగరికత నైతికజీవనమునకు తోడ్పడును. పాశ్చాత్య నాగరికత దుర్బీతిని వ్యాపింపజేయునని గాంధీ మహాపూర్వముగా దెల్పెను. కలకత్తా యువనాస్రమములో ఆధునిక నాగరికత మానవునియందు పశుత్వమును వ్రేకి బెచ్చు ననియు, పూర్వ భౌతిక నాగరికతయనియు చెప్పెను. దీనినుండి తొలగుచుని యుద్వేగించెను.

అశాంతికి ప్రబలకారణము రెండు ఆదర్శముల సంఘర్షణయను వాదము సహేతుకము. ఈ అశాంతి క్రేజుస్కరమైనదే. మనము దీనిని సానుభూతితో చూడవలసినదే కాని యిది ప్రజలయందు దేశముగల్గించి బుద్ధివి నాశమునకు కారణమైనయెడల ప్రమాదకరమగును. ఇప్పుడు భారతీయులకు తగిన సలహా రెండుకేల అయిదుదండల యెడ్లకొనిండు గౌతమబుద్ధుడే యిచ్చెను. ఆతడు మితముగా నుండుమని యుద్వేగించెను. తంబురావాయించువాని నోకనిజూచి యాతడట్లుచెను “తంబురా తిగట మిక్కిలి బిట్టుగా శ్రుతివేసిన నరియొనవాదము కల్లునా? వదులుగానుంచిన నరియొనవాదము కల్లునా? తంబురాతెగెలు మిక్కిలి బిచ్చుగను గాక మిక్కిలివదులుగను గాక నరిగావుతి వేసిన నది నరిగా మోచును. ఇటులనే శక్తిఅధికముగా ప్రేరేపించిన అమితోత్సాహమునకు దారితీయను. ప్రేరేపింపకున్న సోమరితనమునకు దారితీయను. కావున మితముగా నుండవలసి హెచ్చరించెను.

ఇప్పుడు భారతీయులకు పాశ్చాత్యులను పూర్తిగావిమోక్షించుటయు- పూర్తిగావారిననునదియుండును- ఈ రెంటిని నడుమకను మైనమార్గము లేదా? బెంగాలు 19 వ శతాబ్దమునందు పాశ్చాత్యనాగరికత నన్నివిషయములందును అవలంబించుట చెప్పగైయెడల ఇప్పుడు గాంధీ, జితేంద్రలాల్ బెనర్జీ మున్నగు వారు విచక్షణలేక అంతయు త్రోసివేయుటయు దురదృష్టమే జోలియు బహువతి బడసినందులకు రవీంద్రనాథథాకూరు గాంధీ కన్న భారతీయు డనుమించుకొనుటలో తక్కువగునా? రాజులు సానెటిలో జేర్చుకొనబడినందులకు జగదీశ చంద్రవను జితేంద్రలాలుకన్న భారతీయు డనుమించుకొనుటలో తక్కువగునా? వారు తమ ఘనకార్యములను తమదేశ దౌస్త్వమునకు తోడ్పడలేదా? గాంధీ మాతని యనుచరు లవలంబించినభావము నవలంబించినయెడల వీరభువ కార్యములు సాధ్యమా?

వసిష్ఠునిశ్వామిత్రుల కథ శాంతివాక్యముతో విమితము. చేవతలు మధ్యకర్తలుగా నుండుటవలన నిరుత్తిలంతును సంధిపడిరెను. ఇండియా, గ్రేటుబ్రిటను మానవజాతికిని విదిమరయొక గొప్పపొందునకు భావిమానక మగుగాక!

జర్మనులు ఏకమొత్తముగ కంతులను, తెలిపానులను ఇనుపదారులను నరికివేసి పనిఅంతకు అపివేయుటకు ప్రయత్నములను జేయుచున్నా రనుభవముతో యూరకు ప్రత్యక్షముగ బోవుటకును ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జనపుకొనుటకును రైసులాండు ఇనుపదారుల నీయవలెనని పరాసులు అడుకుటకు కారణమని డెయిలీమెయిలు తెలుపుచున్నది.

పరాసుల 18000000000 ప్రాంతల ఋణమును పరాసు పార్లమెంటువా రంగీకరించిరి. ఈసొమ్ము యూర అక్రమణకు వినియోగించ బడదనియు అర్థికపక్షమును సరిపున్నట్లకే వినియోగింపబడుననియు తెలియుచున్నది.

CAR FOR SALE.

Oakland, Six Cylinder, Magneto Equipped with Electric Lights and Self starter thoroughly overhauled in tip top condition. Rs. 3950. or near offer.

Sri Ram Motor Works,

1/8, Mukur Nallamuthu Street, MADRAS.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

ఆర్థికవిధానముపై చర్చ

ఇన్నగారి, "అనంత్యప్రకరము" తీర్మానము

సభవారీచే నేతగ్రీవముగ నంగీకరింపబడుట

ఫిల్లి, ఫిబ్రవరి 1:— భారత ప్రభుత్వమునాక వై నర లంబి:పరిపాలన ఆర్థికవిధానమును గురించి చర్చించుటకు గాను భారతశాసనసభవారి దినమున సమావేశమైరి.

విద్యుదంబల శాలము చర్చ జరిగినదివారత శాసనసభ వారు, ఎట్టిరకరణలను తేవడగనే ఇన్నగారి ప్రతిపాదనమును ఏకమ్రుదగ నంగీకరించిరి.

వివరములను విధియగ వాడెరి. ప్రజలకుల సామర్యము నిండియుండెను. చాలవంది స్త్రీలునువాడవడెంచిరి.

వైట్లొలు ఆర్థిక ధరలు

ఇన్నగారు:— స్పెన్సగారికి బదులుగా 60 మాంటా గూ వెల్పుగా రడిగిన ప్రక్షులకు ప్రత్యుత్తరమొసగును నిటుల నడికెను. వైట్లొలుయొక్క ధరలు వాప్తిపోవుటచే వ్యాపించుచున్న అసంతృప్తి ప్రభుత్వమువారు వార్తా పత్రికలందు గాంచుచుండిరి. బర్మా నుండిగాక ఇతర దేశములనుండియు 1818 గాలనులు దిక్కుమతి జేయబడుచుండెను. 1921-22 సం॥ నందు దేశమునందు యెత్పత్తి జేయబడు వైట్లొలుపై సుంకములవలన 1/3 లక్షల ఆదాయమువచ్చెను. ఈవత్సరముననే దేశమునందు 200 లక్షలగాలను లవైట్లొలు ఎగవడితేయవడెను. వైట్లొలుపై విధించిన యుద్ధపున్నసరఫరాజేయలేనని గావించిన సూచనయిడెను. బడ్జెటు సంవ ప్రభుత్వమువారు చెబుట ప్రకరిచెదరో ముందుగాజెప్పబా లను.

తరువాత ఆర్థికశాఖసభ్యుడగు ఎ. వి. ఆచ్యుతగారు రాజభిక్తి ప్రమాణమును గావించిరి.

ఆర్థికవిధానము

"రక్షణ"పద్ధతి నవలంబింపవలెను

ఇన్నగారు ద్వారకదాసు గారు ఇట్లుపరాదించిరి:— "భారతీయ భిక్షుధి కనకూలమును "రక్షణ"పద్ధతి నవలంబింపవల యునని గవర్నరుగారికి ఈసభవారుభార్య జేయుచున్నారు. ఈపద్ధతిని సరిక నాచరణయందు వెట్టుటకుగాను, భారతప్రభుత్వ మువారు, భారత శాసనసభవారి యనుమతితో యుచువుగు విచక్షణనవలంబింపవలెను." ఈవిషయము చాల ముఖ్యమైనది. గోక లేగారు నుడివినటులు, ఇదివర కవలంబింపబడిన భారత ఆర్థిక విధానము బ్రిటిషు పరిపాలనకు మిక్కిలి కళంకము నాపాదించుచుండెను. ఈవిధానము భారతదేశసంపద సంతకు వీర్చి పేసెను. ప్రపంచములో కెల్ల భాగ్యవంతులగు దేశమును ఆతి దారి ద్రవ్యస్థితికి దెచ్చెను. లంకపైరు వారిచే, భారతప్రభుత్వమునకు నిర్లంఘనమైన ఆర్థికవిధానము నకు భారతీయులు తమ యనమృతిని అంకిత్యపిరి ఎంతయో శాలమునకురు దెలుపుచుండగా తుదకు ఆర్థికసంఘము నియమింపబడెను. సంఘసభ్యులు ప్రధమము, "స్వేచ్ఛా" వ్యాపారమునెడల దృఢచరు ననకూలాభిప్రాయముతో ప్రవేశించిరి. తమయెదుట దెలుపబడిన సాత్వ్యములన వీరిందరును "రక్షణ" పద్ధతి నె నూచించుటనవచ్చెను. సంఘమునందు ఆర్థిక సంఖ్యా కులకును అల్పసంఖ్యాకులకును ఇతిర విషయములం దెట్టి విభేధము లున్నను, ముఖ్యముగతమగు "రక్షణ" పద్ధతియం దేగ్రీ వాభిప్రాయములనే వెలిపిరి. భారతదేశముయొక్క ప్రాతచరిత్రను గాంచుచుండల నాపె యప్పమును సంపూర్ణముగ వ్యవసాయము పైనే ఆధారపడియుండలేదని దెలియును. భారతదేశమున కావలసినంత కార్మికలము జేయగలరు. భారతదేశమును విధించిన ఆర్థిక సామర్య నాపెయ్యెయెడల భారతదేశమును పాపిప్రామికముగ నొనర్చుటకు ఆర్థికప్రయత్నము లొనర్పవలెను. పై ఆర్థిక ప్రామముట, భారతదేశము తమ గావలసిన వస్తువులకుగాను విదేశములపై నాధారపడియుండవలసి వచ్చుటయొక్కారణము. "రక్షణ" పద్ధతివలన ఈకాళము తొలగి భారతదేశ ప్రజలధికమగును. "రక్షణ" పద్ధతివలన వస్తువుల ధరలధికమగును గాన ప్రజాసామాన్యము

ఇబ్బందివడు నను విషయమును నేను మఱవలేదు. ప్రస్తుతము రెవిన్యూకారకు ప్రభుత్వమువారు ఎగవడినదివలన పన్నులను విధించుచుండిరి. కాని వీనిని విధించుటయందు దేశభాభారమును సూత్రములను ప్రస్తుత మనుసరింపబడలేదు. అట్టి నూత్రము ననుసరించి ఇట్టి పన్నులను విధించిన జాలును. ప్రత్యేకముగ "రక్షణ" పన్నులను విధింపవలసరములేదు. అందుచే ప్రజలు ఆర్థికధరల చిరుక్కులనంద నవరము లేకుండగనే భారతదేశ వరిశ్రమలు అభివృద్ధి నొందుటకు వీలగును. ఏదోయొక్కస్థితియందు "రక్షణ" విధానము నవలంబి పడుద దేశముకు అభివృద్ధి నొందలేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారి విధానఫలితముగా, దేశమందలిధనము పరిశ్రమలందు వెచ్చింపబడుటకు ప్రజలు ముందుకు వచ్చుటలేదు. యుద్ధ సమయములందు భారతదేశ వింతరదేశములపై నాధారపడియుండవలయుటకుగాను వ్యయంపమృద్ధిగ నుండుటవసరము. కానన సభవారు విచక్షణతో నూడిన "రక్షణ" పద్ధతి నంగీకరించి వాతీయజీవనమునందును తన పథమునూ ద్రోక్కుదురుగాకయని ఆశించుచుంటిని.

ప్రభుత్వసవరణ

ఇన్న గారు:— ద్వారకదాసు గారు ముగించినతోడనే ఇన్నగారు లేచి ప్రభుత్వపక్షమున సవరణ నుపపాదించెను. మొదటిటిర్మానమునకు బదులు ఈక్రింది సవరణను జేర్పవలెను. "(ఎ) ప్రభుత్వమువారు తమ ఆర్థిక విధానమును, భారతదేశములోని పరిశ్రమలకు అభివృద్ధి కరమగు విధమున, మార్పు కొనవలెనను సూత్రమును అంగీకరింపవలెనని గవర్నరుగారిని గోరుచుండిరి. (బి) వై "రక్షణ" నూత్రము నాచరణయందు జెట్టుచున్న, ప్రభుత్వమువారు దేశముయొక్క ఆర్థిక ఆవశ్యకతలను దృష్టియందుంచుకొనవలెను. ప్రభుత్వమువారు తమ ఆదాయమున చాలభాగము కొరకుగాను ఎగుమతి దిగుమతి వస్తులపై నాధారపడి యుండిరను విషయమును గమనించవలెను (సి) ఈ నూత్రమును ఆచరణలో వెట్టునపుడు విచక్షణను గవర్నరు వలెనను సంఘముయొక్కజేయమునకు ఆర్థిక సంఘుని వేదికయందు 97 వవేరాలో దెలుపబడిన బాగ్రత్తలను పుచ్చుకొనవలెను. (డి) ఈ నూత్రముల నమలులో వెట్టుటకు గానోక సుంకముల సంఘము (టారిఫువోర్డు) నియమింపబడవలెను. ఈసంఘము మొదటి టారి ఒక వత్సరముకంటె ఆర్థికముగ అధికారమున నుండరాదు ఈసంఘమువారు పోషించి సలహాలమాత్రమొసగవలెను. ఈ సంఘమునందు మగ్గురు సభ్యులుండవలెను. అదు ఒకరు అధికారసభ్యులై యుండవలెను. కాని ప్రత్యేకవిచారణలకు గాను తాత్కాలికసభ్యులను ప్రభుత్వమువారి యాప్తముపై జేర్చుకొనుటకు, అధికారము గలదు."

ఇన్న గారు తమ ప్రధమసవరణయందు కొలదిమార్పు నొచ్చి యుపపాదించెను. ఆసమయము నిట్లు నుడిచెను: ఇంతిరకును ఆవలంబింపబడిన విధానమును గురించి మనము విచారములకును సంఘర్షణకును దిగరాదు. ఇకపండి నూత్రజీవితమును ప్రారంభింపవలెను. ఈవిషయమున తమపై గల బాధ్యతయొక్క భారమును గమనించి ప్రభుత్వమువారిసవరణను శ్రతిపాదించవలసి వచ్చెను. ఆర్థిక తొందరలకున ప్రభుత్వము వారు దిగుమతి నుంకములయందు అన్నిటికిని ఒకటేరేటు విధించువద్దని విదేశావలసినవచ్చెను. కాని ప్రభుత్వమువారింతరకన్నమును బుద్ధి పూర్వకముగ "రక్షణ"కారకు వస్తుల విధింపలేదు. ఈనూత్రము నకుచాలా నిబంధనలుగలవని కొందరెంచవచ్చును కాని ఈ ముఖ్యమగు నూత్రమునుమాత్ర మంగీకరించిన జాలును. అదియే ముఖ్యము.

ప్రభుత్వసభ్యులు కొంత ఆత్మపరిశోధనము నొనర్చుకొని యిట్టి పరిష్కారమునకు వచ్చిరి.

ఆర్థికసంఘమువారు రెట్టి సూచనలు గావించినను, ప్రభుత్వమువారికి అదుర్దా అధికముగ నుండెను. "రక్షణ" పద్ధతివలన నెట్టిలాభములున్నను ప్రస్తుతము భారతదేశమట్టిస్థితికి తగియుండలేదు. ఎగుమతులధికముగ గలదేశము, ప్రపంచమునందు అత్యుక్తము బహుల నాక్రమించుటకు నిరంతరప్రయత్నము లొనర్చువలెను భారతదేశ విట్టిస్థితియందేయుండెను. భారతదేశమునకు కుకలలగు కార్మికులు తక్కువ గుటచే నీ కార్యము నంతింభారము. అందుచే భారతదేశమున తయారజేయు వస్తువులకు వ్యయ మధికమగును. దిగుమతిముంకముల నిందుచే ఆర్థికముగ నొనర్పవలెను. అందుచేన వస్తువులధరలధికమగును. వీరులగు భారతప్రజ లాభారమును నపొంపబాలరు. ఈ విధానములన వ్యవసాయకునకు వస్తు మధికము, లాభముతక్కువ. వీరి ఎట్లున్నను ఆర్థికసంఘమువారి ఏకగ్రీవాభిప్రాయములగు విచక్షణ సహిత "రక్షణ"ము నంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నుండిరి. ఈ విషయమును, ఆర్థిక కారణములచేతనే పరిష్కరింపకూడదు. ఇందు తోపాటు రాజకీయ వ్యవహారములూనూడ గలసియుండును. భారతదేశము రాజకీయ, ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గోరుచున్నది. పరిశ్రామికాభివృద్ధిచే మన భారతవిద్యారంకులకు వస్తులు వొరకును. ఉద్యోగములు లేక భాషమదున్న చాలవందికి వగతులు గుడురును. అంతియ గాక సంస్కరణలతో పాటు ఆర్థిక విధానమునందు మార్పుచునూడ నొనర్పవలెని ప్రభుత్వమువారు చాలకాలమునుండి తలంచుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు నిష్కల్మషముగ "రక్షణ" పద్ధతులపై సుంకమును విధింపవలసియుండును. ఈనూత్రము నాచరణయందు వెట్టుటలో బాగ్రత్తగను డుటవసరము కాన, నిష్పక్షపాతమున నొసంఘమువారు పరిశీలించిన సలహా నొసగునట్లు ఏర్పాటు చేయబడెను.

ఎగుమతి దిగుమతి ఎక్సైజు పన్నులపై భారత ప్రభుత్వమువారు చాలవరకు ఆధారపడి యుండిరి వీనియందు మార్పు నొనర్పవలెనని సంఘమువారు నూడింది పరిశ్రమలతోపాటు ప్రజలకు పన్ను భరించు కత్తిగాడ సభికమగును. కాని పరిణామగుమయమున పన్నులు తారమరగెను. అందునేతనే "రక్షణము"ని ప్రధమముగ ఎంచిన రెండవదగ మెంచినదేశముయొక్క ఆర్థికావశ్యకతలనుమనింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు, గోరుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారును, సంఘమునందధిక సంఖ్యాకులును, అల్పసంఖ్యాకులునునూడ రిపోధనసంఘముండవలెనని అంగీకరించిరి. ఈసంఘముతాత్కాలికముగనుండవలెనా? లేక శాశ్వతముగనుండవలెనా? అను విషయమును చిరుక్కులిగెను. ఈ సూత్రన విధానము నెగ్గియెడల శాశ్వతమును ముఖ్యసరమే కాని ప్రస్తుతస్థితిలో, అట్టియియో, అమెరికా ప్రభుత్వముల మార్పును నవలంబించి, నా సంఘమును ఒక కత్తిమునరకు మాత్రమే నియమించినజాలును. ఆ దురలన సంపాదించు అనభవము నుట్టి తరువాత మనము శిశ్చయించుకొనవచ్చును. ఈ సంఘములు నిచ్చుట పాతముగ నుండుట వసరము. మొగ మోటు ముల ప్రలోబడలేదు. అందు ప్రభుత్వమువారే ఈసంఘమును నియమింపవలెను. కాననసభవారిచే ఎన్నకొనబడుటకు వారంగీకరింపరు. సంఘ కార్యక్రమమున ఆసభ్యులు గలగలండ జేయుటకుగానీ సంఘమున నొక ప్రభుత్వసభ్యు డుండును. ఆర్థికసంఘమువారి ముఖ్యసూచనలు మాత్రమే నీసవరణయందు జేర్పబడెను. దీని నంగీకరించినయెడల మిగిలిన విషయములను తరువాత చర్చింపవచ్చును. సంఘమువారి సూచనలను అమలులో వెట్టుటకు అవసరమగు యంత్రముల నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నుండిరి. ప్రజలఆశయములతో కలసి కర్తించుటకు ప్రభుత్వమువారు శక్తికొలది యెత్తించుచుండి రని దెలిసికొనుట కీవిషయములు జాలనని నెవ్వరెదను (నార్నము.)

నర్ కాంటెలు రోడ్డుగారు సవరణను బలపరిచి, అసోసియేటెను చాంబరు ఆఫ్ కామర్సు వాటిహారననే గావించిరి. ఆర్థికసంఘమువారి యెదుటకురచ్చిన సాత్వ్యముకొందరు దేశీయశ్రమలయొక్కాముల, అంగ్లదేశమునకుకుంచిదైవెల్ల భారతదేశమునకు ముచ్చిదిగాదని ఎంచినట్లున్నది. తమకు నుంచి దైవెల్ల భారతదేశమునకు నూడ పండిన భావ మిదేవిధమున అంగ్లదేశమున దలంను చుండిరి. భారతదేశము "రక్షణ" పద్ధతి నవలంబించుటకది సరియగు తరుణముగాదను సభిప్రాయమున నేను ఇన్నగారిలో నేగీధింపబాలను. ప్రభుత్వమువారు తమగృహమును చక్క వెట్టుకొనుట కిదియే సమయము. (వినుడువినుడు) ఇదివరకు లంకపైరు భారత ఆర్థిక విధానమున జ్యోత్యువుయ్యుకొనుట అనిచారితము ప్రస్తుతరక్షణ పద్ధతివలన ఇరుదేశముల లాభములకును పరస్పరాంకము లుండవ

ని నమ్మెదను. బెంగాలు రాష్ట్రము బొంబయినుండియు లంక పై
రునుండియు నెన్నియోగములు దిగువతి తేసికొనవలెను. ఇక
ముందు ఇండియాకును లంక పై నకును పోటీయందును భారత
పారిశ్రామికవత్ ప్రజలకును పోటీగలుగును. అందుచేతనే
ఆర్థిక సంఘము వారిట్టి సంఘర్షణను తొలగించుటకు విచక్షణా
సహిత "రక్షణ" విధానమును నూతనించె. అవలంబింపబడు
"రక్షణ" ప్రజలకు లాభ కారిగ నుండవలెను (హర్షము)

మరియొక సవరణ

జోషిగారు:— ఇప్పుడారి సవరణకు మరీయొక
సవరణను తేర్చవలెనని ప్రతిపాదించెను. "రక్షణ"
విధానము నవలంబించే యెట్లుగాను ఆర్థికభారమును
ప్రజల శక్తిని గ మనించి వారు చరింపగలంతివరకు మూత
మే వారిపై బడు నటుల ప్రవర్తించవలెనని జోషి గారి
సవరణకొరచుండెను. రక్షణవిధానమువలనవచ్చులాభము చాల
వరువపారిశ్రామికవత్ జేరుననియువారాలాభమునుతిరిగివెక్రమల
యభివృద్ధికి వచ్చిందనియు తవభోగములకు వర్తి చెదరనియు
అందుచే వారిపైగూడ నాధార పడ వలయు ననియు
వారి భోగములకొరకు ప్రజలపై నధిక భారము మోపరాదనియు
జోషిగారు నడిచిరి

నోటునకు లెట్లుగా సవరణ జడిపోయెను.

కామతుగారు:— "రక్షణ" విధానముకు తరణము
కాదనియును, లాభములు కార్మికులకే పోవుననియు ప్రభుత్వ
మువారు భయపడ న వ సరము లేదు. ఆంగ్ల జేతముగూడ
కొకప్పుడు వ్యవసాయ క జేతమే. ఆ జేత
ముయొక్క నిదర్శనమును జూచినయెడల పరిణామ సమయమున
భారమంత యధికముగానుండునని ఎంచువు సరములేదు. సుంక
ముల సలహాసంఘమువారు కేంద్ర కాననభటు వెలుపలివారు
గ నుండవలెను. ఈసంఘసభ్యుల నియోజనమైనతరువాత అందు
లకు కాననభవారి సమ్యక్తని పొందవలెను ఈసంఘము ఒక
సంకల్పరముగాక ప్రైవేట్సరములవంతు అధికారమున నుండ
వలెను.

సర్దారు బహదూరు గజ్జన్ సింగుగారు "రక్షణకర్త"లను
వ్యవసాయకులకు శ్రీకృష్ణముగాని "స్వేచ్ఛా" కర్తకముండవలెనని
నడిపెను. కొలరిమందికి లాభకరమును, అధిక సంఖ్యాకులకు నష్ట
కరమును అగు విధానము నవలంబింపరాదని నడిచిరి. కథవారం
ట ఫలహారములకు లేచిరి.

శేషగిరి అయ్యరుగారు

సభవారు ఫలహారాంతరము తిరిగి నూడిరి. శేషగిరి
అయ్యరుగారు ప్రసంగించుచున్నట్లు నడిపెను. ఆర్థిక సంఘము
నందు యూరపీయనుసభ్యులు తమస్వలాభాపేక్ష అభిప్రాయ
ముల వదలి, పరస్పరము సరియగు పరిష్కారముగతు వచ్చుటకు
యెత్నించుటకలగనీయము. ఇప్పుడారి గావించిన అడ్డుకడకు
నాపాక్షము ప్రకటించెదగినది. ఆర్థికనూతనలు చాలా
యందుగా కొన్నివిషయమును మాత్రమే చర్చ చేయుటచేచార
కలము. ఇందువలన భారత ఆర్థికవిధానమును మొత్త
ముమీద చర్చించుటకు వీలులేదు. జోషిగారు, ఆర్థికవిధానము
నందలి యధికాంశమునుచే సంస్కర్తలు వ్యవసాయకుల లాభ
ములను సంపూర్ణముగ మంచిసోయిని నిరసించుటయందు ఆవ
రకమైన దానికంటె అతిక్రమవర్తించిరి. నేను ఆర్థికసంఘసభ్యు
డుగ నున్నపుడు, వ్యవసాయకులజేతుమే నాదృష్టియందధిక
ముగ నుండెను. సంఘమువారినుచనలం వ్యవసాయకుల కేవలము
మునుగువ్వకలముగ లేవు ఇప్పుడారి తవప్రతిపాదనను దర్శనమున
ప్రభుత్వమువారివైఖరిని గురించి దెలిపివిషయములుచాల అసం
తృప్తి కరముగ నుండెను. తమఆర్థిక కార్యక్రమమునందు ప్రభుత్వము
వారురక్షణపద్ధతికే ఆశ్రయమొసంగవలెను. రెండవసోన మొదల
రాదు. భారత ఆర్థికవిధానము లంకపైవారిచే నిర్ణయింపబడు
పద్ధతినిముగింపవలెను. ఆర్థిక సంఘము తన ప్రకటననీయముగ నాప
ర్యాసమునందెచ్చటను ఏకైకముననులొంగింపడుననినూచిం
పకపోవుట విచారకరము. ఆర్థిక విధానమున ప్రభుత్వమువారు
ప్రస్తుతము కొంత నుండునకు వచ్చినన, సభవారు నూతించు
వివిధ నూతనలను ఇప్పుడారింగీకరింపవలెను.

గుజరాతులో ప్రచారము

3000 మంది వలంటీరులను
చేర్చగలుగుదురు

ఇప్పటికి 400 మందిని చేర్చిరి.

అబ్దునుత్తాబ్దీగారు మున్నగువారు నూతను ఘండల
మున 8 వ తేదీన సంఘము ప్రారంభించి 70 మందిని చేర్చిరి.
బాద్లీలోవారు 90 మందిని చేర్చిరి. బోచిజిల్లాలో 240 మంది
ని చేర్చిరి. మొత్తము 400 మందిని చేర్చిరి. ఏప్రిలు 30వ తేదీ వ
రకు 8000 మందిని చేర్చవలెనను ప్రార్థన వారికి కలదు.

దేశీయ వార్తలు

తిరువళ్లూరులో ద్రవిడ రాష్ట్ర సభ

గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములను స్థిరపరుచుట

గాంధీమహాత్ముని చెరసాలనుండి వదలువరకును పన్నులను చెల్లింపను

నా సాత్తునంతను వదలుటయేగాక ప్రాణమునుగూడ వదలెదను

కూలినాలి చేసి కుటుంబమును పోషించెదను

శ్రీయుత ధర్మదాసుగారి దీక్ష

రాజమండ్రి చెరసాలలో భోజనసదుపాయము సరిలేదు

ద్రవిడ రాజకీయభైదీలు ఏడ్వరు భోజనము మానివేరిరి

అఖిల భారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము

బొంబాయిలో మార్చి నెల 10-వ తేదీ మొదలు 18-వ తేదీవరకు జరుగును

భారత కాంగ్రెసు కార సంఘము

నాయకుల దేశసంచారము- మొదటివర్గము

శ్రీయుతులు రాజగోపాలాచారి, మహామూర్తి, బాబూ

రాజేంద్రప్రసాదు గార్లు.

కర్నాటకమున మూనుకోజులు	ఫిబ్రవరి	21-21-22
మహారాష్ట్రకు 5 కోజులు	"	28-27
బేరారు 2 "	"	28 మార్చి 1
మధ్యరాష్ట్రము (మరాఠీ) 8 కోజులు మార్చి		2-4
" (హిందీ) 4 "	"	5 8
సంయుక్తరాష్ట్రములు 5 "	"	9-18
బెహారు 4 "	"	14-17
వంగరాష్ట్రము 6 "	"	18-28
ఢిల్లీ 2 "	ఏప్రిలు	20-21
పంజాబు 5 "	"	22-26
సింధు 4 "	"	27-30

శ్రీయుత సుందరలాలుగారు మధ్యరాష్ట్రమును (హిం
దూస్థానీ) లోకము సంయుక్త వేహారాష్ట్రములలో గూడ
సంచారము చేసెదరు.

జేతపాండి ఖడిల్కరుగార్లు మహారాష్ట్రమున కలును
కొందురు.

రెండవ వర్గము

శ్రీయుతులు టంగుటూరి ప్రకాశం, మొహమూర్తి, రా

జేంద్ర ప్రసాదుగార్లు.

వంగరాష్ట్రము 11 కోజులు మార్చి	18-28
అసాము 5 "	మార్చి 29 ఏప్రి 2
ఉత్కళము 2 "	ఏప్రిలు 4-5

మూడవవర్గము

శ్రీయుతి గోపానీదేవి, దాక్టరు అవ్వారి, గార్లు వేరు
వేరుగా పంజాబు, సింధు, సంయుక్తరాష్ట్రములలో సంచారము
చేయుదురు.

మహిలా అబ్దులకలాం ఆజదుగారు పంజాబు, కేళము
మున్నగు రాష్ట్రములలో సంచారము చేయుదురు.

నాలుగవ వర్గము

శ్రీయుతులు సి. రాజగోపాలాచారి, జేతపాండి
దాక్టరు మహామధుగార్లు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము 5 కోజులు ఏప్రిలు	6-10
(ద్రవిడరాష్ట్రము) 6 "	" 10-15
ప్రకాశంగారుగూడ సీరెండు రాష్ట్రములలోను వీరితో కలసి పనిజేసెదరు.	

ఐదవ వర్గము

సోమ జమనాలాబు బహాబు, కల్లభోయిపట్టి, మజి
లాలగోధారిగార్లు.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 1-12, బహాబుగారు ఫిబ్రవరి 18
మొదలు మార్చి 10 వరకు మధ్యరాష్ట్రములలో మరాఠీసాండి
ఖండములలోను బేరారులోను సంచారము చేసెదరు.

కలకత్తా	మార్చి 12-18
బారియా	" 19-20
బర్యాకుప్రయాణము	" 22-25
బర్యాలో సంచారము	మార్చి 25-ఏప్రిల్ 5
ఈ కర్షణమువారే యిడోల్, కాట్నీ, అకోలా, అహమదు నగరు, ముల్తీ, కరాచీ, సింధు, హైదరాబాదులలోగూడ సంచారము చేయుదురు.	

శ్రీయుత ధర్మదాసుగారు

గాంధీమహాత్ముని వదలువరకును పన్నులు

చెల్లింపనని దీక్షబూనుట

సింధు హైదరాబాదు జిల్లాలో పాదపూసం దిన్న

శ్రీయుత ధర్మదాసుగారిపరకు చెందుసారులు రాజకీయములకు
కారాగృహముల కేగిరి.

"గాంధీమహాత్ముని దొరతనమువారు కారా
గృహమునుండి వదలునంతవరకును నేను ఆదాయపు
పన్నును గాని మరి ఏపన్నును గాని చెల్లింపను.
వారు నాసాత్తు నంతను తీసికొనిననునరే. నాప్రాణ
మును గూడ నర్పించుటకు నేను సిద్ధముగా నున్నా
ను. నేను కూలిపనిచేసియైన నా కుటుంబమును పో
షించెదను గాని యీ దొరతనమునకు మాత్ర
మెట్టి సహాయమును చేయనని" ధర్మదాసుగారు
హైదరాబాదు హిందూపత్రికకు వ్రాసిరి. (న్యూ
పైము)

అఖిల భారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము

మార్చి నెల 10 వ తేదీ మొదలు 18 వ తేదీవరకు
జరుగును

బొంబాయిలో ప్రెస్సెను వీధిలో నాలుగు అశోకా
సాధములను పుచ్చుకొనబడెను

గాంధీమహాత్ముని కి తొడిగ వార్షికా
కా ఫ స సం దర్శనము న బొంబాయి నగరమున
మార్చి నెల 10 వ తేదీ మొదలు 18 వ తేదీవరకు జరుగును
అందులకు బొంబాయిలో ప్రెస్సెను వీధిలోనన్న అశోకాసాధ
ములు నాలుగును యిదివరకే పుచ్చుకొనబడెను. ప్రారంభోత్సవ
మును జరుపుటకు ఆచార్య ప్రభుల చంద్రరాయగారినికొలిపి
ప్రవేశమును కోజుకు నాలుగణాలు అన్ని కోజులకు
ఏక మొత్తముగా కొనువారికి 8 టికెట్లను ఒక రూపాయికి
యిచ్చబడును.

నూలులోను, బట్టులోను, విశలచేయుట, ముద్రాడు
కుట, బట్టునీయుటయందు పోటీ పరీక్షలు జరుగును.

ఈమూడు పనులలోను ప్రవీణు లగువారు దేశమున దన్ని
రాష్ట్రములనుండియు వచ్చి ఆయా పనులను
అనేకర ములగు రాట్టములమీదను మగ్గములమీద చేసేయావు
చందురు.

ఖద్దరుపరిశ్రమకు తప్ప తక్కినపరిశ్రమ లన్నిటిని కాన్య
దర్శి నిర్ణయించినదనుము చెల్లించినచో వారికకటకము మాత్రము
లోకల నుంచబడును.

ప్రదర్శనమును గూర్చిన యితరవిషయములం ప్రతిక
లలో ప్రకటిం ప బ డు ను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సం
ఘములకు తెలుపబడును.

ప్రదర్శనమునుగూర్చిన విషయములను తెలియగోరువారి
టుల వ్రాసువలెను.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘకార్య
దర్శి, హాదన్నబీరోడు, కృష్ణాబిల్డింగ్సు, ఫోర్టు,
బొంబాయి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1992 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 17-వ తేది

శనివారము

ఆంధ్రులు:

మహాత్ముని సంస్మరణము

శేషతీదినము మహాత్ముని సంస్మరణదినము. ప్రతిమాసమునందును పదునెనిమిదవతేది అతి పవిత్రదినముగా పరిగణింపబడుచున్నది. ఇక నెల దినములలో మహాత్ముని స్మరణించి సంవత్సర మగును. అంతకు పూర్వపు వారమంతయు, ప్రజలు తలకు స్వరాజ్యసాధక ధనము ప్రోగుజేసియు, వా లుంటిమిటగా జేరియు, నిగ్రాణకార్యక్రమము నతి త్వరితముగా నిర్వహించియు మహాత్మునియెడగలభక్తి గౌరవమును గనుబటుప ప్రార్థించబడిరి. శేషతీ దినమున ప్రజలు మాసాంతమువరకును సంతతకృషి జరుగవలయును. ఒక్కదినమయినను వృధగబో నిచ్చుటకు నాధ్యక్షుడు. కాంగ్రెసులో నిరుక్తిల కును రాజకీయపు విషయమును పెద్దలలోచించె దు. ఆస్పాసియేటువైస్సు తంతివార్తప్రకార మేమి, హిందూపత్రికకు జేరిన వార్తప్రకారమేమి జ్ఞాపకములకును త్వరిత రాజీగుదురుని తెలియచిన్నది. నిరాకరణధర్మమునకు భంగము కలుచుండ రాజీగుదిరిన సంతసించని వారుండరు. రాజనూచనల ఫలిత మెటులున్నను, ప్రజలు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞానువర్తులై నడచెద రినుటకు సంది యములేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములకున్న ప్రామాణ్యము ఏ వ్యక్తుల యభిప్రాయములకును, ఏక్ష వారి యభిప్రాయములకును లేదని వ్యక్తమయినది. దేశమంతయు గయా కాంగ్రెసు తీర్మానముల నెటుల గౌరవించుచున్నదో, అనుదినముజేరెడి వార్తలు జేలుపుచునేయున్నవి. ఆంధ్రదేశము, ఎట్టిక్షిప్త పరిస్థితులతోనయినను కాంగ్రెసును, గాంధీమహాత్ముని విజ్ఞాపనలను సజ్జీయము. ఆంధ్రదేశమున దాసు పక్షము నింకకు మ్రోగినవారుగూడ, కాంగ్రెసు తీర్మానములను శిరసావహించుటయేగాక కాంగ్రెసు పక్షమువారితో కలసి కృషిసలుపుట కుద్యుక్తులగుట మగుల ప్రోత్సాహకరముగ గనుపించును. ఇందు ఆశ్చర్యమేమియులేదు. ఆంధ్రదేశముపై మహాత్ముని కిష్టాంతివిశ్వాసము గలదు. జమన్ లాల్ బజాజ్ తీవల కిద్దరునుగూర్చి ముచ్చటించుచు, ఆంధ్రదేశమున జరిగిన యభివృద్ధిని కొని యాక్షిప్తించెడి. కాంగ్రెసు మహాసభ ఈ సంవత్సరము ఆంధ్రదేశమున జరుగ నుండుటచే, ఆంధ్రులు కాంగ్రెసుకార్యక్రమ నిర్వహణముపట్ల ఎక్కుడు శక్తువలను, కార్యనిరతని గనుబటుచి భారతవర్షమునకు మారదర్శిమలుగ నుండుట అత్యవసరము. ఆంధ్రదేశమున రాజకీయ నిర్బంధితులు పలువురు విడుదలైరి. ఆంధ్రప్రముఖులు పలువురిపుడు వెలువలనున్నారు. ఆంధ్రనాయకులును, దేశభక్త బిరుదాంకితులునగు కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులు గారు, ఇక నెలదినములలో కారాగృహముక్తులై నుంట కాంగ్రెసమున ప్రవేశించెదరు. వీరందరును మహాత్మునియెడ భక్తిశ్రద్ధల గలిగియున్నారనుటకు సందేయములేదు. ఆంధ్రదేశమున అక్కడ నక్కడ కొంతభిన్నాభిప్రాయము గనుపించుచున్నను, మొ

త్తము మీద మహాత్ముని యుపదేశములు ప్రజా హృదయము నధిష్టించియున్న వనుటకు సందియము లేదు. వానిని పెకలించుటకు గాని, మరల ప్రజలను భిన్నమార్గములకు ద్రిప్పుటకు గాని సాధ్యపడదు. మహారాష్ట్ర, సంయుక్తరాష్ట్ర, వంగ, తమిళాదిరాష్ట్రము లందు కనుపించెడి కక్షలు ఆంధ్రదేశమున లేవు. గుజరాతు, బీహారురాష్ట్రములందువలె, మహాత్ముని సందేశము ఆంధ్రదేశమునందు పాదుకొనినది. ఇతర రాష్ట్రములలో ఎట్టి రాజీలపరమయినను, ఆంధ్రదేశమున జరుగదగిన రాజీలేదు. అందుచే, రాజీల విషయమై ఆంధ్రులు తంటాలు పడవలసిన యవసరములేదు. ఆంధ్రుల కొక్కచేకత్తు. ఒక్కడే గురువు. ఒక్కటే ప్రామాణికమగు సంస్థ. కాంగ్రెసు, గాంధీమహాత్ముడు, ఈరెంటిని విడిచి వేరొకచోట ఆంధ్రులు తమ విద్యుక్త ధర్మముకొరకు వెదుక నవసరములేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూర్తిచేయుటకును, మహాత్ముని యుపదేశములను నిర్వహించుటకును, ఆంధ్రదేశమునందత్యంతానుకూలావకాశము గలదు. ఇన్ని యనుకూల పరిస్థితులున్నను, ఆంధ్రు లీతరుణమున యుపేక్షవహించుచో మిగుల నష్టపడెదరు. ఇతర రాష్ట్రము లందువలె ఆంధ్రదేశమునందు నాయకులకును ప్రజలకును అభిప్రాయభేదములేదు. ఉభయాలకును లక్ష్యము కాంగ్రెసుసభ యగుటచే, పరస్పరసంఘర్షణము కలుగనేరదు. ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పనిచేయుటకు నాయకులకును, నాయకులచే నడిపింపబడుటకు ప్రజలకును, ఎట్టి యభ్యంతర ముండజాలదు.

నాయకులు స్వీయప్రాముఖ్యమును ప్రదర్శించుటలేదు. అందుచే ప్రజల, నాయకులమధ్య దాటరానియంతరము లేవ్వయులేవు. ఇతరరాష్ట్రముల నాయకులను ఆందోళనపరచెడి మనోవ్యధ ఆంధ్రనాయకులను కలవరపెట్టుటలేదు. నాయకులకును ప్రజలకును అంతరము లేకుండుట, ఆంధ్రదేశభాగ్యమని జెప్పవచ్చును. మహాత్ముని జన్మస్థానమగు ఘూర్జరమండలమువలెనే, ఆంధ్రదేశముగూడ నిర్మాణ కార్యక్రమమును తడేకడిక్షతో జరుపుట కెంతయు తగియున్నది. మహాత్ముడు శాసనసభా బహిష్కారమును బోధించినదాగ, నేటివరకును మహాత్ముని సందేశమును శిరసావహించుటకు ఆంధ్రదేశము వెనుదీయలేదు. కాంగ్రెసు కక్ష లంతరించి ఐకమత్యము గుదిరిన, ఆంధ్రులు సంతసించెదరు. కాని, ఆవ్యవహారము పరిష్కారమగువరకు, తామేకార్యమును జేయజాలమని ఆంధ్రులు భీష్మించుకొని యూరకుండరు. అనన్యచింతగలవారై ఆంధ్రులు మాతృసేవ నొనర్చుట యత్యావశ్యకము. గాంధీమహాత్ముడు స్వేచ్ఛగ నున్ననాటికిన్న, నిర్బంధమున నున్నపుడు ఎక్కుడు ఉపద్రవకరుడగునని, కీర్తిశేఖులగు రీసుగారు దెలిపినవాక్యములు నేడు యథార్థముగ పరిణమించినవి. మహాత్ముని వాక్కుధారసమును విచిత్రాగ్రము దేశమునకు లేకబోయినను, సుప్రసిద్ధనాయకులు మహాత్ముని యుపదేశములగూర్చి సందియముజూపుచు వానిని విమర్శింప దొడంగినను, వేరొకకక్షను వీరు బయలుదేరదీయుట కెత్తించినను, ప్రజలహృదయములు మహాత్మునివంకకే మరలుట యత్యావశ్యకరము. గయా కాంగ్రెసుసభలో మహాత్ముని యుపదేశముల సంగీతించుట, ఇందుకుప్రబలనిదర్శనము. ఇంతియగాక, పాశ్చాత్య ప్రపంచమునందు సైతము మహాత్ముని సంస్మరణము ప్రబలమగుచున్న చిహ్నములుగలవు. ఓనికీదోడుగ మహాత్ముడుపదేశించిన దార్జన్యహిత సహాయ నిరాకరణ మార్గము పాశ్చాత్యులకు సైతము శరణ్యమగుట, ఆశ్చర్య

ములో నాశ్చర్యము. ప్రస్తుతయుగము గాంధీయుగమనుటకు సందియములేదు.

ఒక్కొక్క కాలమునందు, ఒక్కొక్క సత్యము పరిస్ఫుట మగుచుండును. ఏధర్మము తీరించిన, దాని నుద్ధరించుటకు మహామహు లుద్భవించెదరు. అహింసా పరమోధర్మః అను సిద్ధాంతము నిన్ననే డుడయించినదిగాదు. చంపవలదను ఆజ్ఞ, భగవద్దాజ్ఞలలో నెక్కటిగ బైబిలులో ప్రతిపాదించబడెను. అన్నిధర్మములకువలెనే, అహింసా ధర్మమునకుగూడ ప్రకృతిసౌకర్యముల ననుసరించియు, మానవబలహీనతను గుర్తించియు, కొన్ని మినహాయింపు లేర్పడక తప్పవయ్యెను. రానురాను ఈ మినహాయింపులు పెచ్చుపెరిగి, అహింసాధర్మమును కప్పివైచెను. దార్జన్యమే ప్రధానసూత్రముగ పరిణమింపబడెను. అహింసాధర్మము మినహాయింపుగ గుర్తించబడెను. ఇందువలన, న్యాయమే బలమను సిద్ధాంతము తొలగి, బలమే న్యాయమను సిద్ధాంతము ప్రబలము గాజొచ్చెను. బలవంతుడే ప్రయోజకుడు. బలవంతుడే సమర్థుడు. బలవంతుడే పూజ్యుడు, గౌరవనీయుడు. ధర్మవ్యతి ఇంతదూరమునకు బోయినపిమ్మట, సాధువుల పరిత్రాణముకొరకు ఏర్పాటు జరిగి తీరవలయును. హింసతో మానవులు విసుగుజెంది, దానినుండి బయల్పడుటకు దారి తెన్నుగానక పరితేపించుచున్నసమయమున, మహాత్ముని సంబోధనము కర్ణరసాయన మయ్యెను. శుష్కించిన హృదయములు మరల వికసింపజొచ్చెను. ప్రేమకారుణ్యములకు మరల స్థాన మేర్పడజొచ్చెను. సత్యమునకు ప్రాముఖ్యము గలుగజొచ్చెను. ఇట్టి మహాత్మరమగు స్థానమునుండి హిందూదేశము మరల జారిపోవుటకు సమ్మతించదు. గాంధీయుపదేశ వాక్యామృతముచే కల్ల వింపజేయబడిన ఆంధ్రహృదయము మరల నీరసోపదేశములవంకకు మరలజాలదు. గాంధీమహాత్మునకు విజయము గోరి నంతమాత్రమున లాభముగలుగదు. విజయము కొరకు ఆంధ్రుల తార్కాణముజేయుటకు కంఠము గట్టుకొనుట యావశ్యకము. మహాత్మునియెడల ఆంధ్రుల భక్తివిశ్వాసములను గనుపఱుట కిదియే మార్గము. మహాత్ముని సంస్మరణ దినమగు శేషతీదినము ఆంధ్రులభక్తి కార్యరూపము దాల్చవలయును. మహాత్ముని విజయము, ఆంధ్రదేశమునందన్నిమూలలను ప్రకటితమై, స్వరాజ్యలక్ష్మీ తాండవమాడును గాక!

సైన్యవిధానము

హిందూదేశమున సైన్యవ్యయము నానాటికి దుర్భరమగుచున్నది. దీనిని తగ్గించుమార్గమును శాసనసభ్యులు దేనిని చూపించినను, అది నిరాకరింపబడుచున్నది. స్టేటుకొన్నిలుసభలో సర్. డిన్లా వాచాగారు ప్రస్తుత సైన్యవిధానమును రద్దుజేయవలయునని తీర్మాన ముపపాదించిరి. పౌచ్చవేతనములనిచ్చి బ్రిటిషుసైన్యము నీదేశమున నిలుపవలసివచ్చుటచే, సైన్యవ్యయము మితిమీరుచున్నది. సైన్యములో భారతీయుల నధికముగ ప్రవేశపెట్టు విషయమై, ఎన్నదగిన యభివృద్ధి గనుపింపదు. భారతీయ సైనికోద్యోగుల త్యల్పసంఖ్యాకులు. సిపాయి కలహమునకు పిమ్మట 1859 సంవత్సరమున, భారతీయ సైనికులందు విశ్వాసము లేని సమయమున బ్రిటిషుసైనికులను ఇంగ్లండునుండి పంపుట యారంభమయ్యెను. ఈ సైనికులఖర్చు ఇండియా భరింపవలయును. కాని వీరివైయధికారముగలవారు ఇంగ్లండులో నుండురు. ఇండియాప్రభుత్వమువారికి వీరు లోబడియుండరు. ఇట్టిపద్ధతి నింకను కొనసాగించుట అనవసర వ్యయ కారణమగుచున్నది బ్రిటి

మనస్సును నియంత్రించు తత్వవిద్యను, ఇంద్రియ ప్రభుత్వమునా నీయమింపగలదు. ఇంగ్లండు పైని కాధికారు లిక్కడకు బంప నక్కరలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రాబడిలో ముప్పదికోట్ల ధనవస్తువు గలిగియుండగ, ఇంకను ఇట్టి వ్యయకరమగు పైన్య విధానమును కొనసాగించుట పాడిగాదని, సర్దిన్నా వాచాగారు హితమొసగిరి. వాచాగారి తీర్మానమును, పైన్యక్షేమ లంగీకరింపరయిరి. అది యోజిపోయెను. మరల సెత్తాగారు నిన్నటిదిన ముకతీర్మానము పట్టుకొన్నిలునభలో ప్రతిపాదించిరి. నిర్బంధముగ దేశీయులకు పైన్యక్షేమ మలవడట కేర్పాటు జేయవలయునని, ఈ తీర్మానము గోరుచున్నది. ఈ తీర్మానము అనవసరమనియు, ఆచరణయోగ్యము గాదనియు, నిర్బంధక్షేమము ప్రపంచశాంతికి భంగపరచుననియు, పైన్యక్షేమము నుడివెను. అనధికారభూలు దెచ్చెడి ప్రతితీర్మానమును ప్రభుత్వమువారి దెలియటకు కారణమేమియని వాచాగారు విచారముతో ప్రశ్నించిరి. శాసనసభ్యులు తెచ్చెడి తీర్మానములు మంచివిగావనియు, ఆచరణయోగ్యములు గావనియు ప్రభుత్వమువారు దెలుపుట, నిరాకరణ మార్గమును బోలియున్నదనియు, ఈ తీర్మానము సంగీకరింపక బోవుటవలన పైన్యక్షేమము నిరాకరణవలంబు దియ్యెననియు వాచాగారి ధీమాపించిరి. నిరాకరణ మార్గమును మొదటవలంబించినవాడు ప్రభుత్వమువారే. దాని నెదుర్కొనుటకే, ప్రజలు సహాయ నిరాకరణ పథమును ద్రొక్కుటవసరమయ్యెను. వాచాగారు దెలిపిన సత్యమును, ప్రభుత్వమువారు గ్రహించుట మేలు.

బొంబాయి నిర్బంధితులు

బొంబాయిలో విడిఖయిదు శిక్ష సనుభవించుచున్నవారిలో, మంచినద్రవ్యాలిగి, విద్యాధికులై, తగు హోదా గలవారికి ప్రత్యేక సౌకర్యముల గలిగించుటకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నియమముల నేర్పరిచిరి. ఈ నియమములు రాజకీయ నిర్బంధితులకు వర్తించునను నాశకవకశములేదు. రాజకీయ నిర్బంధితులలో పెక్కుమంది కఠినశిక్షకు పాత్రులయినవారే. రాజకీయ నిర్బంధితులైన నెవ్వరో తాము విభజింప జాలమని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారివలె బొంబాయి ప్రభుత్వమువారుగూడ భావించిరేమో. ఇట్టి కష్టము సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారికి గలుగలేదు. రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను, వీరిటీవల విడిచిపెట్టి యుండిరి. రాజకీయనిర్బంధితులను వీరెటుల విడదీయ గలిగిరి? సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు సాధ్యమయినపని బొంబాయి ప్రభుత్వమున కేల సాధ్యముగాక బోయెను? ఇచ్చయున్న, ఏ కార్యమునునను నెరవేరక పోదు. రాజకీయ నిర్బంధితులను సామాన్యనిర్బంధితుల పోల్చిజూచుట, నాగరిక లక్షణము గానరదు. అభిప్రాయభేదముల కొరకు కారాగృహమున నిర్బంధింపబడిన దేశభక్తులను, సామాన్యనేరకులవలె భావించుట ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధాన స్వభావమునకు నిదర్శనముగుచున్నది.

తిరువళ్ళూరు సమావేశము

దేశభక్తులగు డాక్టరు వరదరాజునాయుడు గారి అధ్యక్షతక్రింద గూడిన తిరువళ్ళూరు సమావేశము జయప్రదముగ ముగిసినందుల కెంతయు సంతసించెదము. మహాత్ముని కి సమావేశమువారు కృతజ్ఞులను జూపుచు, సహాయనిరాకరణ ధర్మ విజయమును గుర్తించిరి. గయాకాంగ్రెసు సభ వారు గావించిన శాసనసభా బహిష్కారతీర్మానమును, ఋణముల నిరాకరణ తీర్మానమును, తిరు

గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదినము

తిరువళ్ళి కేజీ సముద్రతీరమున బహిరంగసభ

రేపుసాయంకాలము (18వ తేదీ ఆదివారము) 5-30 గంటలకు జరుగును

వళ్ళూరు సమావేశము ప్రవహరించెను. చక్రయ్యచెట్టి గారి తీర్మానము నుపాదించి, శాసనసభల నిరర్థకతను చూపగ నిరూపించిరి. ఈ తీర్మానమునకు దెచ్చిన సవరణ లోడిపోయెను. అన్ని ప్రాంతములందును, ప్రజాభిప్రాయ మే తీరవలెనునదో, ఇందును బట్టి కనగొనవచ్చును. స్వరాజ్యనిధికి ధనమును ప్రోగుజేయుటకును, వారి టీకులను సమకూర్చుటకును ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముల నెల్ల రామోదించిరి. తీర్మానముల నామోదించుటయగాక, ప్రజలు వీనిని సఫలపరుచు ముఖ్యము. ఏ ప్రాంతమువారి ప్రాంతమునందు, సంతకృషి జరిపినకాని, ఇక్కార్యము నెఱవేరక, ఇప్పుడు కావలసినది, దృఢసంకల్పము. గ్రామ, తాలూకా, మండల కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు తగుసంచలనము జూపుట యవసరము. గ్రామము మొదలుమండలము వరకును, కార్యోత్సాహ మేకరించి ప్రబలుచో తలపెట్టిన కార్యము సిద్ధిపఱిబోదు.

మహియద్దము

పార్లమెంటుసభా సాంప్రదాయములను, హిందూదేశపు శాసనసభలలో ప్రవేశపెట్టవలయునను ప్రయత్న మిపుడు జరుగుచున్నది. వీనిని కనుగొనుటకు, మద్రాసునుండి డి. బి. స్వామికణ్ణు పిల్లగారిని ఇంగ్లండునకు పంపియుండిరి. వారు తాము గ్రహించిన విషయములను కొంతకాలముక్రిందట వెల్లడిజేసియుండిరి. పార్లమెంటుసభలో సార్వభౌముని యుపన్యాసముపై లేబరుపక్షమువారు దెచ్చిన సవరణగూర్చి చర్చజరుగుటలో, పనిలేనివారి దుస్థితి వెల్లడిజేయబడెను. లేబరుసభ్యులు చాలమంది ఈ విషయమై మాటలాడిరి. లేబరుసభ్యుల ఉపశాంతివాక్యములతో, అతివాదులగు సాంఘికవాదులు సంతృప్తిజెందరు. లేబరుసభ్యులగు మాక్లే గారికిని, కమ్యూనిస్టుసభ్యులగు న్యూబోల్డుగారికిని, ఇందువిషయమై వాక్కులహము ప్రారంభమయ్యెను. ఉభయములు రోషపూరితులయిరి. వాక్కులహము మహియద్దముక్రిందకు దిగజూచెను. చేతులు చేతులు గలియ నారంభించెను. తుట్టుతునకు బలవంతముమీద ఇరువురు సభ్యులను విడదీయునపుటికి బ్రహ్మాండమయ్యెను. అంతట, కామయ్యసభాకార్యక్రమము ఆపివేయబడెను. పార్లమెంటులో నిట్టి బలప్రదర్శనముజరుగుట కిది మొదటిసారియముగాదు. ఇందుకు దోడు పరస్పర దూషణము లిదివరకు తరుచుగ జరుగుచుండెను. హిందూదేశ శాసనసభలలో నిట్టి సాంప్రదాయములనుమాత్రము ప్రవేశపెట్టరని, నమ్మెదము.

జర్మనీ తప్ప

ఇదివరకు నష్టపరిహారమును చెల్లించనందులకు, జర్మనీ తప్పజేసినని నష్టపరిహార సంఘము వారు నిర్ణయించిరి. తత్ఫలితముగ జర్మనీని శిక్షించుటకు ఫ్రెంచివారురూపుభాగమునాక్రమించిరి. మరల నిన్నటిదినము, యంత్రములు మొదలగు సామానుల సీయనంకులకు, జర్మనీ తప్పజేసినటుల, రిపరేషను సంఘమువారు నిర్ణయించిరి. నడవదే ఇట్టి నిర్ణయములను గావించుట వలన, లాభమేమిగలదు? జర్మనీలో కొంతభాగమును ఫ్రెంచివా

రెప్పు డాక్రమించిరో, అప్పుడే జర్మనులు తామికమీద నష్టపరిహారమును చెల్లించమని వెల్లడిజేసియుండిరి. జర్మనులయినచు, ఫ్రెంచివారయినను విజయమునుగాని అపజయమునుగాని గాంచువరకు, ప్రస్తుతసంరంభము జరుగుచునేయుండును. ఇక నయినచు ఫ్రెంచివారు తమతప్పును సవరించుకొని, నిర్బంధమార్గమును విడనాడి, జర్మనీతో సమాధానపడుచో, కొంతద్రవ్యమునయినను రాబట్టుకొనవీలుండును. లేనియెడల, వెనుకటినష్టములుండ, ఇప్పుడు గలుగుచున్న ప్రబలనష్టమును సయితము, ప్రాన్న భరింపవలసివచ్చును. తమకుగాని ఒరులకు గాని లాభింపనిచూర్గమును ప్రాన్న విడువకుండుట వివేకగహితము.

భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణదేవ

88 వర్ధంతి ఉత్సవము
భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసదేశస్వామి 88 వ వర్ధంతి ఉత్సవము రేపు (18 వ తేదీ) మైలాపూరు బ్రాడీసు రోడ్డునందున్న రామకృష్ణచతురవ జయపథమున, కార్యక్రమము
ఉదయము 8-30 మొదలు 11 గంటలవరకు భజన, ఉదయము 9-30 మొదలు మధ్యాహ్నము 2 వరకు వీధిలక్ష్మీ దాసము, మధ్యాహ్నము 2-30 మొదలు సాయంకాలము 5 వరకు శ్రీమాన్ సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారి (వి. ఏ) వలన హరిభ, 5-30 మొదలు పరమహంసజేవుని దివ్యమానశ్శరణాస్యముసూచి రాజధానికళాకాల ప్రాధికరణ డాక్టరు ఎన్. ఆర్. యు. శత్రుంగారి యుపన్యాసము.

శ్రీభారతి గ్రంథాలయము

పంచమ వార్షికోత్సవము
రేపు (18 వ తేదీ) సాయంకాలము 5-30 వ గోవిందప్ప నాయుడిగారినున్న సౌందర్యమాలలో శ్రీభారతి గ్రంథాలయవార్షికోత్సవసభ జరుగును. "విద్య ఆనందమే" అను విషయమునుగూర్చి డాక్టరు జానమాతే వి. ఏ, వి. ఎల్. వి. లిటు. డి. ఎస్. సి గారుపన్యసించెదరు. డాక్టరు జేమ్సు కజిన్నగారు వ్రాసిన రాజభార్య అను నాంగ్లభాషా ప్రవాసమును మదియొక తెలుగు ప్రవాసమునుగూడ గ్రంథాలయ సభ్యులు ప్రదర్శించెదరు. హాజరులు జస్టిసు, వి. ఎం. కూట్సుట్రాబుడు. ఎం. ఏ. తారప్పగారి ధ్యక్షత వహించెద రని కార్యదర్శులు మాటవ్రాసిరి.

విరాళము:—చెన్నపురి, ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తు వారు ప్రకటించిన కవితత్వసారము (శ్రీ మల్లికార్జున పండిత రాధ్యకృతి) ను దిలకించి శ్రీ జెడిడి సునానాధీశ్వరులు మ-రా-శ్రీ జ్ఞానాచారీ శ్రీయదురగాని చాలనార్యప్రసాద రావు బహద్రుగారు, తద్గ్రంథముద్రణాధికమునై రు 150 లు విరాళము దయచేసినారు.

కల్లెవల్లిలో శివరాత్రి మహోత్సవము

కాంగ్రెసువారిప్రచారము
వేలకొలది ప్రజలు 13,14,15 తేదీలలో కల్లెవల్లికి శివరాత్రికి వచ్చిరి. 13,14 తేదీలలో కాంగ్రెసు ప్రచారకులు డి. రేగింపుతో బాటియగీతములను పాడుచు వీధులవెంట తిరిగి జేవాలయమున కెదుట బహిరంగసభ కావించి గయా కాంగ్రెసు తీర్మానమును చూపు బోధించిరి. అందువలన చాలమంది కలం టీకు ప్రమాణప్రతిమునందలి నిబంధనల కంగీకరించి తలపెట్టె లుగాచేరి. (బండవలిశిఖరి తలపెట్టె)

బ్రహ్మాండమగునమెలు

దౌర్జన్య పద్రవము

పరాసుల కఠినచర్య సాగుచునేయుండుట

జర్మనులు అపరాధ మొనర్చిన తీర్మానించుట

రూపు పరిస్థితులు చేయిదాటి పోవునటులు తోచుచున్నది. దౌర్జన్యము లేకుండ జేయుటకై ప్రతిచోటన బ్రహ్మాండముగ సమ్మెలను జరుపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియచున్నది. పరాసుల కఠినదండనపద్ధతులు కులాసాగా సాగుచునే యున్నయవి. బ్రిటిషు ప్రదేశము గుండా బాగుగు గొంపోవుటకు సాకర్యములను కలుగజేయుటకు అంగీకరించుటచే ఈకఠినదండనపద్ధతులు మరింత హెచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

కామన్సు సభలో బోనర్లాగా రిచ్చిన యువ న్యాసము ప్రాంసు, జర్మనీ దేశములలో కలవరమును కలుగజేసినది.

బ్రహ్మాండమగునమెలు

లండన్, ఫిబ్రవరి 16:—ఉదయం 1-25. డియలీ మెయిలు డెస్క్ లోపు విలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఈలేని కార్మికులందరూ సాత్విక నిరోధమును విడిచిపెట్టి యిద్దరూ ఒకరిని గ్రహించి ప్రతిపక్షమును బ్రహ్మాండమగు సమ్మెలను ప్రాంబంభించవలెనని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు జేసిరి. ఎస్సెసు లో నేడు పనిలేదు. పట్టణములలోని కలవరములను యున్నది. వెండి పహారావారలను తుపాకులను కాల్పువారు బాధించుచున్నారని సమ్మెగట్టకలెనని ఉత్తరువులు రూపులో ఆరగ రుచించలేదు.

అరెస్టులు-కఠినదండనలు

ఎస్సెక్, ఫిబ్రవరి 15:—దాల్బర్నీ పేట, ఎస్సెక్ దండనాధికారియగు నేడు అరెస్టు చేయుచున్నది. వెండివారిని బహిష్కరింపవలెననియు, సమ్మెలు గట్టవలెనని ప్రోత్సహించి రను నేనమునకై వీరిని 16 తేదీన విచారించెదరు.

జర్మనుప్రభుత్వ గళలనుండి డ్రైవ్ కులను ఆరెస్టుజేసి పరాసులకు సమకల సమ్మెలేదని కారణముచే దురాజములను వెండి వైసికలు మూసివేసి తమకు కావలసినస్తువులను తీసికొనిరి.

40 రైలుబండ్లు జర్మనీ ఆంతర్భాగమునకుపోయెను. పరాసులే అంగీకరించుచున్నారు. ఇదంతయు నుండుముల సరిపాదులను మూసివేసి నప్పటినుండి జరిగినది.

జర్మనులు తప్పొనర్చిరి.

నష్టపరిహార సంఘమువారి తీర్మానము

పార్లమెంట్, ఫిబ్రవరి 16:—యంత్రములను మరితర పరికరములను కొంతకాలమువరకు పరాసు బెల్జియనులకు ఇత్యుకుండ జర్మనులు ఆపుజేయుదని అజ్ఞాపించిరిన నష్టపరిహారసంఘము వారు జర్మనులు తప్పజేరని తీర్మానించిరి. ఇదివరకు జేయుట నతప్పలకు తోడుగ ఇది జేర్చబడినది. బ్రిటిషు పరిస్థితి తన ఓటునిచ్చుట.

బెల్జియను సేవలు బాగు కావలయునని కోరుటచే బెల్జియను ప్రదేశములో 6000 గనుల పనివారిని సమ్మె జేర్చి దండనలు వార్తలు వెలుపుచున్నది.

రైనులాండులో బ్రిటిషు ప్రదేశమునుండి బాగును కనాదాజేయు సాకర్యములనుగూర్చి పరాసుయంత్ర బిట్టానుకు, ఫేసుటు సేనానిగార్లు రి గంటలు ల. డెనుగు బోనర్లా, కర్ణాక్ ప్రభువు మున్నగువారితో డవునింగుబిడిలో చర్చించిరి. మరల 16 తేదీన వీరు ఈవిషయమై ఆలోచించెదరు.

బెల్జియనుల కీడుపలిన నష్టపరిహారముల నిమిత్తము పోయిన సెప్టెంబరుమాసములో జర్మనులపై రిట్లులు ఇత్యుబడినది. ఆరెట్లులసాము 15తేదీన ఇత్యుబడినది.

కామన్సు సభలో

కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు కార్మికసభ్యుడు తగవులాడుట

ముష్టియుద్ధమువరకు వచ్చుట

ఇతరసభ్యులు ఆపుజేయుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 16:—కమ్యూనిస్టు గారు స. ధిశక్రమును ఆక్షేపించుచు యుద్ధయుద్ధములను కడుజేరుచునెను. నానావారి సమీక్షవారిని చాలవరకు ఈకార్యము లన్నిటియందును పని జేయునటుల యత్నించవలయు ననిరి. దీనికి సవరణను కార్మికులు ప్రవేశజేటిరి. మొత్తముమీద చర్చంతయు పనిలేని కార్మికుల సమస్యనుగూర్చియే. బాక్స్ గారు ప్రభుత్వమువారు పనిలేని కార్మికులకు జేయుచున్న గడుపాతములను గూర్చి తెలియజేసిరి. పిదప క్లిన్ డర్బంతయు కార్మికసభ్యులే జరిపిరి. కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు మ్యూబోల్డుగారును, కార్మికసభ్యుడు మోన్టే గారును కొట్టుకొనుటకు సిద్ధమైరి. కాని మాక్లేగారి తోడి సభ్యులు వీరద్దరు కొట్టుకొనకుండ ఆడ్డుపడి ఆపుజేసిరి. తరువాత సభ ఆపుజేయబడినది.

బోనర్లాగారి యువన్యాసము

పరాసుపత్రికల కోపము

నిజముగ బోనర్లాగారేనుక వ్యవహారములను వ్యభిచర్యలవ్యాసా పరిష్కారము జేయవలెనని ఆయన ప్రాంకో బెల్జియనుల తత్వమును గ్రహించలేకున్నారని వెటిక్ పార్లమెంట్ పత్రిక వాకోనుచున్నది.

జర్మనీలో పోరాటము చావుతరులకు తెగించిచేయు వార్తలు.

కామన్సు సభలోని బోనర్లాగారి జయించినటులే పరాసులు బెల్జియనులను ఆయనకుటకు వీలగును. బ్రిటిషు పరిస్థితియందు ఈ ఏమాతము బోనర్లాగారు కలుగజేసికొనెదరని తెలిసినను జర్మనీల నిరోధము మరింత హెచ్చును అనుచున్నది.

బోనర్లాగారి యువన్యాసము స్వరవోవ్యాపారముగ నున్నది. జర్మనులు బ్రిటిషు సైన్యమును రై కలండునుండి మరలూటుల చేయుచే మిత్రులందరి సయ్యక్త చిడునని చెప్పిన వాక్యము ప్రమాణముగ జూపబడినది. చాలవరకు ఆంగ్లోపరాసు లమైతిపాడెనది. కాని బ్రిటిషులు పరాసులపట్ల స్నేహభావముతో నుండుటచే బోనర్లాగారి మాటలను బాటింపక ఆయన చర్యలనుబట్టి విచారింపవలెను. అని ఈకోడిపార్లమెంట్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

బోనర్లాగారి తమ యువన్యాసముచే జర్మనులకు మరింత ప్రోత్సాహమును కలుగజేసినవారైరినయు ఆద్రానిని వారు వినియోగించి తీరవరం యిది గానో పత్రిక నడుపుచున్నది.

మొమెలుపరిస్థితులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 16:—మొమెలులో సాయుధసేనలు మరల కాన్పించుచున్నవి. నేతలుభోనియాకు మొమెలును రాయబారల సభవారు స్వాధీనుజేసియుండఁబడినది. క్రొత్తపరిస్థితును బట్టి ఆసలు విధానమును కొంతవరకు మార్చవలసియుండును. దీనినికొక ను అభోనియా ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులు.

విల్నూలో చిక్కులు

విల్నూ పరిస్థితులను లండన్ ఆధికారులు చాల ఆతురతతో నివేదిత మాయచున్నారు. పోలండు ప్రభుత్వమువారి ప్రదేశమును ఆయిట్లుప్రకటనమును ప్రదేశమును ఆక్రమించు కొన నుండదని అభోనియాను అక్షేపించు ఉద్దేశ్యము గలదని తెలియుటచే నేడు దానిని పోలండువశముచే నెదరు. నానిసమితివారే ఇచ్చెదరు. మిత్ర

మండలి ఆధికారమును సాధ్యమైందని క్వరలో మొమెలులో స్థాపించవలయుననియు, తమ వాలంటీర్లను తిగిరమ్మని ఉత్తరువు జేసివారమనియు అభోనియా ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

లిబరలు పక్షమువారు ఏకమగు సూచనలు

లండన్, ఫిబ్రవరి 16:—లాయిడ్ గార్ని మరల నేమనలు లిబరలు నాలుగులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. మనపక్షముఁబట్టి జూచితిమేని ప్రస్తుత పరిస్థితులు చాల భయంకరముగ నున్నయం లిబరలువర్గమువారిందమును వికసత్వముతో నుండవలెనని లాయిడ్ గార్ని గారు కోరికలును ఎవరును ప్రత్యుత్తర మిచ్చి తోడ్పడలేదు. ఆస్క్విత్తుగారు ఇండిపెండెంటు లిబరలు పక్షమునకు లిబరలు ఫిలిప్సుగారిని ప్రధానపుకమనిగ నియమించుటచే హాగీగారు తమపదవిని త్యజించిరి. దీనిచే ఆస్క్విత్తు కర్మములో కక్ష ఏర్పడెను. ఫిలిప్సుగారు లాయిడ్ గార్ని ప్రతిపక్షములో జేరినవాడు. హాగీగారు లిబరలువర్గమువారిందమును ఏకీభావముతో నుండవలె ననువాడు.

ఇంగ్లీషు మత దేవాలయములను రోమను మతదేవాలయములను ఒకటిగ జేయుటకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది.

బ్రిటను అరబ్బులకు సంధి

బ్రిటను అరబ్బులకు సంధి కుదురుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మరల లేనిపోని ఆపోహముల కవకాళము లేకుండగను, మరల వివాదములకు తావులేకుండగను కాశ్వతముగ నుండునటుల సంధిపరిష్కారము గావలయునని డాక్టరు నాజీ గారడిగిరి. ఈవిషయమై హుసేను రాజుగారి రాజుబారి అధినేత కా ర్యాలయమువారితోడను విజేబాగు కా ర్యాలయము వారితోడను ప్రస్తావించి మూడుగంటలు చర్చించిరి. మరల ఒకటి రెండుగంటలలో చర్చ ప్రారంభమగును.

నిరక్షములయందున్న ఇటలీ ప్రజలందరూ ప్యాసిఫిస్టులను నేర్పవలయునని దేశభక్తిని వికసత్వమును పెంపొందజేయవలెననియు ఆదేశపురాజీయములో పోల్లాసరాద యు అనుకొను చున్నారు.

కామన్సు సభలో చర్చ

తుర్కీలో సంధి జేసికొనవలె ననుట

తుర్కీ రషియాచేతిలో కీలుబొమ్మ

లండన్, ఫిబ్రవరి 16:—తుర్కీలో సంధి జేసికొనవలెనని హావరుడు బ్యూరీగారు హెచ్చరించుచున్నారు కాబూలు నుండి కాక్ స్టాటునోపిషవరకు కరువుతోమముగ నుండు; నియు, ఇరాకు పరిస్థితులుగూడ స్థితి మిత పడు ననిరి. తురుష్కుల మనోభావమును మనము సరిగా గ్రహించలేదనిరి. అందు తుర్కీ ఇరాకు, సిరియాకువచ్చుట కష్టము లేదు. రషియనుల ఒత్తిచే వారు ఇరాకు మనోమును గూరుచున్నారు. దీని కంటకును కారణము ప్రాచ్యదేశములలో బ్రిటిషు వారికి పలుకుబడిలేకుండ చేయుటకే. సామీప్యప్రాచ్య సమస్య నంతకు పూర్తిగ కాశ్వతముగ నుండునటుల న్యాయముగ పరిష్కారముచేసి కాంటని నెలకొల్పి తురుష్కులతో సంధిజేసికొనవలెను. అట్లు జరిగినేని ఇండియాకు ఎంతయు. లాభకరముగ నుండగలదు అనిరి.

ఆమెంకనులకు ఆంగ్లేయు లీయగలసిబుంజుమును తీర్పుటకు జేసినవిర్మాటులప్రకారము బ్రిటనుకు మిత్రమండలి ఇత్యునులిన బుంజుమును రాట్టుటకు గూడ సాఫల్యముప్రయత్నించెదరాదని కామన్సు సభలో ప్రకటన బయలుదేరినది. ఈవిషయమై ఒక విధానమును ప్యా రిసు సభలో తెలియజేసితిమని బోనర్లాగారు నుడివిరి. ఈ విషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు మరల చర్చించుటకు అధికారము గలదనిరి 900000 పానులు బెల్జియనులకు తమదేశమును మరల నిర్మించుకొనుటకు బదిలీయిమి. అది తప్ప వారు మనకీడువలసినది ఏమియు, తమనియు దీనికి కడ్డికొను పడురూపముగ ఇచ్చియేయుచున్నారనియు తెలియజేసిరి.

టుంటుఖామెగారి గోరి

దిగోనున్న కస్తువులను తెలిసికొనుటకు ఆగోడ, దిని 16-వ తేదీన క్రవ్వెదరు.

మాక్కుధర పాను 1-కి 108000, 107000.

స్టేటు కౌన్సిలు

16-వ తేదీనాటిచర్య

నిర్బంధనైతిక విద్యావిధానము

దీర్ఘ, ఫిబ్రవరి 16:— నేటిదినము సమావేశమున ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభాసభాగము అధికారతీర్మానము లుండెను. ఆ సభాసభాగము నిర్బంధనైతిక విద్యావిధానమును గూర్చి సత్సాగర ప్రతిపాదించింది.

పరిశ్రామికాధికారి విషయ విచారణసంఘము

కేలగారు ప్రస్తుత పరిశ్రామికాధికారి క్రింది విచారించుటకు యొక సంఘము నేర్పరచబడినది. యువపాదించుచు నిట్లు తెల్పిరి:— పరిశ్రామిక సంఘములవారు నివేదిక కరయూచేసినప్పటికి ఇప్పటికి పరిశీలన చాల మారినది. అందున తీర్మానములను భారతదేశ పరిశ్రమ ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహించుటకదనబ్బును. ఈ తీర్మానము ఆమోదించుటకు వలస రాష్ట్రము ప్రభుత్వముల కృత్యము నవకరించుటకు గాని, ప్రభుత్వమువారి యాధికారకేలాటిధంగమును కలిగించుటకుగానీ ప్రయత్నించుచుండలేదని తెలుపవలయును.

సర్ హరీశ్ రాజాసింగుగారు, సర్వాజ్ బాధ్యుగారు నీ తీర్మానమున కనుకూలముగ ప్రసంగించిరి.

సర్ హనుమత్ హయత్ ఖానుగారు:— కను తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ లేదు గాని ప్రస్తుతము విచారణసంఘముల నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారియొద్ద భవమున్నదాయననది విచారించవలయును.

చాన్సిల్మన్ గారు:— పరిశ్రామిక శాఖ ప్రజాశాస్త్రమైనది. అందున రాష్ట్రమునాట ప్రస్తుతము సమస్యలు, సలహానిచ్చి నసంఘమునకు దీనివల్యావక సూత్రముల ప్రకారము వ్యయము పాత్రాభ్యుక్త ప్రభుత్వము వారు భరించవలయు. హయత్ ఖానుగారు నడిపియు ప్రభుత్వమువారియొద్ద భవము గూడలేదు. బాంబాయి శిక్షణసంఘమువారు సూచించినట్లు బ్యాంకింగు తమంతట యభివృద్ధిచేసి నిచ్చినవే వచ్చింది. బ్యాంకింగు పెట్టికాగ, దీర్ఘ కాలమునకు తీర్చబడిన ఋణముల నిచ్చి పరిశ్రమల అభివృద్ధి చేయవలయును. జర్మనీ యిట్లు చేసింది. జపాను అట్లు ముందంజవైత గలిగెను అను ఊహనం బులు విని వెడదారిబోవుట వచ్చిందిగాను.

పురషోత్తమదాస్ టాకురుదాస్ గారు:— నేను జపాను జర్మనీదేశచరిత్రల జూచి నేర్చుకొనడని చెప్పెను. వానినుండి లాభమును బొందవచ్చునని తెలుపుచుంటిని. ప్రభుత్వమువారి యొద్దభవము లేదనుట నిరర్థక, నిర్దేశమైనవాదము. అట్లయ్య ను చాన్సిల్మన్ గారుల హయత్ గారిభావమును బలపఱచిరి. తెలియజేస్తుంది. తీర్మానముగూడ చాల ప్రభుత్వము గలిగినది. ఎ రకాలలోనూ విచారణసంఘముల నియమించబడ వలయునో తీర్మానమున తెలుపబడి యుండలేదు. అందున సభ్యులకు దీని వంగికిరించుట కేలాటి అభ్యంతరము నుండదని తలంచెద.

పిమ్మట ప్రాధేయ ఫేజుగారు ప్రతిపాదించుటకు బదులు జెప్పిరి చాన్సిల్మన్ గారు తాము తీర్మానమును ప్రతికూలముగ నుండలేదనియు, విచారణ సంఘము నియోజించితిమని తెలియజేసి లేనిపోని వాఁచుట ప్రజలకును సుదృఢించుననియు అట్లువర్ణనాంశము కన్పించుటకంటే ప్రభుత్వమువారు పాపశ్రామికులను ఋణముల నిచ్చుటకు సిద్ధుడయ్యుండెననియు తెల్పిరి.

తీర్మాన ముమోదించబడెను.

ప్రభుత్వమువారు పోలుడివిజను కోరలేదు.

నిర్బంధనైతిక విద్యావిధానములు

పిమ్మట సత్సాగర టేబు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి:— భారతదేశముల కనుకూలము: టేబు నిర్బంధనైతిక విద్యావిధానము: అనుబంధం నుంచవలెను. ఆవిధానము నామోదించుటకు అధికారసభ్యులు అధికసంఖ్యల యొకసంఘము యేర్పరచవలయును.

సత్సాగర గారు:— తరుదేశము తాము రక్షించుకొనకకై భారతీయులకు వచ్చుట అవశ్యమైనది. భారతీయులలో నైతికభావము, సమరీత్యాచము, అభివృద్ధిరంబగు శక్తుల నైతికభావము ప్రబలజేసి, యుద్ధసమయములందు బ్రిటిషు కావక్ వెల్లగు రక్షించుటకు తోడ్పడును. భారతదేశము స్వరాజ్యము, కోరుచుండి, తన యెల్ల దాను రక్షించుకొనకాల దనిన యెంత హేళనాభావమైనది.

నైతికవిద్యావిధానము:— సత్సాగర చెప్పింది వినుటకు కానుగ నే యున్నదిగాని ఆచరణయందు టేబుల చాలకష్టము. బ్రిటిషు దీర్ఘముల 450 లక్షల వుంది ప్రజలుమౌనము గలరు.

ఆ యిన భారత దేశమున 3200 లక్షల మాది ప్రజలు కలరు. వారుగూడ భిక్షుబాధి, భిక్షుమతములవారు. నిర్బంధనైతిక విధానమును నాగరకప్రపంచము నిరసించుచున్నది. అన్నిదేశముల నైతిక సంఖ్య తగ్గించవలయునని అంతర్జాతీయ సమావేశమువారు తీర్మానించెయ్యుండిరి. భారతదేశముగూడ అంతర్జాతీయసభయందు పాల్గొనుచున్నది. అట్టి సమయమున నిర్బంధనైతికవిధానమున కిది అకాలమైనది. అరిక పరిస్థితులు గూడ అనుకూలముగ లేవు. ప్రతిజిల్లానుందును, ప్రజాపత్రముల పుచ్చుకొనుట కొక్కసంఘమును, ఆ పత్రముల పరిశీలనకు కొక సంఘమును, మెడికల్ పరిశీలన కొక సంఘమును, జీతము లేర్పాటు చేయుట కొక సంఘమును ఇట్లు అనేక సంఘములు నిర్మించవలసినవచ్చును. భవములేదు. ఇందు వలన సత్సాగర తీర్మానము అసంభవము.

తరువాత హయత్ ఖానుగారు, అహమ్మద్ ఖాన్ గారు వీరందరు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాటలాడుచు భారతదేశమున ననేకమంది మత విషయములందు శ్రద్ధ వహించి యుండిరయ్యు, అహింసా ప్రతాపానందరు లనియు, నిర్బంధనైతిక విధానము అందున భావ్యము గాదనియు వాదించిరి.

పిమ్మట కపర్ది ఫేజు, లాలా రామచరణదాసు, రాజారావులూ సింగుగారు సత్సాగర తీర్మానమునకు అనుకూలముగ ప్రసంగించిరి.

దీక్షా వాచాగారు:— భారతదేశమునకు ననుకూలముగ ప్రతిపాదించునను ప్రభుత్వమువారు “తేను కాదు” అని చెప్పి యుందురు. ఇందుల కేమికారణమో తెలియదు. అధికారసభ్యులు ప్రతిపాదించు ప్రతిపాదనము: ప్రభుత్వమువారు ప్రతికూలము నుంచురు. ఇది సహాయనిరాకరణల స్వప్రాతిపక్షములకు మతమును బోలె నున్నది. నైతికవిద్యావిధాన సహాయనిరాకరణవాదులలో కొకరైతే మో యని తలంచవలసి వచ్చినది.

తరువాత సత్సాగర ప్రతిపాదించుటకు బదులు జెప్పెను తన వాదమునకు బలకరముగ యెవడకమిటిసభ్యుడగు సర్ కృష్ణగుప్తగారి నివేదికలోని కొంతభాగము చదువుచుండిరి. హయత్ ఖానుగారు మధ్య లేచి “అనివేదికలో నేనేమి తెల్పి తినో దానిని చదువుకూడదా?” అని తెల్పిరి.

ఈజవాబునకు బదులు గూడ జెప్పకయే నిర్బంధవిధానము వలన 67 కొట్ల రూపాయలకన్న తక్కువ వ్యయ మగు ననియు, ప్రస్తుతము నైతికవిద్యావిధాన మొత్తము వ్యయమునకు బదులున్నదనియు తెల్పిరి.

నైతికవిద్యావిధానము తాము యీ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నది. అది ఆచరణసహజము గాదని తలంచుటవలన నే యని తెల్పిరి.

టేబునకు వెట్టిగా వదిలించి తీర్మానమున కనుకూలము గను, 14 మంది వ్యతిరేకముగను సభ్యులు నిచ్చిరి.

వరకవిషయములు

మద్రాసు - మార్కెటు.

మారకము.

బాంక తంతి మారకము	1 1/2 4 7/82 పెన్సిలు
బాంక దిమాండు (ద్రాఫ్టులు)	1 1/2 4 8/82 పెన్సిలు
బండన దిమాండు (ద్రాఫ్టులు)	16 8/16 పెన్సిలు
బాంక కొనుగోలు రేటు	
మాదు సెలవాయిదా (ద్రాఫ్టులు)	15 11/82 పెన్సిలు
అరుకల వాయిదా (ద్రాఫ్టులు)	16 1/2 పెన్సిలు

కలకత్తా మార్కెటు.

మారకము.

బాంక తంతి మారకము	1 1/2 4 1/4 పె
దిమాండు బిల్లులు	1 1/2 4 9/82 పె
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు	
6 0/0 ఋణపత్రములు 1926	యా. 99.8
6 1/2 0/0 ఋణపత్రములు 1927	99.12
6 0/0 " 1981	100.0
6 0/0 " 1982	100.0
6 0/0 యు. సి. బాండులు 1926/41	98.8

బొంబాయి - మార్కెటు.

ఇంగ్లీషు బార్ గోల్డు	24/14
మింటు బంగారు తీక్షణం పెసలా	24/11/6
" మొదటి తీర్మానము	24/10/6
" రెండవ తీర్మానము	24/9/6
బార్ మొదటి తీక్షణం తీర్మానము	79/2
మొదటి తీర్మానము	77/19

మారకము.

బ్యాంకు తంతి మారకము	1 1/2 4 9/82 పె
దిమాండు బిల్లులు	1 1/2 4 5/13 పె

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యాలయమును బెజవాడకు మార్చితిమి

శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశేత్వర రావుగారు ప్రధాన కార్యదర్శిగానుండురు

ఉత్తరముల నిట్లుపైని వారి కే వ్రాయవలెను అని అధ్యక్షుడు తంతివార్తనంపెను

—0—

తిరువల్లూరునభ

రెండవరోజు సమావేశము

8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మన సమావేశము ప్రారంభమైనది. శ్రీమాణ్ ఇ. వి. రామస్వామిశాస్త్రి కరుగారుగూడ సభకు వచ్చిరి.

గాంధీ మహాత్ముడును యితర శాశ్వతులును చేసిన దేశ సేవకు వారి సభించించుటను గూర్చి అధ్యక్షుడు ముఖపాదించిన మొదటిరెండు తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

కానకసభలను బహిష్కరించవలెను ప్రభుత్వములనుబట్టి ప్రజలు బాధ్యులుగారని గయాకాంగ్రెసువారు చేసిన తీర్మానమును చక్కరయ్యగా రుపపాదించి దానిని శ్రీమాణ్ రావు స్వామిశాస్త్రిగారు గమనించిరి.

కానకసభలకు వెట్టిగూడ వానిని రూపుమాక వలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారను సవరణను శ్రీమాణ్ ఎం. కే. ఆచార్యగారు రుపపాదించిరి. మూలానా అజదుగారి ప్రయత్నముల ఫలితము లేవవలెనని యీ ప్రశ్నను నిలువదగు నని శ్రీమాణ్ సి. వి. శాయుడు (తిరువల్లూరు) గారిక వరణ నుపపాదించిరి. దానిని శ్రీమాణ్ సింగార వేలు వెట్టిగా రాక్షేపించిరి. చక్కరయ్యగారి తీర్మానమును రంగయ్యవాయుడుగారు బలకరచిరి. టి. వి. కళ్యాణ మందర మొదల్యారుగారుగూడ వెట్టిగా జలవరచిరి. సవరణకు 4 గురుమౌత్రమే అనుకూలురు. చక్కరయ్యగారి తీర్మానమును సభవారు నామోదించిరి.

టిలకునిదికి 1500 రూపాయలను 50 మంది వలంటీయరులు యీతలూకాలో సమకూర్చవలె నను తీర్మానమును శ్రీమాణ్ యి. రామానాచారిగారు రుపపాదించిరి. ఎం. టి. కృష్ణమూచారి శ్రీమాణ్ ఎం. కే. ఆచార్యగారు రుపపాదించిరి.

“తాలూకాలో బాతీయపాతకాలల నేర్పరువలెను.

భిక్షకును కట్టవలెను. కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చవలెను. మద్య పానమును నిషేధింపవలెను. అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెను. టిల్కి వారి కీసభవారు సహాయము చేయుటకు సంసిద్ధులు. ఈ తాలూకాలోను ఈమండలమునందలి యితర తాలూకాలలోను భిక్షకులకు ప్రయోజనముల చేర్చవలెనను అన్నితా కాలవారము మూలను విస్తారముగా కొనివేరవని వినిగా జరుగుట కకకాకముగల స్థలమునకు తంపవలెను అనతీర్మానము నామోదించబడెను.

శాశ్వతులందరు నైతికవ్యక్తులతో పనిచేయవలెనను తీర్మానమును రంగస్వామయ్యగారు రుపపాదించిన ననగా, సి. వి. శాయుడు గారు రుపపాదించిరి. కే. నరసింహాచార్యులుగారు గమనించిరి. అది కేకపులుశాయుడు, సింగారవేలు వెట్టి గార్ల రాక్షేపించిరి. ఎం. కే. ఆచార్యగారు శాయుడుగారి తీర్మానమును బలపరచిరిగాని తీర్మానము నెగ్గలేదు.

వికమత్యము కలుగవలెననియే నేను కోరెదను లేవన్న స్వరాజ్యము రాదు. దీనిని గూర్చిన తీర్మానమును సభవారు నామోదించవలెనను నేను తింటిలుచున్నాను. గాంధీమహాత్ముడు చెరసాలకేగి వర్షరమైనది మహాత్ముని విడించుటకే జేరేయలందనము గట్టి కృషి సలుపవలెను. కాలనిర్ణయము చేసి ఆలోచన మహాత్ముని వదలనివో వచ్చులు చెల్లింపవలెనని మనము ప్రకటింపవలెను. అట్లా లేదీలోగా వారు వదలనివో మన మందరమును వచ్చులను చెల్లించుట మూనియేయవలెను. ఇది చాల శ్రేష్టమగు సాధనము. ఇందుల కన్ని రక్షములవారును గూడ సంగీకరించెదరు అని అధ్యక్షుడు నడిచెను.

పిమ్మట డాక్టరు వరదరాజులు శాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. కే. రంగయ్యశాయుడు, ఇ. వి. రామస్వామిశాస్త్రిగారు ముఖ్యులుగా రుపపాదించిరి.

స్టేటు కౌన్సిలు

15 వ తేదీయంతయు అధికారస్థుల

వ్యవహారచర్చయే

జెట్టి, ఫిబ్రవరి 10:— వేటిదిన మంతయు స్టేటుకౌన్సిలు నందు అధికారవ్యవహారముననే గడుపబడెను అదేండా లందు శత్రుగారు సింహాళమునకు కూలీలు వలసపోవు విషయమునుగూర్చిన బిల్లులు రెండు పాసింపబడినవి యుండెను.

మలబారు కేసుల విచారణల బిల్లు

శ్రీరామగారు తేది మలబారు కేసుల విచారణల బిల్లు నుక పాసింపచును 1922 సంవత్సరపు అడ్మినిస్ట్రేషనలము ముగిసినవెంటనే మలబారు విప్లవమున కిషీతు లగువారికి అసీలు చేయబడు హక్కుండదనియు, ఆహక్కును వారికి ప్రసాదించుటకే యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినదియు, తెలిపిరి:—

ఈబిల్లు యింత చర్చలేకనే ఆమోదింపబడెను.

భారతీయ ఖనిజముల బిల్లు

ఈబిల్లును ప్రవేశపెట్టబడునది చాటివచ్చుగా రిట్లు చెప్పిరి:—ఈబిల్లువలన ఖనిజఖాజిబట్టి రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకును సామ్రాజ్యప్రభుత్వములకును అధికారము నువ్వత్త మగుచున్నది. సంస్కరణకాసనము ఆ చులు లో వచ్చిన తరువాత డివోల్యూషన్ ను నూ త్రముల ప్రకారము అధికారివిధిజనము కొంత యీబిల్లు తయారుచేయబడినది. ఇదియింకాక యీవిధివారు అంధత్వాతీయ కార్మికసంఘమువారి కనుగొనించిన వాగ్దత్తమునకు డి యీబిల్లులవలననే సక్రమ పఱుంపబడును.

ఇప్పుడు చాటివచ్చుగా రు చెప్పిన వాక్యములకే కొన్ని యనుబంధము గ నిట్లు తెలిపిరి:—ఖనిజములందు స్త్రీలను కూలీలుగా నియోజింపబడగూడదని నిబంధనలులేమిచే వర్తమానమున ఖనిజములందు 1/3 మంది కూలీలు స్త్రీలుగా నున్నారు. కటాటన యాస్త్రీకూలీలు నియోజింపబడగూడదని నిశ్చయించిన కేలబాగు సభ్యురావరాలు కటాటన తర్ఫుటవలన తొందరలు కలుగవచ్చును. ప్రస్తుతము బ్రిటిషు దేశమునందువలె స్త్రీ కళకార్మికల నిషేధించిన బాగుండునని ప్రభుత్వమువారు తెలపినను, కటాటన సట్టి విధానము లచలులూ బెట్టుట ప్రమాదకరంబని తెలపబడినది. రాష్ట్రీయప్రభుత్వము వారికో సంవత్సరంబి తర్వాతలో నీ విషయమున తగిన కాసనముల నిర్ణయించుట కేంద్రప్రభుత్వమువారు కలపోయియున్నారు.

సామలదానుగారు:— ఇది కాసనమును చాల్చిన చాల ప్రతిష్టయొగకరం బగును. ప్రస్తుతము ఆనేకమంది కార్మికులు కనువిధానములు లేని కారణమున మృత్యుపాలబడి పోవుచున్నారు.

తరువాత యీబిల్లు క్లాసు వెనుక క్లాసు ప్రకారము చర్చింపబడి, సవరణలు లేకనే యామోదింపబడెను.

స్టీము బాయిలర్ల చట్టములు

మిక్కుట చాటివచ్చుగా రు స్టీముబాయిలర్ల చట్టములను సవరించి, సమ్మేళన కలములకై తయారుచేయబడిన బిల్లునుపాసింపగా సామలదానుగారు దానిని సభ్యులందఱికికరించ వలసిన దనికోరిరి.

కపర్డిగారు రివ్ క్లాసుగారు నొకసవరణ ప్రతిపాదించిరి. బాయిలర్ల యొగ్గతా పత్రముల లం దిన వారి జేరులలో నుండవలయునని రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల వారు నూత్రముల జేసికొనుటకంటే భారతదేశమునం దంతయు, బాయిలర్ల సర్టిఫికేటుపొందిన వారి స్వాధీనముననే యుండవలయునని యేకీకరణముచేయబడగూడదు.

ఇప్పుడు కపర్డిగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నిట్లు జెప్పిరి: అది అసావకత్వము. చెప్పివురి బెంగాలుర ప్రభుత్వములందునట్టి హక్కులు లుండవలసిన పనిలేదు. అందుననే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు యిచ్చుచున్నవేని కను నూత్రములకేర్పరచు కొనవచ్చునని బిల్లునందే సూచింప బడియున్నది.

తరువాత కపర్డిగారు తమ సవరణ ముదగించుకొనిరి. బిల్లుభాగము లన్నియు నొక్కొక్కటిగ సభ్యులచే ఆమోదింపబడెను.

సింహాళమునకు కూలీలు వలసపోవుట

సక్రమమునుబిల్లు

శత్రుగారు:—ఈ బిల్లువలన ప్రమాదము లేనియు వాటింబులేదు, తగినవరకు లన్నియు నేర్పబడునదిను. దక్షిణ హిం

దూదేశమునుండి పోయిన కూలీలకు నిన్నిదినముల బోలెకట్టములు లేకుండనే కాట్టు జేయబడినవి. ఇంకయు అచ్చడవుడు సంభవించుచున్నట్లు తొలగించుటకై తగిననూత్రములు నిర్ణయించును. ఇప్పుడు కూలీలకు కూలిమొత్తం చాలతక్కువ యనుమాట సత్యమే. అయిన నీలో సుప్రభుత్వమువారు యీవిషయమున తగినభక్తులు కల్పించెనమని మాటయిద్దిరి.

సామలదాన్ గారు, కొంత ముచ్చటించిన తరువాత యా తీర్మానమును, మలబారు స్త్రీలుకు కూలీలు వలసపోవు బిల్లును ఆమోదింపబడెను.

చెన్నై పురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 17-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు			
దసియాలు బా 1-1	రూ 80.00	మొత్తము	52.00
రియ్యము బస్తా	రూ 12.80	మొత్తము	19.00
కుసుమ బస్తా	రూ 15.00	మొత్తము	16.00
కల్లాబి	రూ 15.00	మొత్తము	15.00
పిల్లీ	రూ 15.00	మొత్తము	15.00
కాసులు ర. 164	బస్తా 1-1	మొత్తము	8.00
సామలదాన్	రూ 20.00	మొత్తము	28.00
(2) వస్తు ధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-1	రూ 11.00	మొత్తము	12.00
కందులు	రూ 10.80	మొత్తము	12.00
కందులు	రూ 11.00	మొత్తము	12.00
మినుములు	రూ 18.80	మొత్తము	14.80
కందులు	రూ 8.00	మొత్తము	7.80
(3) నూనె వస్తువులు			
నూనె బా 1-1	రూ 145.00	మొత్తము	145.00
నెయ్యి బా 1-1	రూ 14.00	మొత్తము	20.00
కొండాపురం బెరు సెనగి	రూ 60.00	మొత్తము	62.00
యెర్రపకకము	రూ 56.00	మొత్తము	58.00
బెరు సెనగి నూనె	రూ 185	మొత్తము	120
అనూకము బా 1-1	రూ 128.00	మొత్తము	129.00
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చామరము బా 1-1	రూ 165.00	మొత్తము	165.00
కురవము	రూ 180.00	మొత్తము	18.00
మిరపకాయలు (గంజు, పి) బా 1-1	రూ 40.00	మొత్తము	108.00
గుంటూరుపాముకట్టు	రూ 40.40	మొత్తము	40.40
కాళహస్తి పాముకట్టు	రూ 55.60	మొత్తము	55.60
బెల్లము బా 1-1	రూ 40.00	మొత్తము	60.00
కింతపండు పాము బా 1-1	రూ 48.00	మొత్తము	90.00
కొత్త బా 1-1	రూ 50.00	మొత్తము	54.00
(5) ఇనుము			
కట్టలు కట్ట బా 1-1	రూ 67.00	మొత్తము	40.00
కట్టలు	రూ 88.00	మొత్తము	40.00
కట్టలు	రూ 67.00	మొత్తము	89.00
(6) లోహములు			
కెండ్లి 100 రులము	రూ 79.00	మొత్తము	80.40
బంగారము, రులము 1-1	రూ 24.80	మొత్తము	25.00
నవరము 1-1	రూ 15.14	మొత్తము	8
ఇత్తడి బా 1-1	రూ 808.00	మొత్తము	805.00
రాగి డిబ్బ	రూ 285.00	మొత్తము	340.00
అస్సా చక్కెర బా 1-1	రూ 48.12	మొత్తము	44.00
(7) రంగులు			
ఆవు కట్టడు 20 డిబ్బ	రూ 140.00	మొత్తము	0
తొట్టికట్టడు 20 డిబ్బ	రూ 140.00	మొత్తము	0
సింహంబూర్ 20 డిబ్బ	రూ 140.00	మొత్తము	0
డిబ్బ 18 డిబ్బ	రూ 125.00	మొత్తము	0

మలయచందనము

గనెరియూ... తక్కువ ధర. పిశాచిలో కనిపించు. ఎటువై, తెలుపు, వచ్చు, అనుమానించుటల నొక్కొక్కముగా... పూటలలో మాన్యు. శ్రీ... వ్యాధులకు బాధ ఇది కాక... (51) డబ్బ 1: 10 2.5

గంధర్వ ఛార్మి, రాయవరంగ్ వారి లా.

రాజమండ్రి చెటసాలలో భోజనము సరిలేకుండుట

ఏడుగురు ద్రవిడభైదీలు భోజనము మానివేయుట ఇటీవల రాజమండ్రి చెటసాలకు వందలదిన ద్రవిడ దేశీయులగు రాజకీయభైదీలు ఏడుగురు యీనెల 11 వతేది నుండి భోజనము మానివేసిరి. అప్పుడుతో పబ్లికేషన్లు కూర నిచ్చుచుండుటవలన భుజించుటకు నీలులేకుండ నున్నది. అందువలన వారు కారాగృహాధ్యక్షుల కరిగించి ఉద్యోగులు మిన్నకుండుటచే వారు భోజనము మానివేసిరి. మీకు వియ్యము మున్నగువాని నిచ్చెదము. మీరే వండుకొను దని ఆమరునాడు జయిలరు చెప్పెనుగాని మూడవనాడు మరల సత్యం నిరాకరించెను. వైగా భోజనము మానినందుకు వానిని విడికొట్టలో బంధించిరి. మంజినీళ్లునుగూడ నీయలేదు. వారిలో నొక యువకుని నిలువబెట్టి చేతి కరదండములు వేసిరి. భోజనము చెయ్యనితో కొరదాలతో కొట్టెన ననిరి. కూర సరిగా వుడకబండా నల్లగా నుండును. అటువంటి కూర నిచ్చెదరు. అందువలన యితరులుగూడ భోజనము మానవలె నని చూచుచున్నారు. (స్వకీయనిలేఖరి తులీవార్)

గుజరాతు ఆనందతాలాకాలో అపరాధ పోలీసులు

మరియొక వత్సరముగూడ నుంచదలచుట గుజరాతులో ఆనందతాలాకాలో నుంచిన అపరాధ పోలీసులను మరియొక వత్సరమువరకునుగూడ నుంచుటకు ప్రభుత్వోద్యోగులు నిశ్చయించిరి. అటుల వుత్తరువు చేసిరి.

శ్రీవద్మళాలి ద్వితీయముహూవసంసభ

గుంటూరుజిల్లా మంగళగిరియందు మంధుభిసం పాల్గొని శుద్ధ 2 మీ శుక్రవారము 23-2-23 } తేదీలయందు జరుగ శుద్ధ ౨, శనివారము 2౪-2-23 } కేదీలయందు జరుగ పడునుగాన పద్మశాలి బహుత్వమువారందర దయచేసి సభ ను జరుపదముగా నెరవేర్చవలయునని ప్రార్థించుచున్నారము. కాశ్యక్రమము

శుద్ధ 2 మీ శుక్రవార మధయము ౨౫-2-23 మొదలు ౨౬ గంటవరకు: కార్యాలయసభ, అధ్యక్షుని యెన్నిక, సాయి శ్రీమతి ౨ గంటలు మొదలు ౨ గంటవరకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుకోపన్యాసము, అధ్యక్షుకోపన్యాసము, ఇతరుల యుపన్యాసములు.

శుద్ధ ౨మీ శనివార మధయమును, సాయంకాలమును, తీర్మానములు, సభ ముగింపు.

మర:— ఈముహూవసం దెవ్వరెవ్వ రేయేనిషయములను గురించి యుపన్యాసంప జలవినదియు ముందుగా శ్రీయంగళ గిరియం దేవదీయున్న శ్రీపద్మశాలి ప్రాంతికినునకు తెలుపవలెను.

పణిదెవు శ్రీమన్నారాయణ, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

మోటారు నడపువిధము

మెకానిజము మొదలగునవి కాస్తోక్తముగా కేర్పరచును. పాఠశాలలు తెలుగు అంగ్లభాషలలో చెప్పబడును. ప్రాక్టికల్ క్రియనింపగూడ కలను.

భుద్ధునగాని లేక వ్రాసిగాని తెలుగుకొనవచ్చును.

శ్రీరామ మోటారుస్కూలు

1/28 మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.

“మంగలి కత్తులు”

కత్తుల శములు.

అంగ్లసాహిత్యం చేయబడినది. ప్రాశస్త్యం.

మొదలగు గ్రంథాలుగూడ వ్రాయును.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

బెంగళూరు లాక్ మేకర్స్ etc.

విజ్ఞాపన. (గోపానికల్)

కెరీగ్రాఫిక్ అండ్ డిజైన్ “ఇండియన్ కెరీగ్రాఫిక్

అ మె రికా దేశమునందు

తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

జేరు పొందిన నేష్టిమంగల కత్తితో (3)

మీరే డ్రోరము చేసికొనుడు

Brownie

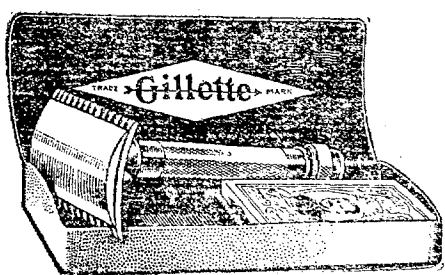
ప్రాసీ

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

అంతవరకు గిల్లెటు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్లెటు రేజరు

ధర 1-కిరూ. 21-8-0 అంతకు పెగాయుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

BOSTON, U. S. A.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

సులభము!

మంచి గిల్లెటు కత్తిని రేజరులో నుంచి సబ్బు తడవి, డ్రోరము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా డ్రోరము చేయును, ముఖము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అందముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండను, చర్మమునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్రముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతిచౌక ఒక కత్తి (బ్లేడు) అనేక డ్రోరములకు ఉపయోగ పడును.

నెల్లూరు తాలూకా పరిస్థితులు

వ్యవసాయశాఖవారి సహాయము

నెల్లూరు తాలూకాలో నూతన పద్ధతి ప్రకారం వ్యవసాయము చేయు పద్ధతి యీ తాలూకా భాగముగా యెరుగడు. పురాతన పద్ధతి ప్రకారం వ్యవసాయము చేయు పద్ధతి ప్రబలియుండును. ఆ వ్యవసాయములను గూర్చియు విచారించునట్లు భూములను దున్ని పొలముగా మార్చుచు పంటలు పంపిణీ చేయు పద్ధతి యేమియు లేక దొడ్డియొక్క సంకల్పముల నుండి జరుగుచుండును. అందులకు నెల్లూరు తాలూకా రైతులు పండించే పంట కర్బులకు చాలక నీళ్లు పెట్టించుటకు భయము లేక దొడ్డియొక్క పద్ధతుల పొలముగా మార్చును. ఇట్లు వుండగా నేను ముఖ్య 40 సంకల్పముల క్రిందట కొందఱుమైన అగ్రికల్చరల్ కాల్చరీనుండి వ్యవసాయ సంబంధమైన కొన్ని కలెక్షన్లు తెప్పించి నూతన పద్ధతి ప్రకారం నాకు మళ్లీ నారుపోసి ఆ నారుపోసి మాగాణిభూములలో నాటుపద్ధతి చేయించితిని గాని ఆ పద్ధతియు రైతులు నాలో పాత్రగా రోజువారీ పాతిపద్ధతి ప్రకారమే భూమియందు విత్తనము చల్లుచు వచ్చిరి. నేను మాత్రం నా నాటుపద్ధతి మానక నారుపోయు భూములయందు నాటుచు వుంటిని గాని నా భూముల యవత్తుకు తగుమైన సత్తులను చేయబాలక ఆలోచనచేయు కొన్ని భూములకు మాత్రము నీ పద్ధతులను ప్రయోగించితిని తక్కిన అన్ని భూములు సత్తుక లేకనే చల్లబోయి వుంటిని అయితే నేను నా భూములు అన్ని ప్రతి సంకల్పములకు సత్తుక చేయు పద్ధతి యెట్లు అని ఆలోచన చేయుచుంటిని యింతలో అనగా 1922 సంవత్సరం జనవరి నెలలో గవర్నమెంటు అగ్రికల్చరల్ 2 క కమిటీ డిప్యూటీ సెక్రటరీ జిల్లా తాలూకాకు యన్. సి. రావతిరావు అను పేరుగల ఒక డిమాన్ ప్రేమితు గాని గుంటూరు నుండి పంపివారు. నాకు నా తాలూకా ప్రజలెంద్రా గ్రామ గ్రామము లెన్ని వచ్చినవారలను గవర్నమెంటు వారు పంపిన విషయములను మాకు వారు తెప్పివారు.

తర్వాత డిమాన్ ప్రేమితుగారు గ్రామ గ్రామము అనగా తాలూకా అంతా సందర్శించి కొంతమంది గొప్ప రైతులను సహాయపరుచుకొని మొదట బాగా వాలె నెలలో వచ్చియు వుల విత్తనము సక్రమముగా పంపిణీ చేసింది రైతులకు ఖరీదుకు విక్రయించివారు. తర్వాత వారు దగ్గరకు రైతులను అగు మానల్ల మాభూములలో పీఠిక తెలిపించివారు. అప్పు టినుండి వాటి విషయములు మాకు చెప్పి వుండివారు. అంతట 1922 జులై నెలలో గవర్నమెంట్ తేనెయన మొదట పీఠిక వృద్ధిగారాక ఒక అడుగు యెత్తున వెలిగి నిలిచెను. తర్వాత వారికి సత్తులకు బాగా 5 అడుగుల యెత్తు పెరిగెను. తర్వాత డిమాన్ ప్రేమితుగారు రైతులకు నారుపోయుట పని ప్రారంభించవలెనని చెప్పి మార్గములను ప్రాప్తనాకరణి వాపులకింద వొరుపులకింద రైతుల అందరమును వారివారికి తగినట్లు నారుపట్టు పెట్టి నారుపోయి. అప్పుడు మేము యెప్పుడు నారుపోయు పద్ధతి యెరుగము. వీరు చెప్పి మాటలతో నారు పోయుచున్నామని తెలిచితిమి గాని మాకు నారుపోయుటవలన మాకు లాభములు గలిగినవి. అప్పుడు డిమాన్ ప్రేమితు మాటలు మాకు చాలా లాభకరముగా కనపడెను. నై చెప్పిన మాకు లాభములు యేమనగా కలెక్షన్ తప్పిపోవుట విత్తనము మిగులుట భూములు యాడత్తు ఒక్క అడుగుగా వైరు యెక్కుట అంతు కలన నారుపేయుట లాభము గమనించెను. అప్పుడు నారు మాకు ఒక సలహా యిచ్చివారు. ఒక రైతుకు 40 యకరముల భూమి వున్నదని తెలిపెదము. అందులో 20 యకరములు వచ్చు వైరు అనగా పీలు యెంపలి వుల కవ గైరా వచ్చు వైరును బూడిత పశువుల వెంటకగైరా యెరువులు 10 యకరములు, 10 యకరములు చేపలయెరువు యెరుకులబడి అమడపువడి వేరుకొనిపిండి వగైరా యెరువులను పాటిచు న్ను అని లేనివిడిచి చెప్పి మాకు మాకు మాగాణిభూములలో సరి పాతే మన్న వైరుకారం అన్ని భూములకు సత్తు క చేయవచ్చునని అప్రకారం చేసి వారు వేసినయెడల చాలా ఫలితము భూమిలో తీసుకవచ్చునని అప్రకారం రైతులు చేయు పని బోధించివారు. అంతట రైతులము అరు మేము 1922 లో జరిపితిమి. మాభూములలో వైరు వృద్ధిగరముగా అయెను. అప్పుడు నారు మాకు చేపలయెరువు చాలాకరముల విత్తనములు తెప్పించి మాకు సత్తు చేయించెను. నారు చేప్పిన ప్రకారం చల్లి నాము. అప్పుడు రైతులకు మాకు చాలా సంతోషకరమై

నది. ఇదిగాక డిమాన్డ్ పేటరు గారు మద్రాసు నుండి మనసున్ అను యి నువ నా గెలు తెప్పించి రైతులకు మానీ చూపించిరి. ఆనాగెల్ల పెరిచుక్కుదున్నట్లొ చాలామేలని నేను తెలుసుకున్నాను. మన కొయ్యకాళ్లు 4 చాళ్లు ఉన్నవని తెలిసి అయినవ నాగేలు ఒకసారే దున్నగలదు. అంత గొప్ప కనుక్కులు నుడ అక్కరలేదు. రివ్యూత్ మనసును నాగళ్లు కొన్ని తెప్పించి రైతులకు యిచ్చినారు. అది చాలా కృషికరముగా పనిచేయుచున్నది. పెరిగడ భూములు కలవారు మనసున్ నాగేలు తెప్పించుట కుందని నా ఆభిప్రాయము. మనము జీవగర్భితము తెప్పించుకొనుట సర్వార్థవారి మీదనే ఆధారపడివుండక ప్రతిరేకు అతనిభూములలో కొద్దిగా విత్తము కొరకు చట్టకొని విత్తము రియారు ప్రకారమునను. ఈ కలెక్టరం నేను డిమాన్డ్ పేటరుగారి సహాయంతో విత్తము ముగ్రామును అనగా తోటజల్లి గూడూరు గ్రామంలో విత్తము చెండు యొకంములు చల్లి ఆ యిదు తూముల విత్తములు రియారు చేసినాము. ఆ విత్తము 1:23 లాన్ జులెలో చల్లి వైరుచేయకయ్యెను. కానప్రతిరేకు విత్తముకూడా తయారుచేసుకొనుటకు సలహాయుచ్చయినాము. మనభూములలో మనము ఒకయకరమునకు 20-0-0 లు వెలగల వైనచెప్పిన యెరువులలో యేయెరువు చేసినను పుట్టెనుపందెను భూమి 1½ పుట్టెనుకునని నేను దృఢముగా చెప్పుచున్నాను. అందుకు గా యివై రూపాయలు కర్మశెట్టికొండల 40-0-0లు ఆయ మునయ్యెను. ఆయనూ 20-0-0పోను మిగత 20-0-0 లాభము గాన రైతులు ముఖ్యముగా రాణిపేట వగైరాకంపెనీల నుండి యెరువులు తెప్పించిచేయవలెనని నేను కోరుచున్నాను. మాతా లూకానూన్న మామిడితోటలు ప్రతిసంవత్సరము బాగా పూచి నల్లగా మొగ్గులపోయి కొమ్మకు ఒక పిం వె పుంటూ వచ్చి నది. మేము మంచువల్ల యిట్లుగుచున్నదని తెలుసుకుంటిమి. 1922 జనవరినెలలో మామిడి నెట్లు పూత పూ యుటకు ప్రారంభించగా నేమాతా లూకానూ పనిచేయడమాక ప్రేమరు మాతో మామిడిపూత రైలుగాపోవుట కారణము తెలుసు గా అని ప్రకృతి చేసినారు. అతరైతులు మాకు తెలిసిదని చెప్పి మిగట ఆది ఒక విధమైన పురుగులవల్ల ఆవిధముగా పోవు నన్ని దానికి గుంటూరికి వాకి మందు యొక్కము తెప్పించెదనని చెప్పి యొక్రిము తెప్పించి తోటలయందు వారు పూతపూయ చెట్లకు మంచుచల్లినారు. చల్లని చెట్లకున్న చల్లని చెట్లు చాలామేలగా పిండెలుననుకున్ను. పుష్పకసానం రైతులకు తెలియటకొరకు ప్రాయముచున్నాను. మాతా లూకానూ అంటితోటలు వేయు పద్ధతి గలదుగాని వాటినిపోషించి తగుమైన సత్తువతో లాభము తీయు ధ్యక్షముగా తెలియదు. సుమరు డిమాన్డ్ పేటరు సీతావతి కాపుకాగెల్లనే ఆవిషయము తెలిసికొని వారు చెప్పిన సలహా ప్రకారం చేసినాము. చాలావృద్ధికరముగాక న్నది. వారు మాకు కొన్ని అంటితోటలు సామర్థ్యకాట ఫారమునండి తెప్పించియిచ్చి నారు. అచ్చట చాలామంచుకరములుగలవు. రైతులు డిమాన్డ్ పేటరు ద్వారా అంటితోటలను తెప్పించిన మొదల మంచుకరములు వృద్ధికి రాగలవు. వారు మాకు యిచ్చిన సలహా యేమనగా ప్రతి చెట్టుకు 13 కలకుల ఆముదపుపిండిని వేయించినారు. ప్రతిరోజు 1 వారంవరకు నీళ్లు యెత్తించినారు. చాలా వృద్ధికరముగా వచ్చినది. యికా కొన్నివిషయములు ఇంకొకరూరి తెలివెదను ఇందుపూరు సుబ్బరామరెడ్డి.

విజంట్లు కావలెను

“నూరజ్జును” మార్కుగల మా స్వప్రసిద్ధ మైన, వాసనలేని కిరసనాయిలును కొనుటకు ఏజంట్లు కావలెను. నూనెదీపములు, మోటారు కారులు మొదలగువాటికి చాల ఉపయోగకర ముగా నుండును. డిపాజిట్టునిమిత్తమై రు 1000/- రొఖముగా టీసుకొని ఖనునవచ్చి ఏర్పాటు చేసు కొనవలెను.

Managing Director
Nedungadi Bros Ltd.,
P O Cochin (Malabar Coast)

తెల్లకుప్పము

8 దినములలో పూర్తిగా నయమగును. కష్టమేమియు లేదు. అట్లు గుణమువ్యక్త పోయినచో రెండింతల డబ్బు వాపనీ యబడును. బుడ్డి 1-కి రు. 3-కి 0-0 ఉత్తరములు అండ్ల మున వ్రాయవలెను.

N. Banerji, Hulaganj, Cawnpore (A)

శేమన	వేయిగోపాల *	శ	గన్నాయక	కృపాధిప
సుమతి	కాళహస్తిలింగ *	త	దాశరథి	కృష్ణ
భాస్కర	రామలింగేశ *	క	నరసింహ	భద్రాద్రిరామ
సత్యవతి	కవిచాడప్ప	ము	మానసబోధ	కానుమంత
సురభాండే	గుణికాకణ	లు	భజనోపద	పంచవింశతి
కృంగార రక్ష				
	0—2—0		0—3—0 *	
మైలాపూరు		విక్టోరియాడిపో.		మద్రాసు.

ఒక సారి సిడ్వి స్పీత్ గారిట్లు చెప్పిరి

జీవిత సాధ్యమునకు జీవిత క్రియే ప్రాణాధారమని నాకు స్పష్టమైనది. గొడ్డుమాంసము, ఇతరమాంసములు, రుచిగల పులుసులు. మున్నగు వానిని తినుటవలన నెవ్వరైనము, సుగుణసంపద నెవ్వరైనము, చాక చక్రము మున్నగువానిలో చాల మార్పుగలుగును. పిట్, కారవైల్, కాకర్, స్పిట్టుమున్నగు సుప్రసిద్ధపురుషులందఱును అతీర్థికలన బాధపడుచుండిరి. మేధాశక్తిని ఉపయోగపరుపవలసిన వారిని అతీర్థివ్యాధి కలిగియే యుండెను. ఆవ్యాధి వారికి కంకపారంప ర్యముగకూడ వచ్చుచుండెను. అయినను భోజనానంతరము ఒక ఓమము మాత్రమ తినుచున్నచో అతీర్థిబాధ మీకు కనపడదు. ఒక బుడ్డి వెల రు 1 0-0 ఒక బుడ్డిని కొని తినిచూడుము.

డబ్బు. ఇ. స్పీత్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్) హౌంటురోడ్, మద్రాసు
W. E. Smith & Co., Ltd, Ootacamund Madras.

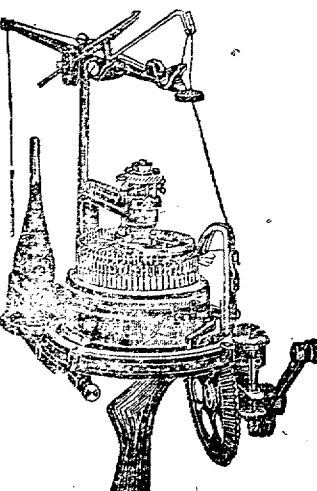
శ్రీయుత పానుగంటిలక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారి

చదువుడు! చదివి ఆనందింపుడు

ఇదియొక యపూర్వమైన గ్రంథరాజము, కథగాదు. కల్పముగాదు. ప్రబంధ మంతకన్న గాదు. పురాణేత వాసనంబంధ మనలేగాదు. విచిత్రమగు గ్రంథము. చదువుడు! చదివి యానందించుడు!! తెలుగుభాషలో యిదివర కెన్న డిట్టిగ్రంథముకూచి యెఱుగము. జంఘాలకాష్ఠి, కాలాచార్యులు, బొట్టయ్యకెట్టి, వాణివాసుడు, సాక్షి అను విదుగురుసంఘము. ఈసంఘముచే చర్చింపబడుచున్నయములు బహు చమత్కారముగ నుండును. మొదటినుండి చివరవరకు కడుపు చెక్కలగునట్లు నవ్వునవ్వుచుండును. ప్రయాణములు చేయునపుడు—ఏమియు దోచకుండునపుడు—అనేక విషయములు వెలిసికొన గోరునపుడు—దారులకు, యావకులకు, వృద్ధులకు. స్త్రీలకు చదువుటకొరకు గ్రంథమంతకన్న తెలుగులో లేదు. ఒక్కమాత్రం చదివినవా రీగ్రంథమును కదలకు. మనోహరమును ప్రాణాంభరము నగు శైలి కుదుర్చు కొనటకు విద్యార్థులకితకన్న సుపయోగకరముగు గ్రంథములేదు. జంఘాలకాష్ఠి యాపనాగ్రంథిలో, కాలాచార్యుల రచనాశైలి, వాణివాసు బంధుర ప్రబంధరచనాశక్తి, సాక్షివిషయనివేదనాశైలి, అభిప్రాయసమంజసత చదువదగి నది. క్రొత్తయంగ్రంథుడు, ప్రతి అక్షరాశుడైన యీగ్రంథము చదువదగినది. ఒకయెడ సంభాషణవాచకగ్యము—ఇంక కొకయెడ పాత్రవిలసన శైలి, మొదటి భాగము—2-0-0, రెండవ భాగము—2-0-0, మూడవ భాగము—1-2-0 వలయువారు:- పానుగంటి రాజారావు పితాపురం, గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

క్రొత్త హారి నన్ “నన్”
గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

గృహము, స్వదేశి, కర్మాకారము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరసరసము, చాలకాలము వరకు బాగుగా పనిచేయును

మేజోళ్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న డి హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:-

For Particulars apply to:
W. H. Braddy & Co., Ltd.
MADRAS

Telegrams: "BRAD."

దుందుభీనామ సం||రం ఘాల్గుణమాస శు|| ౨, శనివారము

మనుచరిత్రము

[గాడేపల్లి అనంతరామమూర్తి గారు]

అంధకవిలా పితామహుడగు అల్లసాని వెద్దనామా తుని మాచరిత్రమున గొన్ని స్థానికములు గానంబడుచున్నవి. ప్రకరునింటికి సిద్ధుడు మాతంబున వచ్చెననియు (కుతంబ కాల మనగా పగటి పరుసానిగు గడియలకు మీది ముహూర్తము) ప్రకరుదాతని నిర్మల్యుడైన కలన సుతువుచేసి ప్రసంగ వశంబున దన తీర్థయాత్రా కుతూహలముం దెలుప సిద్ధు డడి యిది యని తెలుపక నొక పసరు ప్రకరుని పాదములకుం బూసి యిరిగె ననియు పిదప ప్రకరుడు హిమవత్పర్వతమున కరిగి యందలి విశేషములు పరికింపు చుండ గొంత తడవునకు “లిని బాంధవ భానుతప్త రవి కాంతస్యందినీహర కందళ మాత్కార పరం పరల మధ్యాహ్నమును దెల్పెననియు మాచరిత్రమున వ్రాయ బడి యున్నది.

సిద్ధుడు ప్రకరు నింటికి వచ్చునపుటికే మధ్యాహ్నమై యుండ పిదప భోజనములు ప్రసంగములు జరపి హిమవత్పర్వత మున కరిగి యందలి విశేషములం గొన్నిటి కరసి యవుడుగుడ మరల మధ్యాహ్నమై యొడనుం యునదప్పుగా గాదా!

అనంద ముద్రకాలయమున ముద్రితయిన మాచరిత్ర మునం దీనివయమున కీ! శే! తంజనగరము లేవన్మొదలుకొని గారు కొంతకాలం జర్పించి ప్రకరు దాదినమున హిమవత్ కరుగ లేదనియు వా మరుచటిదినుమున సరిగెననియు వ్రాసియుండిరి. ఆ మరుచటి దినమున నైన ప్రకరుడు హిమగిరి కరుగుటయే దుర్లభమై యుండును. ప్రకరుని పాదములకు బూయబడిన పసు కా నాడు సాయం సుధ్యాంశం నాది కృత్యము తానరించు నుండు పాద ప్రక్షాళనమునగరిగిపోవకుండునా? ఆ మరునాడరుణోదయ కాలమున మరుణానది బలంబుల నకువర్షణ స్నాన మొన రించునపుడైన గరిగిపోవకుండ నుండునాదా; అది నీహరవారి ఖెరిసిన గరిగిపోవునదే! అట్లు గ ర గి పో యిన పిదప నాతడు హిమవత్పర్వతమున కెట్లుగ గలను? కావున కాల నిర్దేశము నేయుటలో వెద్దన పొరబడెనని తేలుచున్నది.

మతియొకవిషయము. పరూధిని ప్రవరియొగమున గుండుచు డా. ఎంతకింబుచేసి జనియించినవారోవో మర్త్యభౌమినుల్ కాంతుడర్థిలేసి కను కాము వాయుమలే నమర్త్యనే చింతలవంతలం జరికి కిగ్గటికొ మృతిలేనివాడు చెల్వెంతయు మాన్యశ్రేయమున కెత్తిన దీపికయయ్యెనక్కటా! యని గంధర్వ శ్రీ యగుట దనకు మృతిలేదని బలికినది. పిదప మాయాప్రకరు నొడ బరుప నేడుకొనవలెను.

కా. రా నై రాగ్యము బూని నీవు కడునిర్మాత్యిణ్య చిత్రియనక రానైతే చనిగాని యందులకు హోరాహోరిగావోయే లావాలాయమునేయగా బ్రదుకు నీ వాచాంతుండనై చావోయెప్పు డొసీయెడంబాడనువాంధక భూసురగ్రామణి

యని తనకు చావున్నట్లు వనియించినది. పరూధిని గర్భ కర్మయై పిదప మాయాప్రకరు కామె వెదబాసి పోవలెచి.

క. కంచన యెరిగిన మణిశిపి

యించుకొ నురకాంత, చెట్టకేగి ప్రేమక

పంచ శరశర పరంపర

పంచత ప్రాసించి మీద పాప విడువో!

యని బలికి యామెకు ననగా గంధర్వబానికి పంచత్వ మున్నట్లు తెలిపెను.

ఇట్లన్యోన్య విరద్యమైన ప్రాతలండుటకు కారణ మల్ల సాని వెద్దన పొరపాటో లేక నీ విషయముల నొప్పులుగ నమ ర్త్యులుట కాధారములేమైనగలనో తెలుప చదువరుల ప్రార్థితులు.

పికమయూరములు

[చింతలపూడి శేషగిరిరావు గారు]

గీ. వక్రఫలభారవిషయ సంహన్త యుక్త భూరిభూతహావంక్తి సంపూర్ణమగుచు

నఖిలపథుల కాశ్రయమైన యొక్క

రాజమందిర పరిసరాభాషమునను

పికమయూరము లక్ష్యంత్రప్రీతి రెండు

నెఱవ్వ మొనరించుచుండెడి వయ్యు నొక్క

నాటికేవడ నిటాకవోట గూడి

వాగ్వివాదంబు సత్వ వక్రముచుభ్య

శేతీ గాంచియు నిట్లు గోకిలంబు

“మట్టుచెంపాని యంచుల సొబగు మీటి

కాటుకలబోలు నాడు తొక్కలను జూడఁ

బడయుగంబున రాజులు పనులు జూడ

శుద్ధజులను జూట్టు కునుంభరంగు

గల్గియున్నట్టి పుట్టంబు గట్టికొనియుఁ

బాదయోగమున బనువును వ్రామిట్టి

కీరవాణిని బోలనే శేషమిత

అంద మటులించి చాకచక్రంబుఁ జూడు

మూలగొని గుడ్డ కట్టు గాంచుడునే కాని

పొరువులాదిగ శ్రమము నా కొదవకుండ

గాకిగూండ్లను తెట్ట నక్కజముగాఁగ

వేగఁ బొదిదియు దనువె యా పిల్లలందు

తెంచిపోషించుచుండు నాకట్టికట్లు

లాహ యన్నిటికేమి నాయున్నారెపు

గానమాధుర్యమింకకు నానలేదే!

లీల గుత్తుబంటిగ లేతమాని

చిగురు మెక్కియుఁ గై వెక్కి చెలియచెత

సరసికముల్ పంచమ స్థాయియందు

“మాకువ్రావవు” మంచునేఁ గూయుచుండఁ

గంతమాధుర్య మహిమ రాలరగిపోవే?

బ్రతుకదలచిన నానలే బ్రతుకవలయు

నేదియును లేని నీటకు కేటి బ్రతుకు”

అనవుడు మయూరరాజమిట్లనియె “వికమ!

అత్యభూషణ పరమావణంబుఁ జని

హానికరము లనుచు దెద లంచురయ్య

అనున నానుడినుడ నీ వాలకింపు

పక్షికులమందు నావంటి పక్షి కలదె

నాడు పాండవర్యగరిమ నానాన్యకశయు

నేవులంకనం దీవు చూపింపగలవు?

గగనమందుఁ గృష్ణ జలాహకమ్ము లెంతో

దట్టముగఁ గ్రవ్వఁ జూడు నాబట్టకనము

నరులలోకై కరచరణముమైన పురిని

విప్పి నృత్యంబు నేను నానేడ్చ గనియు

సరిసింజని నరుఁ డున్నె? జగమునందు

దేవతలకెల్ల జేవుఁడొ నిగ్గమూర్తి

యనుచు నతిగన్న శ్రీకృష్ణయాదవయును

బర్హి పింఛభూమికి యాచుఁ బరిగుగాదె

అనియు నట్లుండె నాకీర్తి యుదనియండ

దశదిశల వ్యాప్తమామను దనరఁగాదె

వణ్యులున కంటివానికి నంభసమున

వాహనమ్మొన గుంతులి బడసివాడ

ఇదియునుంగాక నాపురి యెఱకలట్లు

శైలవము

క. హెచ్.వి.యన్ నారాయణగారు వి.వ ఎల్.టి.

చిన్న కిల్లల చిట్టిచేష్టలు

మధుమాటలు ముఖవికాసము

వింతగొట్టును చింతబావులు

మృదువుపరచుచు మామృతిత్వము.

సగముకచ్చియు సగము లాకనె

చిలుక పలుకుల పొలుపునింపును;

కరుణానుగును కలికృష్ణయము,

మాదముగొందును మోటుమడుబుడు.

తప్పుడడుకులె యొప్పుమిరును

కల్లబొల్లులె కలితగాంచును;

ఊహపోహల మాహాశ్చర్య

కవిశోమణి కలకలెందును.

అటపాటల ధాటిగర్జన

అదిశేషున కగు నెసాశ్చర్యము?

హావభావము లచ్చుకొత్త

తరమెయేకి తలదల్లిన

చిత్రచిత్ర పవిత్రనామము

వెట్టిదేవుని బిల్వబిన్నెటి;

శిల్పితనను చేతగానిది

బొమ్మరిండ్లను పోల్చికట్టును,

పీటసాటగ కిల్లునంచియు

పొరుగులను హోరుచునగు,

సాము శేర్మచు శ్రీమతై నను

వంటశేయము కందమండికి

మార్మిగుజైన గూళ్లవాడును

చంటిపిల్లయె ఇంటిదైవము;

ఒక్క నిముషము ఊరకుండక

చేయు నెన్నియె చెప్పలేదుని,

చిన్న పాపల చిత్రకృతుల

బాహీత గానలేనను

అట్టితేకక మిట్టమోయెను

కలనుగాంచిన ఫలహారీరిని;

మిసిమిజెందిన పసికంబును

అందగల్గిన నదియె భాగ్యము!

చామరము లల్లి యావధి మిలియుండు

దిగ్గమూలికలట్లు మర్రియె గాదె?

అఖిలసద్గుణమితి నన్నాశ్రయించె

నన్నివిధముల నీకన్న మిక్కి నేను

కలమాధుర్య మెక్కింత గలదు కాని

కాకియాపము నీయ దొక్కటియె గాదె

అనగ వికము నలుకు నీయంద మేది?

కాళ్లయందము కెన్నకక్కరయె లేచు

మిరులఁ గర్ణకతోమై కననుగూర్చు

గాత్ర మట్టిది విన నీయగాలేదు

నాణ్యమైనట్టి కన్నులన్నివియె కాని

నివ్వయోజనములకు నొకడు గాదె?

కానబడనట్టి యట్టి వాకండ్ల నొక

యనని గోపిపూజలం చంద్రులుగూ

అనుచు నీరెండు నిట్లు వాగ్యయము నల్పు

చుండ నక్రమమాలియు నుండి వినుచు

దుహానికల్పార్థచంద్రుల దైత్యవృత్తి

నూనాగల్గియు నిట్లు “నోవులంక

లార! నిష్కాక్షిముగఁ జెలంగునట్టి

తేరజేవుఁ డొక్కకరితి తెలివి నిచ్చు

నొక్కొక్కపులుగునకిటు లీయుర్వివై

కాన నన్యోన్యకలసాంబు గట్టిపెట్టి

యొక్క చోటనె నివసించుచుండగాన

స్నేహభావంబు మీఱఁగ కలఁగుచుండి

భావిభాగ్యంబు సెంతయు బడయరాదె!

విగ్రహంతో భజనం

34

ప్రేమమిత్రమా!

నిన్నటివిషయము మృగాదుమును కోక పశువటిపడితు యు
నడువెనెను. అయిన చాల విరుద్ధవిషయములను చూచుచు,
విషయములను వివరించుచు, నన్నుజ్ఞాపనయు, వివిధినికంటె
పెక్కును. అందుచేతను వివిధ మృగాదునాడుతు లాయన నొక
యెడగాఢమునువిడిచిపోయి.

నంద్రాదులు చేసిన పన్ను పేషెట్టు బాని చెట్టులయినను
పై నంద్రాదేవమైది. శత్రువులమాత్రము చాలతప్పుచేసిరి
య: న్యామందు నేలకొండపప్పుల తువ్వనీంప నలవాటున్న
వాడేనని, కొలదియందినపుల నువ్వనీంచువాడుకాదు.
కావున నాయన నుత్సాహపడి “గ్రామ మింతకంటె బాగుపడ
జలెన్న నూ బోంట్ల యుత నావ్యసములు విసవత
ను. నెనులే రావపుడు బాగుపడుట యెట్లు? ” అని ప్రశ్నిం
చి గ్రామాధికారిని వివర్ణించెను. “విభావత్తెన కలిగి బాగు
పడినాని, ప్రదులు మీకుటి ధీమతులయువన్యాసములు విను
టకు వచ్చుట యెట్లు?” అని యొకకంటెవాడు ప్రశ్నించెను.
అతని నవలరుండునది గ్రామాధికారి భారతవతి మననబోక
ప్రక్కట, వలెయె: ప్రక్కట శత్రువులదెప్పుటకుం బయగెత్తి
రి. విత్తరక్రేస్తులు బోవక శ్రద్ధాధవలనక గదల లేమనుచుండ
సామాకాది పన్నులకు కట్టవలసెను. నచ్చినవారవోయగ
న్దునిను - దెవర:చికొండలు కొవటికపులను మునకులు లే
గలిగెనుగాని, లేదవపంటయూడుపు తొందరలొన్న రైతు
లెవ్వరును రాలేదు. కరణమువారితో దమ్ములొక్కటను కట్టె
దలచెదలంకలొచ్చెనుగాని రైతులు - మొన్నభీరువచుకొంట
ట్లుగుటకు కష్టమై ప్రదులు మాచాల్గయి యుండగా మాకే
మిథయమని లొండలు, రివిన్యాయనెవ్వరు బావనొడ్డితిన్ని
నట్లు బదిలి బావాధధతి మాను. కటోలేని కొండరు చెప్పరట.
కాని యెవ్వరును రాలేదు. అప్పటికి సాయంత్ర మయిదుగంట
లైది. ఇంతలో నూడుపుచేలకూలి పనివాండ్రు, ఈడగ, మాట,
మూడిగ స్త్రీలు జట్లుజట్లుగా నచ్చుచుండిరి. వారి యేలపాటలు
గ్రామమునందు బలవంతమయిండ నుపన్యాసకండు శత్రువులు
వచ్చుచున్నారని విడిచి నెక్కెను, ముగ్ధులవరణములకేల పని
చారకొండవాగి. బావ్యులట కట్టుదుని కొండలు. బాగో
తిమాడునని మతికొండలు ననుకొనిరి కాబోలు = వారాలి.
ఈపన్నాకుండు నుపన్యాసము శాంతింపెను.

“అవ్యయం, అవిచ్ఛిన్నం సోమకలుకారా! సోమకలుకారా! నేను మీరామముతో సహ్యాసమియంగల యద్భుత విశేషము నాకు మొదటిసారి వివరించు మొదటిసారి కనియే లెలంచెదను. అది చూస్తాయని దివిద! నేను అద్భుత ప్రతిభను గూర్చి బహుళమున్న చర్చ నిలిపిరి సాంఘమునఁ జేయుదున్నాను. అరిమ్యములన్నియు నర్జియింపబడినవి. అద్భుత ప్రతిభనివారము ప్రకటింపబడుచున్న దనుటను “అనంతరము” పూర్వమున యంగురు, అందెనదు మమన ప్రతిభను గూర్చి వారు ప్రాయించి (వారలపై వారి మిత్రులే కొన్ని విమర్శములు వ్రాసియున్నారు. ఈసంగతులు మాకేమియుఁ దెలియవని గ్రామవాసులు గుసగుసలాడుకొనిరి.) నుత్తర తెలియకపోయిన ప్రభువగు లేదు.

మానవునికే గాక ప్రతిజీవి నీ ప్రపంచమునందు నిద్ర, భోజనము విహారము ననునవి ప్రధాన లక్షణములు. వీనియందు చేత కాలసారల గమనగరించి యీ వికారినిరఖండమునందే గాక సమస్తప్రపంచమునందేను భేదము లనవలయును. మన యాచార్యులగారును ప్రస్తుతస్థితికి మనచేతము, మన శక్తియు నందలి లింగోన్మేషస్థితి, మనకంటులు, మన వృక్షములు, మన జంతువులు, మనపక్షులు, మన భూగర్భస్థస్థితి యిదియన్నియుఁ గారణములు. వీని ననుసరించి మన దెబ్బల కొన్ని యాచారము లు వారివిట్టి విశేషము ననుసరించి ప్రకృతున్నాడు. ఆ సంప్రదాయ మనాదియైనది. దానికే గానినసారము, మనకు సంబంధము కలుగుచున్న యన్యకాకుల సహవాసముకలవఁ గొన్ని నూర్పులు కలుగుచున్నవి. కాని మన తెలుగుజాతి కవిత్వము

ముగ-వారసత్వము-వచ్చుచున్న సహజప్రతిభ (జీనియసు) నైజము (ఇండివిడ్యుఅలిటీ) నివి కాశ్వత్తమైంది మన దృష్టిని జీవి తిము సందాతనికీ స్వభావమగు నైజ మెట్లుమాడో- అట్లే మనప్రతిభనుండించి, మనయవారసత్వ వారసులతన నైజమొకటి స్థిమగును ఈనైజము మంచిదైన న, చెడ్డదైనను స్థిమైంది. అనగా కాశ్వత్తమైంది. ఈకాశ్వత్తమై నైజస్వరూప మెట్టిది తెలిసికొనుట కనేకులు ప్రయత్నించుచున్నారు. అంథు లాచేకరులని కొందలు, కాదు బుద్ధి కాలులని కొందలు, బలవతులని కొందలు, మంచిచేఖరు లని కొందలు, సత్వమాగ్ధవర్తనులని కొందలు, స్వతంత్రాభిప్రాయము కలవారని కొందలు, సోమరులు, తిండిపోతులు, ధనలక్ష్యములేనివారు నని పలులు వురు పలువిధములుగాఁ జెప్పిరి (వాసిరి. ఇర్వియను ఫకత్తులుగావు - అసత్యములుగావు. జేకముం దిన్నియభిప్రాయములున్నవి. ఒక తాటసారి ఇట్లనెన-ఒకచరిత్రజ్ఞుఁ డిట్లనెన-ఒకవిమర్శకుఁ డిట్లు చెప్పెను. అని వసంతుఁడు (వాయును, మననైజము మనకంటె విదేశజుల కెక్కుఁడు తెలియు నని, విదేశజులు మనఁఁగూర్చి యేమిచెప్పిరో అదికూడఁవాసెను. చరిత్రములు (వాసికొనుట జేకాభివృద్ధి కొఱకే కాని, జేకాభిమానము వంక పెట్టుకొని, ఆప్రభాతి నిజస్వరూపమును గ్రహింపకుండ మన బాతి సర్వోత్కృష్టమైనదని మనమే వర్ణించుకొనుట దురభిమాన పూరితమగును కాని వజ్జియొకటి కాదు. ఒకమనజుని నైజమే కనుగొనుట దుస్తరము. ముప్పదియేండ్లు పెంచినకొడుకు నైజము కల్గి కనుగొనలేదనుట వాస్తవము. అజ్జియెడ మూఁడుకొట్లజను లున్న కుండెండు మండలముల వ్యాపించిన యాంగ్లుల నైజ ప్రతిభల నిర్ణయించుట నుభయమా? మనము నిర్ణయించినంత మాత్రమునఁది నిర్ణయమగునా?

మనయ్యాంధ్రులు క్రి. పూర్వమెట్లుండి? ఆపవహితులు
యేల? ప్రస్తుతాంధ్రులస్థితి చూడండి! మనవారాత్మా
వర్తమన సత్కీర్తివైచిత్రీయని గర్వపడువారున్న సుందులు
గా! మీదేశమాత సద్ధర్మపం దలంచి, దేశహితార్థము తన
ప్రాణము లర్పించిన యొక్కయ్యాంధ్రుని జాతుడు! పోనిండు!
దేశార్థకస్థితిని వృద్ధిచేయఁగల యొక్కపని చేసినవానిని జా
తుడు, ఒక్క త్యాగినికైన గర్వస్వము తనజాతి కర్పించిన
యొక్కవ్యక్తిని జాతుడు! ఒక్క బోను పండితుడుకాని,
ఒక్క రాయపండితుడుకాని, ఒక్క వివేకానందుడుకాని
ఒక్క బాలగంగాధరడుకాని, ఒక్కదానుగాని కనఁడదే!
మహాపండితులు, మహాపురుషులు, త్యాగిదేవతలు లేరనము.
ఉన్నారు! ఏన్నడుచున్నారు! కరకపాటుగా - నూటికొకరి
ద్వందతున నున్నారు. పెన్ను త్రులపోయిన నాబోటివారికి బస
మొదలు పసదినముఁజూప నేదైన నిమ్మల కొక్క దేశబంధ
వుడున్నాడు. గుంటూరులో నొకరిద్దలుముగ్గురు ప్సార్థత్యా
గులున్నారు. బందరులో నొకరిద్దరు బుద్ధిమంతులున్నారు.
రాజమహేంద్రవరములో నొకరిద్దరు కవులున్నారు ఇతరమా
త్రహన నెది మనజాతిధర్మమును నూచించునా? తాత్కాలికము-
క్షుణ్ణిము-లైన యీ వీరసన్యాసములు. ఈ కాంతియొద్దముఁ-
గొనిపోగినసమీపముఁ జూడవలదా? ఆకాలీలకంటె నాటుమాన
ములను ముండే కారాగారములకుఁబెండ్లకొడుకులవలెఁ బోయిన
వంగదేశపుయమవలకున్నయుత్సాహకక్తి మదరాసుకొకాలల
కాంపొందుగూడఁజేడైన గనఁబడలేదే! అక్కలము-ఆంధ్రులము-
అని గర్వపడుటయే మననైజమైనచో లాభములేదు. కదచినయిరు
వదిసంకల్పరములు పత్రికల సేవలను పరికించి చూచినవారికి నా
యభిప్రాయముచే ఆంధ్రజాతినైజము ప్రదర్శింపఁగల వ్యాస
మొక్కటిలేదు తుదకు గరిమెళ్లవారిపాటలవలె జాతి నూపింపఁ
గలిగిన యొక్కపాటయైన బయలు వెడలలేదు. బంధరు పలు
కలు బంగాళా భాషాంకరములు. ప్రచారణీకరములు బంగాళా
వృషాతపనప్రదర్శకములు, విజ్ఞానచంద్రిక బ్రతునుదేశపు ముద్ర
లను నకల్లు, భాషాభివర్ధన వాఙ్మయము చదువ నశక్తిమైనది.
కావున మనము సృష్టిచేసినోనుదానికై గర్వపడవలసినది నాకుఁ
గనఁబడలేదు కారణము లెన్నియైన నేమిమనజాతి-ఆంగ్లమానన
జనితిమై బంగాళావృషాతపనాస్యమై - ప్రాచీనజాతిపూర్వా
చారముల గర్హించి - వికళలింగ కళాభూతముల మూర్ఖత్వి
యవ్వడు. తిరిగి మొలకలెత్తు మన్నది. మనజాతినైజము కావలసిన
వారు పల్లెటూళ్లకో భద్రదాసులీర్థమునకో పోయి గ్యాను
లైటులులేని దేవునియొక్కనములఁ జూచినచో గొఱతలకుఁ
జేరియఁగలరు.

అంధప్రతికూల శాంధక్యమునకై పోరాటము విజృంభించి పెక్కుండలయినది. మొదట మార్గము చుక్కతెనొంది తుదకు నిజస్వరూపము గ్రహించి: ట్లు మార్గము చూడగలము."

అనునప్పటికి “కృత్తిక” యని కేళలువివరము: వి. శర
చెల్లొచ్చెరైనది. తరువాతి శేషములు తరువాత | వాసెదను.
దయ యొందుము.

నీ ప్రియమిత్రుడు,

—వసంతుడు.

మావ్యమూదిర ౩

[యడ్లపాటి వేంకటసుబ్బారావుగారు]

‘మాతృచుందిరము’ అంధ్ర కేశవమునకు సంబంధించినవలె,
క్రియాల పేరిట పార్వతీశ్వరకవులు రచించినవి. నవలలు ఆ సేక
విధములగా నున్నవి. (1) అపరాధపరిశోధక (Detective)
(2) సాంసారిక (Domestic) (3) చారిత్రక (Historical)
(4) సాంఘిక (Social) (5) అద్భుత (Romantic) (6)
కల్పిత (Fictions) ఈనవల మొదటి మూడు తరగ
తులకు చెందదు. 4, 5, 6 తరగతు లిందులో కలగల్గుచేయబడి
నవి. ప్రథమమున కవులదృష్టిలో నిది సాంఘికనవలగా నుండి
యొండవచ్చును. కాని దానిని అద్భుతవైభవములతో స్వార
స్యము చేడగొట్టిరి. కల్పన అతుఃకుమరలుగానున్నది. ఈ అతుకు
లు చెడినవి అద్భుతవైభవముల కవకాశము తొలగి గ్రంథము
మూడుకథలుగా విడిపోవుచున్నది. మూడుకథలు అవినాభావ
సంబంధములేక వేరువేరుగనున్నవి. కనుక దీనిని నవలయనుట
కీలకము కనబడుచున్నది. ‘సరస్వతీపరబ్రహ్మము’ల కథమొద
టిది. రెండవది ‘అననూయావేంకటేశ్వరులు’. మూడవది ‘ము
త్యాలరంగడు’. అననూయావేంకటేశ్వరుల దాంపత్యవంబంధ
విచ్ఛేదకారణముగ వేంకటేశ్వరులకు కలిగినవార ప్రభూతియు
రంగులననే కలుగజేయులేదు. ఏవోరెలను అప్రదర్శనమున
ప్రవేశపెట్టినను అననూయా వేంకటేశ్వరుల మూలకథకు
లోపమురాదు. అననూయాకు రంగడు ఫలాహారములను తిని
కొనినచ్చియుచ్చుట కథాపరిపాకమున కేమియు అధాంశ
కాదు. కనుక ఈరెండుకథలు సులభముగ విడిపోవుచున్నవి.
అననూయావేంకటేశ్వరుల కథకును సరస్వతీ పరబ్రహ్మముల
కథకును ఏమాత్రము సంబంధములేదు. పార్వతీశ్వరైవ వేంకటేశ్వ
రుడు మాతృచుందిరమున దీక్షిస్తేగొనుటయు సంబంధము. సర
స్వతీపరబ్రహ్మములకదకును మాతృలరంగుని కథకును గల సం
బంధముకూడ నంతియే. రంగడు గౌరీపతికాశ్రితుమారుడగు
గజపతిశర్మగా చిరుకు తేల్చుట కథాచమత్కారము నేమా
త్రము పొషించుటలేదు. ప్రథమమున చెల్లుకురిచియుండిన శ్రి
రంగునికథకుమాత్రమే సంబంధించియున్నది. సత్యవతికథ సర
స్వతీకథ కలగము. ప్రకరణములు తారుమారుచేసినంతిమాత్రము
నవలరూప మేర్పడుదు. కొన్ని ప్రకరణములు వరుసగ రచివ
లు కథ అమూల్యముగ వికటమగుచున్నది.

ఈమాడుకథలు ఒక దారమున ప్రవృత్తుబడినవి. ఆదారము ప్రబోధానందస్వామి. ఈయన యొకరు? భౌతికస్వరూపమూ? ఆధ్యాత్మికస్వరూపమూ? కవులు వర్ణించినవిధము ఈయనకు కథలలోఁగల సంబంధము పరిశీలించిచూడ ఆధ్యాత్మికస్వరూపమువలె కనబడుచున్నది. ఈయన అనాదిపురుషుడు. వేదవ్యాసులు మొదలు కృష్ణుడేవరాయలువరకుగల మహాపురుషులందరు ఈ ప్రబోధానిందుని దివ్యామృతిపానమహిమామాలికయులై, అస్త్రతఃసరిహరపవిత్రజలను స్నాతులై, మహాకాంక్షనిర్వహణులై, కావున ఇతడు మానవమాత్రుడని చెప్పవలసినపదము ప్రబోధచంద్రోదయనాటకములోని ప్రబోధచంద్రునివంటివాడని తేలుచున్నది. మానవులు అజ్ఞానాంధకారనిమగ్నులై, భౌతికప్రపంచసుఖాశ్చేషులై, తన్మూలమున నాకారుష్కర్యప్రకృతులై, అధోతిపాలై, హృదయజేదన ననుభవించి నిజమగ్గుర్మలదలచి, చింతించి, భౌతికప్రపంచదుర్విశ్వాసములతోని అంధకారశబటలనిచ్చేదము కావించి పశ్చాత్తాపపిత్తులైన వారికి కలుగు ప్రబోధమే ఈ ప్రబోధానందుని రూపమున చిత్రింపబడినది తలచెదను. అయితే సామాన్యులకందరికి ప్రబోధముకలుగుకాయని శంక రానిచ్చును. దానిని మఱుకు వివరించెదను. గ్రంథములో ఈవ్యక్తినికొండచూచిన అక్కడ ప్రత్యక్షమగుచుండును. విజ్ఞానులకు సజ్జనులకు గులభయుగ దర్శనమిచ్చును. అనగా వారికి స్వల్పకాలములోనే ప్రబోధము కలుగును. కనుకనే సురస్వతి భర్తపరబ్రహ్మము ప్రబోధానందునితో ప్రథమమున నవలలో ప్రవేశించెను. అనగా అతడు అప్పటికే జ్ఞానియై ప్రబోధితుడాయెను. అతని చిత్తచాంచల్యమునకును, వానికి కలిగిన ప్రబోధమునకును సంభవించిన సంఘర్షణయే సంభాషణరూపమున వెలుపబడినది. సురస్వతి తాత్కాలిని విరక్తిచే కృష్ణతో పడి తండ్రిదుష్కృతిదలచి ప్రబోధితురాలై ఒడ్డునకువచ్చి అసందాహేని నామముతో జేవీపురాహిత్యురాలయ్యెను. ౬౦౫వ అనంతరము నిందించుకొని పశ్చాత్తప్తుడైనప్పుడును, వేంకటేశ్వరుడు కనావాసదోషము గ్రహించి పశ్చాత్తప్తుడైనప్పుడును, ప్రబోధానందుడు ప్రత్యక్షమై వారికి మనక్యాంతి జేపూర్చెను. అనగా వారి కప్పుడు ప్రబోధముకలిగినదని తలపవలయును. ఇటుల ప్రబోధము కలిగి వీరందరును మాతృమందిరముచేరి మాతృదీక్షాకంఠముల ధరించి మాతృసేవాపరాయణులై నటులు వెలువబడినది. కావున మాతృమందిరమన నేడియో విచారించవలసియున్నది.

‘మాతృమందిరము’న కవులు చెందువిధములుగ నిర్వచించిరి. ‘శారదాపుణ్యకర్త’ జీతరమణ గోపాదేశ్వరమున అంతర్విలయమున ఆతిథిగనుండెదమగు మాతృమందిర మున్నదని ఒకచోటచెప్పిరి. ‘మాతృమందిరమనిన మాతృజేతమే’ యని మఱియొకచోట తెలిపిరి. ఈరెంటిలో ‘జేతమని నిర్ధారణచేయవచ్చునా? మాతృమందిర మనిన మాతృజేతమే యగునెడల దానికి గోపాదేశ్వరమే నిలయమని చెప్పుటెట్లు? కథలోని పాత్రలన్నియు ఒకేసమయమున ప్రబోధముచెంది ఒకచోట కూడి మాతృపూజచేసెనని చెప్పుట ప్రకృతివిరుద్ధముగ నుండుట లేదా? మాతృజేతమన సహజపరిస్థితులను ‘జేతు’ ‘జేతు’ పరిణామరూపములుగ చిత్రింపబడినపుడు ఈనిర్ధారణము సహజమైనదగు భంగముకలుగ జేయుచున్నది. కనుక మాతృమందిరమనిన మాతృజేతమేయని యనుకోవలసియున్నది. అప్పుడు ఎవరున్నచోటనే వారికి మాతృమందిరమున్నది. వారికి దీక్షాకంఠముల నిచ్చుచి వారికి కలిగిన ప్రబోధము.

ఇక ఈ గ్రంథము ప్రాయశఃపాత్ర కవుల ప్రధానోద్దేశ మేదియో విచారించుట సత్సత్తాపము ప్రధానోద్దేశమైయుండునని బహుచున్నది. పశ్చాత్తాపములన కలుగు ప్రబోధము ప్రతిపాదించుట వీరియొద్దేమని తోచుచున్నది. సాధారణముగ ప్రజలు దుర్మార్గులు కలవాటుపడి చెడుకార్యముల చేయుట లాభించి తదనంతరము తమలోపములను తెలిసికొని పరితాపము చేసినపుడే పశ్చాత్తాపములన జ్ఞానయ్యెదనని కవులదృష్టి కాని యీవిషయము లోకసహజదృష్టితో పరిశీలించి చూచిన శూన్యభిప్రాయములో గ్రంథకర్తలు పోవడిరి. పశ్చాత్తాపమున నది సామాన్యలక్షణముకాదు. అని సామాన్యలక్షణ సుసాధ్యము కాదు. ఒకచోట సాధ్యమగుననుకొన్నను వారికి ప్రబోధము కలిగి జ్ఞానయ్యెదరనట అసంభవము. వారిపశ్చాత్తాపము తుణగుననదు. అప్పుడు దొంగగొంగు చెప్పిన వాలుగుమాటలతో తన సహజకార్యమును వీడి కోమలహృదయదాయెనని చెప్పుట అసమంజసము. పోరకృత్రియ జీవసాధారణముగ జేసికొని ‘సాధారణకృత్రియము’ మొదలయిన భిక్షుడు పాపముకలసింత మాత్రమున ‘పాపమే పాపము కాదు’ అనుచు జ్ఞాని కాఁజాలడు. తాత్కాలికముగ ఈశుభిప్రాయము కలిగినను అదిదిరకాలము నిలువకరదు. లోకోత్తరపురుషులకెవరికో యుండవలసిన ఈ పశ్చాత్తాపలక్షణమును దానినలన కలుగు కాశ్యపపరిణామమును అల్పమానవుల కాపాడిండుట ప్రకృతివిలక్షణముగనున్నది. ప్రకృతివిలక్షణవిషయములు విలక్షణభావములను చేకూర్చును. అనగా అట్టిభుటవావిషయములందు సంకయము అవసరమృకము కలుగును. కవులదృష్టి లోక సామాన్యమువై ప్రసరించి యుండలేదు. మన ప్రియతరపరిణామములు వీరిదృక్పథము నాకర్షించినవి. కనుకనే తామువ్రాసిన గ్రంథమును స్వల్పమహాపురుషదత్తమైనటులనుడిచిరి. అదృష్టియే గ్రంథమొదలంకట వ్యాపించినది. అది కేవలము భ్రాంతిజనకము. ఆభ్రాంతినిండి తొలగి సహజపరిస్థితుల ననుసరించి గ్రంథము రచించినవారి ప్రయత్నము సఫలమయ్యెడిది. అప్పుడు భుటవాభుటసపరిస్థితులు సాతకుల నాకర్షించెడివి.

ఇదివిలక్షణము విడివిడిగ పరిశీలించినపుడు మనోహరములై నీతిబోధకములై యున్నవి. సరస్వతి కీర్త్యమేను సార్వభౌమము, సరస్వత్యముగూర్చి కీర్త్యతత్పరత వర్ణనీయంకములు. ఆననూయా వేళల పేర్కొనబడిన చరిత్రము కథానాసప్రధానమై అతి మనోహరముగ వర్ణింపబడినది. ప్రకృతిసహజముగ నున్నది. గ్రంథమదతయందు అదంపకుల అనురాగము ప్రేమ పరిణామము చక్కగ పోషింపబడినది. ఆననూయామగ్ధత్వము ఒకవిధమైన అనందము కలుగజేయును. సుఖతరంగములు తుణగునగుటలని వాని పరిపూర్ణమునందే స్పష్టమవుచున్నది. దుష్టసాహచర్యముకలన కలుగు అనర్థము లిందు ముంతేతికంఠముకలె నిత్యాపింపబడినది. కామోదయని మాయావాగుంజిక్కి వేశ్యా లోలుడై భార్యను విడిచిపెట్టి దుర్మితపథుపాపాది దుర్మర్మములకు లోనై ఆస్తికోపపోయి పడిరైన వెంకటేశ్వరుని సరిత్రము ఎంతయోనీతిబోధించుచున్నది. భర్తచే పరిత్యజింపబడియు పతియైదేవమనిమిచ్చి వారిద్రవ్యముతో కాలముగడిపిన అననూయాచరిత్ర ప్రశంసార్హము. ఆననూయాదుస్థితి చూచినప్పుడే దీయో బాలికలుగను. ముత్యాలరంగని చరిత్ర ప్రేమ రసభరితము. మార్గమధ్యమున ప్రభుమనమజేతమన ప్రేమ ఉత్పన్నమై ప్రభుకృతముగ అభివృద్ధిగాంచి గోరక్షసమయమున పరిపక్వము చెంది రంగడు పోరకుటుంబమువాడైయండి పంచమబాలిక యగు ముత్యాలగుగ ప్రేమించెను. తాను బ్రాహ్మణుల బాదని తెలిసి న తరువాతవాడ ప్రేమించుట నీవర్ణయాంశము. వీరిచరిత్ర గుణమే ప్రధానముగాని జన్మప్రధా

దుందుభి సం|| కార్తిక శు ౧ శనివారమునాటి ఆంధ్ర పత్రికలో ఆంధ్ర భారతమునందలి సందియములు

[పారనంది రామశాస్త్రిగారు]
శ్రీ రామశాస్త్రిగారు తెలిపినది. ౧ “పాదపుటకు వాయుభాగము” దీనినిగూర్చి విప్ర మంగధభారతవిమర్శకుండు తెలియజేయును. గాన నిజట సంక్షిప్తముగాఁ దెలుపబడుచున్నది. జాండురాజు వాయుభాగమే పాదపుట. వాయుభాగ మన్నివర్ణముల వారిని చెప్పబడియే యున్నది. రాజ్యము భాగాన్వయముకానిది, విజయోపార్జితముగాని, వైశ్యకముగాదు. దీనినే “యసాధారణ” మని హిందూధర్మశాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. ఈ “యసాధారణము” రాజ్యమేకాదు. ఇంక నన్ని ద్రవ్యములందు నన్నివర్ణములవారికిని గలదు. శృతరాష్ట్రాని యంభక యాతనికి రాజ్యరక్షణాశక్తతన దెలుపునగాని స్వత్యభివృద్ధిమన దెలుపదు. రాజ్యము వివాహము యాగమువంటిదే కాని వేటుగాదు. శృతరాష్ట్ర పాండురాజు లిరువురును రాజ్య స్వత్యముగలవారే కాని తేనివారుకాదు. దీనినలనకే వారు చూపిన సాదియము లన్నియు సమాపితములుగానవును. శట్టాభిషేక మొక యుత్సవమాత్రము కావుననే సంస్కృతభారతముం దది పాండురాజునకే చెప్పబడియున్నను దేను గునందు శృతరాష్ట్రానకుం జెప్పినారు. అదియు నొకవిలోధము గాదు.

౨ భాండవ్యపథ్యమనది యొకపల్లెయై యుండును.
౩ ఉద్యోగపర్వమున, కృష్ణసంవాదమునం దేదేమి? దినసంబులకు సమావాస్య మచ్చుది ప్రకృతినిఁబయ నాడు భండనంబు గావలయు... శు. చ. ౧౧.

ఇది శ్రీ కృష్ణులు వాస్తవ్యునికి రామకృతిగా వెల్లి సందితుడయి మరలవచ్చునప్పుడు కర్ణునితో జెప్పినది. ఆదిసము కార్తిక శుక్లపూర్ణిమ. ఆనాటి కేదేమిదినముల సమావాస్య వచ్చుననికాదు. యాధమున నట్లువచ్చునగావున మార్గశీర్ష కృష్ణపక్ష మి నాడు యాధారంభము గావలయునని శ్రీకృష్ణుల యభిప్రాయము. యాధమందు పుణ్యదినసంపర్కము మంచిదని యట్లే యారంభము కాకున్నను యాధమయే నై యమావాస్యనాడే యైది. అమావాస్యనాడు యాధారంభముగాదు. పదునాల్గవనాటి రాత్రియధ్యక్షులనఁ దెలియఁ దాను. శ్రీ కృష్ణులు చెప్పినట్లు

ననుకాదని తెలుపుచున్నది. వర్ణాంతర వివాహములకు సానుభూతి చూపుచున్నది. శ్రీపుస్తకవాచనములు ఖండింపబడినవి. అని సహజసధ ర్మవిరుద్ధము లని అందులన పనికిరాని సత్యవతి వాదించినది. వర్ణాంతరవివాహము సహజసధర్మమో? వీనివల్ల శ్రీ పుస్తకవాచనము మాత్ర మేల పనికిరావు?

గ్రంథమంతయు చదివినమీద పాతకులకు ఒకవిషయమునుగ్రహించవలెను. ఇందలిపుక ఘటంబు దోషభూయిష్టములై యుండదు సద్గుణగణ్యము. ఒకరియందైన దోషగణకేతము కానరాదు. విజ్ఞానసంపన్నుడగు కల్యాణానందస్వామిగ్రంథ మన క్వాంచల్య మున్నదికాని మాంసభిక్షయ వృత్తియే జీవసాధారణము చేసికొనిన కటికవాడగు అప్యుభార్యకు ఆవును చంపెదనని తెలిసినప్పుడు దయకలుగకపోలేదు. పురుషులు త్రాగుభోజులు, జూసగాండ్రు. వేశ్యాలోలురు. పోరులు. శ్రీలు దేవతాస్వరూపిణులు, దయాకరులు, కళంకహీనులు. మాంసభిక్షయైనను త్యాగంహీనులు అతననోహానుగ వర్ణింపబడినది ఈశ్రీపురుష తాతవ్యయోగము సహజసధర్మముగనున్నది. ఇట్టి ప్రతిపాదనము అత్యంతభావముకలది తానిచ్చుచున్నది గ్రంథము కాక్షేయతమునకు సంబంధించినదా యేమి? ఆలయ కర్ణముల పాక్షాన్యుగూడ అటులనే తెలుపుచున్నది.

గ్రంథమునందంతట భావశూన్యములై పదాదంబర మాత్రములై పునరుక్తి దోషాకరములైన సమాసముదాగు మొంతయొ నిండియున్నది. భావశక్తికరణము పలువిధపర్వముదా యముచే విషమము చేయబూతుట కభారహీనము. దివ్య, ప్రేమ, అత్మక, ఇత్యాదిపదగుంధము విచక్షణలేకుండ కురిపించిన భావవికాసము మరుగునడును. అనసరస్థలములందుండి భావశక్తికరణమునతోడ్పడిన మనోహరముగనుండును. కాని భావశక్తికరణమే వానియం దాధారకడియన్నపుడు అని అలంకారప్రాసములు. చిత్రలేఖనము చిత్రపటమున కనుకు తెచ్చుట లతో రమ్యమొనరింపబూని పలువిధరంగులను విచక్షణ లేకుండ దట్టముగ పట్టించిన అక్రమ వికృత రూపము దాల్చుచుండునా?

కారపులాసాటికి మనశ్చేతనములకు రాతను. కావున మార్గశీర్ష కృష్ణపూర్ణిమనాడు కాక యాతుక్ల వ్యాధియు వృత్తయోదశి నాదారంభమైనది. అది పూర్ణిమ ప్రమాసము.

౪ సంసప్తముల కేతంబువలె గొండలు, లక్షసంఖ్యచే గొండలు గమా సంఖ్యచే గొండలును సంఖ్యములవారు. వారంతయు పలసి డుర్యోధనుని సేనలు తరునొకడతొహిలుగావచ్చును. ఇది యొక పెద్దవిలోధము గాదు.

౫. విముక్తకేయి సభా. ఆ. ఆ. ౨౯. ఆ. విముక్తకేత భరము. ౩౦౨ సీ. ఆ. దుర్భాగమునకే రాక్షసముచే విడిసిన కేతంబు ౪౭వని క్రొమ్మడి క్రమము విడిచి ఉద్యోగ. ఆ. ౩౧౪౪. ఇదిట క్రొమ్మడి యనగా క్రొత్తముడి. దుర్భాగనాకర్ణ యముచే ముద్రముడి విడి కేతములు విడివ్రములై యుండ వాని పన్నుటినిగూడఁజెల్లియొకకట్టగాఁ గట్టినట్లుముడివిడివ్రములై యుండ వాని నత్యధిష్ఠుడు బల సమయదరచ్చును. పుష్పభారణాదులకు దళుట్లు శ్రీలు వేయుటాపూముడిని మాత్రమే దుర్భాగసంధి వలె ను ద్రౌపది వేయలేదు. విలోధము లేదు కాని.

౬ ఇది దుష్టసేను ప్రశ్నలం దలిచి సగము ప్రశ్నించుట ఉద్యోగ ౩ ఆ. ౧౧౫ క. దీనిలో తలిచి క్షాంతిహాసము దీని భావపు “తప్తతే”కవాదినంద “తప్తని” “తప్తని” “తప్తని” ఇత్యాది రూపములు గలవాఁడొకరి-మనంబునఁజూగునిపాద లోపముల్. గావగలే-దీనిలో వివాదరంపముల గాదుట రక్షించుటయేనా? ఈవర్ణములెవరుగా? ఇట్టివి భారతముం దొక నేకములున్నవి. కలియమున ఉడిచింపక విడిచి వివరవనమున్న గునవి “ఇట్టివోట్లయట్ల పాపములేకరమూ లేక యచితార్థము గావలెను నా ఇట్టివానిం గూర్చి యెన్నలైన నేమొక విచారింతురా, యని తలచియే సారస్వతానుబంధమందు ప్రకటించుచుండిన గాని యెవ్వరును స్మరించుటయొక గానరాదు. సాహిత్యరచయితవారికి బృహన్నీకుంటునిరూఢియు దక్కనేతొక గొప్ప కృత్యములేదు గావలెను. నిఘంటువులకు పర్యావృత్తములే ముఖ్యభాగములు గావునని ట్టివాని వారు పర్యావృత్తములుగా గ్రహించి సంతరించుచున్నారేమో బ్ర|| శ్రీ|| సీతారామాచార్యులవారు అందఱు అనది అందఱు, అను దానికి రూపాన్వయిని చెప్పియేయున్నారు. ఈరూపము యతిస్థానమును దక్క మఱియొచ్చుటకు గానరాదు. భా|| ఆ|| ౨ ఆశ్వా ౧౧౪|| ౪|| చూడుడు|| ఇదియే కావించి నిట్టి వనేకములు నవీన సంస్కరణ ప్రాచీనగ్రంథముల నెల్లెటల ప్రవేశపెట్టియున్నాడు. కావలెనన్న జూరెవను. ఇప్పుడు ముద్రణములు ప్రతిదినము బయలుపెడలుచునే యున్నవి. ముద్రణమువారందఱును పండితులచే పరిష్కరింపుచునే యున్నారట. ఇంకొక కవి మృగరతేచి యాపద్యములోనే ఉకారముకొక కొకాముకలమను బోకేల” యని|| అందఱును|| అందఱు అని పరిష్కరించినచో నదియు గ్రాహ్యముగాదా? ఇంకొకరు లేచి ఉద్యతి రాజనుకుల్|| అనిపాతమును దెట్టి విశేషముకొఱకు అందఱు అనిచెట్టిను నెట్టిరచ్చును అప్పుడు నిఘంటుకారులు అందఱు అనుదానికీ|| అందఱు|| అందులు|| “అందఱు|| అందఱు|| గూడ, గావచ్చును గాన వీని రూపాన్వయములుగాఁ జెప్పి యాపద్యములనే యువాహించుచో నిఘంటువు నెద్దదిగాదా, అదివారి కుపకారమే కదా? ఒక గ్రామమున నొక గృహమును పురాణ కాలక్షేపముఁ జేయఁదలచి చదువుచారి నొకరిని సర్థముఁ జెప్పి వాడి నొకరిని గోరి క్రొత్తగ్రంథము నెదైనైన వారంపువు మని కోరెట. ఉద్దండవిరుచిత మధ్యకరామాజులము వారు భించిరి. నుండరకాడములో నాంజనేయము లంకప వెళ్ళిన కథా సందర్భములో|| ఆనెడ వెనకును లంకకుఁ కవినయెదురు నెంచెత్తెన్ కలితాత్ముడై|| అను పద్యము దానిని జదివెను, అర్థముఁ జెప్పవారిడు దానికీ|| కవీయ దాంజనేయు డని చెప్పెనట. క్రొత్తలో నొక లాటజితుడు సంకయించి, చదువునా జని”య్యా అపద్యము చెందెదరిగనుమా? వికారమున్నదా? పికారమున్నదా? నుజుల బిచ్చునానెలు. వికారమున్నదిని యాతకు చెప్పెనట. అర్థముఁ జెప్పవారిడు బికారములేని సహమాదికముగా వచ్చును. కవీయబిచ్చము లని చెప్పెనట. కవీయొక పెద్దలాటజితుడు లేచి యట్లుగాను. అచ్యయ కారప్రాసములో నున్నది గావున నచ్చట “వి” యను లయమునియు, యతిప్రాసస్థలములలో కవులు కవులు గావ, దెచ్చును, కవులు కవులు గావచ్చునని చెప్పి భారతములోని మీద, జూపిన, యువాహించును, కెక్కిన, క్రొత్తయొక యువాహానే యున్నది. ఏరామాజులములో|| క్రొత్తయొక లంకకు నెట్లనట్లు విడిచెదనియు, శ్రీలంకయును వివాదము మోలఁ దిడకలెట్లుట యను సామెయిటట నెడమొనకు లేచి తెచ్చెట మన గ్రంథములందే యట్లున్నది. ఇం దివరని విచారణఁ జేయువా రెవరు? సత్యము”

**శ్రేష్ఠమైనది
ధరతక్కువ**

జీవితవిషయమై యోచించునప్పుడు, దీనిని గురించి యోచించేమును,
(కపంచమునందున్న ఆహారము లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. క్యాకర్ ఓట్స్
మంచిబలమును, శక్తియును యిచ్చును.
ఒక టీన్ క్యాకర్ ఓట్స్ 81 గ్రుడ్ల వెలకు సమానము.
ఓట్స్ చాల బలవర్ధకమైనది. దేహము పుష్టికరముగాను, చురుకుగాను
వృద్ధిముగటకు కావలసి వస్తువులు యిందులోనున్నవి. అది మాంసాహారము
కంటె ఫదికెట్లు విలువలదిగా నుండినట్లే మిగుల దానినే వాడుట మంచిది.
ఒక క్యాకర్ ఓట్స్ డబ్బా అనేకరకములుగా నున్నవి. అది అంత
విలువగల ఆహారము కాదు.

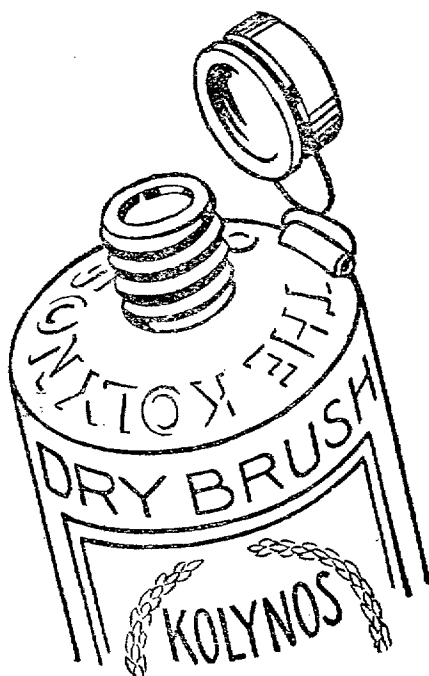
MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Wholesale Agents

Quaker Oats

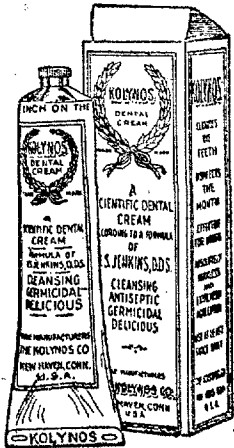
Madras,
Bombay,
Karachi,
Rangoon,
Calcutta

శ్రేష్ఠమైన ఒక వస్తువు
కొలినీస్
డెంటాల్ క్రీము
ఒక డబ్బాలోవేసి
మూతవేయబడి
యున్నది

కొలినీస్ ఒక శ్రేష్ఠమైన డెంటాల్ క్రీము. గనుక నే మేము దానిని ఇంకను బాగుగ ప్యాకేజీ పంపుటకు
నిర్ధాని చేసికొంటిమి.
ఇప్పుడు యిచ్చుటనే ఒక డబ్బా ఒక మాత్రతో సహా యిస్తున్నది. మూత కొలినీస్ గొట్టమునకు కట్టబడి
యిస్తున్నది. అది పోగొట్టిపోదు; క్రిందపడదు, కాలము కూడినప్పుడు, శ్రమయుండదు, క్రీము చాలకాలమువరకు
బాగుగ నేయుండును.
గొట్టమునకు మూత కట్టబడియుండుట కొలినీస్ మి రెప్పుడును మీ మామూలు వర్తకుని వద్దనుండికొనుడు.

KOLYNOS

డెంటాల్ క్రీము

THE KOLYNOS COMPANY
New Haven, Conn., U.S.A.

Representatives for India:
MULLER & PHIPPS (INDIA) Limited
Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

తా మ ర తై ల ము — తామర, తీట, గజికి మంచిది

రాజారాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూతినాకకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు
చేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచికది. డబ్బీ 1-8 0-6-0. అమృతాంజనము డిబో, మదరాసు.

అలిఘరు జాతీయ విద్యాపీఠము

ఆచార్య పి. సి. శే అభిప్రాయములు

డాక్టర్ పి. సి. శే. అలిఘరు జాతీయవిద్యాపీఠ వారి
కోశ్చకవాసకములకు కుశలములు తెలుపుచేయు సర్వేం
టుప్రతికా విలేఖకుడు డాక్టర్ శే గారిని సందర్శింపగా అతడు
విద్యాపీఠమును ప్రకటించుచు నిట్లు చెప్పబడినది.

నాకు అలిఘరునగరమున నొసగిన స్వాగతమునకు నేను
మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. నేను జాతీయ విద్యాపీఠ వారి కోశ్చకము
నాకు - బుధవారము అలిఘరుచేరినది. అది నాకు అంతయు నాకధి
యగు వనియ్యుండెను. ముగల్గును నాయకులు హిందువులను అనే
కులు వచ్చియుండిరి సమావేశము మహమ్మదల్లి మండికమునందు
జరిగెను. నాయకులైన నులు ఇరువురును గంటలన్నత
కాలము వట్టిగను, ప్రేమకులు సుమారు 4 నెలలుండి కాంత
పిచ్చుకై యాలకించిరి. విద్యాపీఠమునందు ఎన్నుట జరిగెను, ఒక
ధర్మగు శోభానియమిచ్చెను. విద్యార్థులు, బోధకులు
కార్యనిర్వాహకులు ఎల్లరును సదయవృద్ధులై చిత్తశుద్ధిగలి
గినవారై కార్యకూతులై యుండిరి.

గమనింపదగిన యంశము మరొకటిగలదు. విద్యార్థుల
లోను, బోధకులలోను హిందువులనేకు యిండిరి. విద్యాపీఠము
కేవల మొక సంఘమునకు మాత్రమే సంబంధించి
చివరి కాననుట కిదియే ముఖ్య నిదర్శనము. విద్యాపీఠము నారం
భించి రెండు సంవత్సరములుయాక్రమే యున్నది. దేశములో నన్ని
భాగములనుండి విద్యార్థుల నాకర్షించుకొనియుండుట యద్భుత
ము. ప్రస్తుతము నుద్భవించుచున్న బోధకులు పలువురును,
ప్రత్యేక కళలను నేర్కొలుపుటకు ప్రయత్నించుటకు జరుగుచున్నవి.
ఇప్పుడుగాడ నొక పరిశోధనా కాలకలదు సయన్యభాగమును అభి
వృద్ధిచేయుటకు విచారణకర్తలు పదిలముల యావృత్తుల వనలాలచే
య నుద్దేశించియున్నారు. చిహ్నముల దానిని పూర్వభావ
మున జూతురు. కనుక ఈపాటిసాహిత్యమునందు ముందుగా
నాకునమృతము గలదు. గర్ సయన్య చిహ్నముల కాలమునుండి
అలిఘరునకు ఒకవిధముగ ప్రాకృత్యము గలదు. గ్రంథభాండా
గారమునందు ఇప్పుడు నెలకొంది గ్రంథములు గలవు. అమృతి
ప్రభులు అపూర్వములై వియు గలవు.

నన్ను ముఖ్యముగ నాకర్షించిన యంశము మరొకటి
గలదు. కళాకాలాభ్యుదయము పి. సి. ఖ్యాతాగారు విద్యాపీఠ
మునకు ప్రాసము. అతడు కేంద్రీయమున పట్టభద్రుడైనవాడు,
బాలిష్ట పరీక్షనిచ్చి వృత్తియందు ప్రవేశించి తరువాత అసహ
నాదియై వృత్తిని మానేసెను. రిమాసులు కళనకేతుడు జూనియర్
డయ్యెను. అతడు విద్యాధికుడు, ఉత్సాహవంతుడు. అతని
యామాయమున అలిఘరు జాతీయవిద్యాపీఠము ప్రాచీనవిజ్ఞాన
మునకు నిలయమై యున్నది కలంపకమును.

విద్యాపీఠమునందు కలంపకమున విద్యావిభాగమును నేను
వివరముగ తెలిసికొనలేదు. కాని మహమ్మదల్లి మండికమున దా
సాయంకాలము జరిగినసభయందలి యావృత్తులనుబట్టి కొంత
వరకు నేను స్వయముగ నుహించుకొనగలిగినది. మహమ్మదీయ
సామ్రాజ్యత్వము, తేక భావము సామ్రాజ్యత్వము యను విష
యమై నాడు చర్చచరిగెను. చర్చయంతయు ఉత్సాహవంతుల
దు జరిగెను. నే నా చక్కనిభావనా నొసగబడిన
యనకావ్యమును అర్థముచేసికొన జాలకుంటిని. కాని నుప్రసిద్ధు
డగు బాబు భిక్షవాస్వాను కుమారుడు శ్రీమదాకాగారు దయా
ళుడై నాకు సాయపడి అంతయు నాకు భాషించి రీకించి
చెప్పిరి. నేనును నాతోగూడ నుండిన యితరు లెవరును చర్చ
యందు పాల్గొనక ఊరక చూచుచుంటిమి. విద్యార్థులు మాత్రము
గృతంత్రముగ తమ చర్చలను జరిపించుకొనిరి. చర్చచాలవరకు
మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యత్వము వంకగాక భారతీయ సామ్రాజ్య
త్వమువంక చేరిరిగను. విద్యార్థులు యరుకుదనము గలవారు.
అనాచే డిప్లొమా పొందిన యొక 21 సంవత్సర
ముల యువకుడు అలిసామర్థ్యముతో తన వాదమును నడి
పెను. యూరోపీయను చారిత్రియనందు అతని వండిన జ్ఞానము
ప్రకటనాపాత్రము. నన్ను చిర్రయించు పాల్గొనుచుని తొందర
నెట్టిది. ఇష్టముచేసినందు, నిధితే మూలాదలనీ వచ్చెను.
నేను భూమి ముస్తాకాచేత పాదును ప్రకటించితిని. యూరోపీ
యను జాతుల చార్యమునకు అనియారగిన ప్రశంసగాదననట్లు
స్పష్టముగ కమల్ పాదు వెల్లడిచేసెను. అతని కార్యములు సం
పూర్ణముగ నెఱచేను. అనియారాగితమునందు అతనిపేరు నువ
ర్ణాక్షరములలో లిఖింపబడునట్లు నిశ్చయము. నేను అంగారా
విజయము నిశ్చేతావించుచుంటిమి. మన మహమ్మదీయ సోదరుల
ప్రయత్నములు ఈ కారణము చేతనే కొనియాడదగినది. నేట్లు
కొంత సేత్రములాడి చర్చయింక పూర్వమేసఫలంకరించితిమి.

ఆ సాయంకాలమే నా గౌరవార్థము ఒక విందు జరిగెను.
అందు ఎల్లరును కలసిమెలసి భుజించిరి.
విద్యాపీఠ భవన నిర్మాణమునకై సగరమునకు రెండు మైళ్ల
దూరమున ఖ్యాతాగారి తల్లియు, తోబుట్టువులు వికాలమైన
ప్రదేశముల నుండిననుగ నిద్రించి నేను వింటిని. విద్యాపీఠము
నింకను అభివృద్ధి కేంద్రమని నిస్సంకోచముగ బహుకరించెను. ఇప్పుటి
కేరళగ (ప్రయత్నములు కార్యనిర్వాహకుల కృషిని యత్నా
నూనూ జూచుచున్నవి. నేకయులు తమ కక్రీలది విద్యాపీఠ
మునకు సాయపడ వలెనని నేను విశ్వసించు చున్నాను.
—సర్వేంటు.

ఎఫ్. ఓ. ఆర్. తక్షణమే యివ్వబడును

1-45 బి హెచ్.పి. "ఆర్" మాదిరి

ర స్టన్ — హో ర న్ను బై

నూ నె యం త్ర వు

నెల్పు స్టార్టరుతో సహా నెట్ ధర రూ 6870/-

1 నెకండుహాండు 50 బి. హెచ్.పి. గాన్ ఎంజిను

క్రొత్త చార్జింగ్ ప్లాంట్ తో సహా నెట్ ధర రూ 8600/-

సంజుక్తు:—

MASSEY & Co., Ltd.,
ENGINEERS, POST BOX 554, MADRAS.

TELEPHONE. 1085&1086

Harbour Office 915

బీహారు ఓరిస్సా శాసనసభ

ఆదాయవ్యయ పట్టిక

ఫిబ్రవరి 16.—నేటికినాడు బీహారు ఓరిస్సా శాసనసభయందు మానసియలగు సభ్యులచేత సింహగారు కర్పణ సంకల్పమును ఆదాయవ్యయ పట్టిక బహిరంగముపరిచి తొలికిన తరువాత ఆర్థిక శాఖలగా నుండిన శర్మ కిమి హుయియగారు బహుళాక్షర ఆర్థిక విషయముల పరిష్కరించినందుకు సభించిరి. పోయిసంకల్పము ఆదాయ వ్యయపట్టిక బహిరంగమునకు 60లక్షల 61వేల రూపాయలు నిజవరమున కింతలపడియుండెను. 44551000 రూపాయలు డెవిన్యూలన ఆదాయముగను, 4, 96, 66,000 రూపాయలు వ్యయముగను, 741000 మొత్తముమీద నిజ నిష్పాదన కలంపడినది. అయిన తొలిసారి 92,90,000 రూపాయలు తేలేను. సహాయరాజకార్యములను, గుర్తలు యెక్కువకేసినను, 48828000 రూపాయలు మాత్రమే కనాలు అయ్యెను. 47902000 రూపాయలు వ్యయము. అట్లొక రెహ్మానల నూతనపు గుర్తల వలననే యీసంకల్పము ఆదాయముపెచ్చెను. తాము యందు కలంపడియు 7,41,000 రూపాయలు నిజ నిష్పాదన కలంపడినది. 1191000 రూపాయలు డెవిన్యూలన మొత్తము. ధనము కలంపడినది తొలిసారికాఖిల కొండెల్లును ముగియబడినది ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధికి 5 1/2 లక్షల రూపాయలు సంకల్పరసంకల్పము యొసంగబడినది. విద్యాశాఖయందలి గృహము నుండిరి యింతయొకటి ఆకాఖిలభివృద్ధికి నొకనను. రెకరిగు ఖర్చు 2 లక్షల రూపాయలను నాకరెంకిగు ఖర్చు 2 లక్షల రూపాయలను అమోది పుడినది.

తరువాత బడ్జెట్ లో నొక్కొక్క అయిదుముద్ర ప్రవేశపెట్టబడినది. ఖాళీ బహదూరు పట్టాధికారుల ఎత్తైనవాడైతే ప్రవేశపెట్టబడు నిట్లు తెలిపిరి:—సంకల్పించిన రీతిని యీశాఖకింద 28 లక్షల రూపాయలు పెచ్చెనది. 1920-21 సంవత్సరమున గాంధీ సేవకు 28 రూపాయల ప్రకారము అమ్ముడు పోవుచుండెను 21-22 సంవత్సరమున గుర్తల నుండి 46 వంతున పెచ్చెయ్యబడినది 860 ముద్రలను అందువలన గాంధీ

బెంగుళూరు వర్తమానములు

విద్యావిషయములు

ఫిబ్రవరి 16:— మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము వారి యాదరము క్రింద వియన్నా విశ్వవిద్యాలయమునకు తెందిన స్టీలా క్యామిస్ట్రుకవ్య గారు మిడిక్ సాపైటీ హాంసండు "భారతకళలు" అను అంశముగూర్చి యుపన్యసించిరి. తమ దీర్ఘప్రయాణమునుండి యిప్పుడే బెంగుళూరుకువచ్చిన ఏ.ఆర్. బ్యానర్జీ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున స్టీలాకవ్య గారి విశిష్టతల కెరించిరి. మొట్టి యుపన్యాసమున కవ్యగాన భారతకళల ప్రస్తుత స్థితిగూర్చి ముచ్చటించిరి. ఆమె యిప్పుటికే లన్నియు భావప్రసన్నమైన కవయోగిణులువలన మన్నన. అని తెలిపెను.

క్షయరోగి వారణము

జై. యం. సి. ఏ ఆడిటోరియములో ముత్తుగారు క్షయరోగి వారణమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. ముత్తుగారు మైసూరు నకు కేటి సాయంకరము బయలుదేరి పోయినది.

రంగూను, ఫిబ్రవరి 15:— సర్ హోక్టర్లు బట్లగుగారు నేటికినాడు హామిక్ నుండి రంగూనునకు బయలుదేరుదును. హామిక్ ప్రాంత్యులను ఆస్పత్రులు, పాఠశాలలు, యితర బాడెస్ న్ముల నెల్ల తిరిగించిరి. అన్నిసమయల జను లతి సానరభావమున వారనికి స్వాగత మొందెరి.

అమ్మకము తగ్గెను. ఈ సంగతిని రంగూను కత్తి తగ్గించిన తేదు. అంశ. న. 1920 సంవత్సరము మొదటి ఆరునెలలలో ఖర్చుగడచె 19-20-21 సంవత్సరము 10 ది లక్షలుగావలెను. మద్యము అమ్మకపోయెను. తమ వారి సంకల్పము సహాయరాజకారము కొంతకాలముండి తమ వాత అణగిపోయెను. గనుక గతసంవత్సరమునకన్న నెట్కుడుగ నమ్మదు పోయెను. రెకరిగు వ్యయము 12,95000 రూపాయలలో 1800000 రూపాయలు అధికారాంతర కాఖిలకు మార్చబడినది 2514000 రూపాయలు నాకరెంకిగు వ్యయములో 855000 రూపాయలు ప్రభావంత కాఖిల మార్చబడినది.

కర్నూలు జిల్లాబోర్డు

కర్నూరు జిల్లాబోర్డు సమావేశము 10-2-23 తేదీని రా. బి. సి. వి. రంగారెడ్డి యం. యల్. సి.గారి అధ్యక్షతక్రింద 28 గెను. బడ్జెట్లు ఆలోచనకు తీసికొనబడినంతనే చర్చ తేకనే అంగీకరింపబడినది. బడ్జెట్లు విచారించుటకు ఉపసభ్యులు ఆనందము తేకపోయెను. సభ్యులు ప్రాంతెంకి అలవెన్సులు పెచ్చెయ్యబడిన తీర్మానముగా పోరాడిరి. కాని బడ్జెట్లును పరిశీలించుటవారికి కలిపలేదు. ఒకమావేశము రావించుటకు అధ్యక్షులు సభ్యులకు ప్రయాణపు అలవెన్సులక్రింద రు 1400 టు ఖర్చయెను. బోర్డు మొత్తము రాబడి 2 1/2 లక్షలలోను 1921-22 లో బోర్డు మొత్తము ప్రెసిడెంటులకు ప్రయాణపు అలవెన్సు రు 20,000 లయ్యెను. మేనేజ్మెంటు క్రింద రు 50,000 లు ఖర్చయ్యెను. హెల్పింగ్ ఫండ్ ప్రయాణపు అలవెన్సు రు 2000 లకు పెచ్చెయ్యెను. ఖర్చు ఎక్కువయ్యెను ప్రభుత్వమువారి గ్రాంటులు చాలకగెను. ఈసంవత్సరములో 1922 మార్చిలో రు 16000 లు పెట్టి స్టీమురోడ్డులకు కొనిరి. ట్రంక్ రోడ్డులక్రింద గ్రాంటుగా యీసామ్మ పట్టుకొనవచ్చు ననుకొనిరి. ప్రభుత్వమునా యీడబ్బు నియ్యవచ్చునందు బోర్డువారు 20 యేండ్లలో తీర్చుటకు యుగము తీసికొనవలసినవచ్చెను. డ్రైగెట్లు, మరమ్యుకులేక యీశాలకు కడిమున్నది. రైల్వే సెన్సు తిలక్షల రూపాయలు ప్రొగ్రెస్ వది. కాని యిది ఉపయోగింపడుట తేకు. కొయిలకుంట్ల సంవత్సరము వ్యవేశిక రైలుగారిని వేయవచ్చును రంగారెడ్డిగారి క్రింద బోర్డు సీటి బాడెండునని నమ్మదగును. బడ్జెట్లును గురించి ప్రభుత్వము వారికి స్థానిక బోర్డులను జరుగుతే ప్రభుత్వ ప్రమాణము పాలనివేదిక జిల్లాబోర్డుకు సభ్యులుగా కేర్నొనబడువారి పేర్లు మున్నగునవి కలెక్టరుగారి ద్వారా పోకలెనని వారతమువారి యజ్ఞము బోర్డువారి రఫ్ టేపింతుల యందలిముగానున్నది.

వాయుసంక్షేపము

శిల్పి, ఫిబ్రవరి 15 ఇప్పుడు బ్రిటన్ నుండి బోలె భారతదేశమున గుడవాయు సంక్షేపములు వివిధ వికాలములను పట్టు భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఇందునిమిత్తము 1923 మార్చి 7 వ తేదీనాడు డెల్లీలో పోల్చు తెల్లగ్రామ దయరెడ్డుల జనరలుగారి అధ్యక్షతక్రింద నొకసభ జరుగును. పరిశ్రమశిల్పి గారు యీ సభలను లాభము పొందవలెనందువారల యీ సభ యందు పాల్గొనవలయును.

విశాఖపట్నం

శ్రీకృష్ణుడు !!

ఆంధ్రవాక్యమునకు దార్శినికవిషయక గ్రంథరాజమును

“పన్నుల పద్ధతులు, సిద్ధాంతములు” అను గ్రంథము

రావుబహద్రు కోవెలమూడి గోపాలకృష్ణయ్య, బి. ఏ., ఎమ్. ఎల్. సి., గారి విరచితము. చక్కని తెలిలో నాంధ్రమునందు వ్రాయబడినది, రాజ్యాంగధనము, పన్నులయొక్క సూత్రములు, పన్నులయొక్క ప్రాచీనసిద్ధాంత పరిణామములు. పన్నులపతనము, అవకపువక్రపుపన్నులు, మాదేశపు హిందూదేశపు టాదాయపు పద్ధతి, దేశీయ వ్యయక్రమము, వ్రయసూత్రములు, దేశీయపరపతి దేశీయబుణము, స్థానిక పన్నులు మొదలగు హిందూదేశపు టార్గి విషయము లన్నియు, విపులముగ చర్చింపబడినవి. ప్రతి ఆంధ్రుడును చదువుటకు వీలగునట్లు వ్రాయబడినది. ఇది సుమంత్ర నను పక్షవాదము కానరాదు. మంత్రుల మన్నన పొందినది. పత్రికల బొగడబడినది. దివానుబహద్రు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు మొదలగు ఆంధ్ర ప్రముఖులచే కీర్తింపబడినది. వేయేల, యొక్కపతిని కొని చదువుడు. అందలి విషయము మీకు బాగుగ తెలియగలదు. చాల పుస్తకములు అయిపోయినవి. మొదటి కూర్పు 500 పుస్తకములు మాత్రమే వెలరు 0-12-0,

వలయువారు గూడవల్లి రామబహ్మగారు ఫ్రెండ్సుకంపెని, బెజవాడ అని వ్రాయవలయును.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి టెక్సాసుకు వలస వచ్చియున్నాము. మేము ప్రతి గ్రామమున ప్రవేశించిన ప్రతిమార్కెట్టున అమ్మచున్నది. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేకట వంటిన్ని ఉత్పత్తి వస్తువులను పట్టుకొని టెక్సాసుకు వచ్చి అమ్మచుచున్నారని మాకు తెలియవచ్చింది. మేము ప్రతి మార్కెట్టున మోసపుచ్చుచున్నాము. సరకు మోసము తెలుపుకొనుటకు గాను మా బట్టలు ప్రతిభిండువామైన మా పేరువున్న బామ్మకటి అంటించి యున్నాము. మా మోసపుచ్చు లేనట్లుకంటి టెక్సాసుకు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మా పేరుతో వున్నట్లువి మాత్రమే మావనిమామ కొనవలెను. కోరికయడల ధరలు తెలియపరచెదము. టెక్సాసుకు ఉత్పత్తికొనుటకు మేము సోపు తెయరుచేసినాము. పా 1-1 రు 0-12-0 ముప్పాకలామాత్రమే.

జెల్లి గాఫ్ అడ్వర్టైజ్మెంట్, ముప్పన సోమరాజు, వీరరాజు లక్ష్మణుడు, వెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా.

ముఖ్య గమనింపు (విశాఖ)

తొమ్మిదివారములు

“మేము పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనారస్ విటి దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాల్మెజిక్ అనేది టెక్సాస్ బాధపడుచు నేందిన తరువాత స్వప్రమాయెను. (4)

ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్, 28-9-18 } తట్ ప్రాథమిక.

రత్నపురుష లేహ్యం

ముఖ్యవ్యవస్థలవలన, అతిసంభోగమువలన ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోషించి బలముకలుగ జేయును. ఈ మూలికామహిమ తెలియనివారుండరు. విశేషించి వ్రాయవలసిన సరము లేదు. శ్రీ 1-1 రు 2-4-0 అ. కోరువారికి కేటాగు పోలికను.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

నర్సిపట్టణం తాలూకాబోర్డు విభాగాధ్యక్షత్వ

నర్సిపట్టణం తాలూకాబోర్డులో వీరవల్లి, గొలుగొండ సర్వేస్థి తాలూకాలు మామూలు చేయుండెను. దీనివలన అప్పీను నర్సిపట్టణంలోనే యుండుటచేతను దీనివలన అప్పీనులే ప్రసిద్ధులుగా నుండవలెనని నియామక ముండుటచేతను నర్సిపట్టణమే బోర్డు అప్పీనుకు ముఖ్యస్థానమై యుండెను. గొలుగొండ సర్వేస్థి తాలూకాలు చాలాభాగము గవర్నమెంటుభాగము అండుటచేతను ఆరెండు తాలూకాలలో దీనివలన అప్పీను వర్తక కాలము ఉండకలసివా రగుటచేతను మాడు తాలూకాలు వలన వచ్చు ఆదాయములను గొలుగొండ, సర్వేస్థి తాలూకాలకు మాత్రమే చెల్లింపబడుచు వచ్చి ఆ తాలూకాలు కొంత దరకు అభివృద్ధి చేసుబడినవి. వీరవల్లి తాలూకా అభివృద్ధినిగూర్చి గవర్నమెంటు ఉద్యోగియులు అభ్యంతరముగా నున్నంతకాలము లేకమాత్రమును ప్రయత్నము జరిగినట్లే తోచదు. వీరవల్లి తాలూకాకు జరిగిన ఆదాయము అధికమున నోటిఫికేషన్ల క్షేత్ర నేతృత్వం చెప్పవచ్చును. జనసంఖ్యను బట్టి వీరవల్లి తాలూకా మొదటిదయ్యెను. అభివృద్ధివిషయమై కొనసన్న దని యాదిగత విషయం అంకెనుబట్టి దాదాపునున్నది. ప్రకృతియు అనుభ్య గపు అభ్యంతరము ఉన్నది విషయములన్నియు వారు ఎరిగిన వారైనను గొలుగొండ, సర్వేస్థి తాలూకాల ప్రతినిధులు వీరవల్లి తాలూకా అభివృద్ధికి తోడ్పడకుండిరి. వీరుకు పెట్టినపుడు ఆరెండు తాలూకాల ప్రతినిధులు ఏకీభవించుట తటస్థమై వీరవల్లి తాలూకా వారింత వెనుకబడినట్లుగాని మిగిలిన తాలూకాలతో సమానమైనను కావీలు లేవనడెను. ఈ సందర్భములో ప్రభుత్వము అభ్యంతరము చేయున దంతగా కనిపించదు.

Table with 4 columns: విషయము, వీరవల్లి తాలూకా, గొలుగొండ సర్వేస్థి తాలూకా, తాలూకా లూకా. Rows include జనసంఖ్య, విస్తీర్ణము, కాపురపు యత్న, గ్రామములు, చెరువులు, మాతలు, పాఠశాలలు, అనుబంధములు, విశేష కోడ్లు, ప్రతిభలు, సంవత్సర వారిరాబడి, పాఠశాలలకు గల, బిల్డింగులు, అందుచేత బిల్డింగులు, చలివేందలు.

ఈ తేకలనుబట్టి వీరవల్లి తాలూకా యొక్క ప్రాముఖ్యమును మిగిలిన తాలూకాలకంటే నన్నియంతములలోను వెనుకబడియున్నదని దుజువు కాగలదు.

ఈయంతములన్నియు వీరవల్లి తాలూకా ప్రభా ప్రతినిధులు పలుమారు బోర్డువారి నోటిసులో పెట్టినను కార్యకారి కానడెను ఎప్పుటికైన వీరవల్లి తాలూకా ప్రత్యేకబోర్డుగా నుండవలెనని కోరికతో 1922 సం॥ నవంబరు 27 తేదీన జరిగిన మీటింగులో యాదిగతతీర్మానమును వీరవల్లి తాలూకా ప్రతినిధి యొక్కరు ఉపపాదించిరి.

తీర్మానము

పరిపాలనాసౌకర్యముకొరకును ప్రజల పురోభివృద్ధికిని ఆరోగ్యము విద్య రహిత మొదలగు ప్రజావ్యయ క్రమములు ముఖ్యముగా అభివృద్ధిపొందుటకును ప్రతి రెవెన్యూ తాలూకా భాగమున్న ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డుగా స్థాపించవలెనని నర్సిపట్టణం తాలూకాబోర్డువారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఈ తీర్మానము చర్యకు రాగా వీరవల్లి తాలూకా ప్రతినిధులు అనుమతముగాను, గొలుగొండ సర్వేస్థి తాలూకాల ప్రతినిధులు వ్యతిరేకముగాను వోటుచేసినందున నిష్క్రవసంఖ్య వారి అభిప్రాయమునుబట్టి పరిపాలింపబడినది. ఈ తీర్మానోపసాదన కాలమందు వీరవల్లి తాలూకాకు ప్రాతినిధ్యము కనసంఖ్యనుబట్టి కేటగొరయినందు రాబడి యెక్కువనియు జనసంఖ్య యెక్కువనియు విద్యావ్యయములలోను గ్రామరహితవిషయములలోను ప్రేక్షకులముఖములను ఇతర ఆరోగ్య విషయములలోను చాలామేరకుబడి యున్నదనియు బహువిధముల మనస్సు కలిగినట్లు ఆచారాధిపత్యముగా చెప్పి వీరవల్లి తాలూకా ప్రత్యేకతాలూకాబోర్డుగా నుండవలెనను అవశ్యకత రుజువుచేసినను వీరవల్లి తాలూకా ప్రజలదురదృష్టవశమున ఆ తీర్మానము వీగిపోయినది. ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయము లోయ యోచించి వీరవల్లి తాలూకా ప్రత్యేకతాలూకా బోర్డుగా నేర్పాటు చేయించగోరు చున్నాను — (చాడవరం నివాసి)

ఉత్పాదక తీర్థము

విశాఖపట్నంజిల్లా సర్వేస్థి తాలూకా ఉత్పాదక అనే గ్రామములో వెంకటేశ్వరుల కల్యాణమహోత్సవ సందర్భమున యువదిగ్గోజులు తీర్థము సాగును. అందు బట్టలు యి తీర్థసామానులు, కిరాతావగయిరాము మాడు తాలూకాల ప్రజల నిమిత్తం రెండులక్షల రూపాయల వ్యాపారము జరుగును. కాన యిదివరలో వచ్చే నీరునూలు దుకాణములకు బదులు ఖద్దరుదుకాణములు పెట్టిన ఖద్దరు చాల ఖర్చును. నిరుటిసంతృప్తము కాంగనవరపున రి కోజులు పికిటింగు జరిగినవి. స్వల్పచయిన ఖద్దరు దుకాణములు వచ్చినవి. ఖద్దరు ఖర్చు కూడా అయినది. నిరుటిసంతృప్తము ఖద్దరుదుకాణములు పెట్టిన కాపాపుటచే కావలసినరకములకే నీరునూలు బట్టలు కొనవలసినదయ్యెను. నిరుటిపికిటింగునయ్యెను. నీరునూలు వర్తకులు యిదివరకు మాయాలు ప్రకారం వచ్చి నావనిన్ని మాకు తెలిసినది కాదనిన్ని యిటుపైని వచ్చిన ఖద్దరు తెచ్చెదమనిన్ని చెప్పి వేలంయాలకుగానున్న మేము అయిదుకోజులకంటే హెచ్చుగా లేకపోవుటచేకనున్న అకలిమిలాను వచ్చిన ఖద్దరు దుకాణములలో కావలసిన రకములు లేకపోవడము చేతనున్న యితరదేశబట్టి ఖర్చు అయినది. ప్రజలుమాత్రము ఖద్దరుసందు పుత్తాహము కనపరచినారు. కాబట్టి ఖద్దరువర్తకులు ముందుగా వచ్చి కావలసిన బసలు మాట్లాడుకొని అన్నిరకముల బట్టలకలదు. ఇందులను పుంచవలయునని ప్రార్థిస్తామున్నాను. ఇచ్చట ముఖ్యముగా కావలసిన రకములు ఏమన 18, 20 మూగల అడకట్టు తెలుపురంగుచాపులు 10, 12, 14 మూరలగుల వీరలున్నా 10, 12, 14 మూగల మొగకట్టు చాపులున్నా లాల్చి కోటురవిక 18 కేజీ తానులు ముఖ్యముగా కావలయును. కాన విరివిగా తీసికొనివచ్చి జేయుటను ప్రోత్సహ పరుపవలయును. — తీర్థము పొల్లల సంగిలు ప్రారంభము. — ఒక విశేషం.

ప్రకటన

కాకినాడ సర్పారినేటుకోర్టులో E. P. 62/1922

కాకినాడ ఆడిషనల్ సర్పారినేటు కోర్టు

ఫయలు O. S. 57/1918

వాది, శ్రీ తిమ్మలెట్టి శ్రీరాజుగారు

ప్రతివాదులు 1. శ్రీ బండారు వెంకటరెడ్డి నాయుడు 2. ఈ స్వామినాయుడుగారు 3. ఈ సర్పారినేటువాదులుగారు 4. ఈ సర్పారినేటువాదులుగారు మొదలైనందున గార్డీయను కాకినాడ సబ్కోర్టు హైదరాబాదుగారు 5. శ్రీ కంట్ల శ్రీనివాస కోశటిరావుగారు 6. ఈ వెంకట యోగా నందరావుగారు 7. పరాంతకం-వెంకయ్యగారు 8. ఈ మంగయ్యగారు 9. బండారు స్వామినాయుడుగారు 10. పరాంతకం-వెంకయ్య మొదలైనందున గార్డీయను కాకినాడ సబ్కోర్టు హైదరాబాదుగారు.

ఈ నెంబరు డిక్రీ ఆమలు జరిపించుటకు వాదిరచన దరఖాస్తు దాఖలుచేయబడి ప్రతివాదులు ఆక్షేపణల నిమిత్తం ది 7-3-1928 తేదీకి వాయిదా చేయబడియున్నది. ఇతర సదరు డిక్రీ ఆమలు జరుగుటకు యేవైన ఆక్షేపణలు ఉన్నయెడల వాటిని ప్రతివాదులు 7-3-1928 తేదీకి కోర్టులో తెలియజేయవలెను.

కోమాండూరి శతగోపాలాచార్యులు ఎం.ఎం.బి.ఎల్. కాకినాడ, 10-2-1928. వాదిరచన రక్షిం.

ఏలూరు మునిసిపల్ నోటిసు

1923-24 ఆఫీషియల్ సంవత్సరములో సుంకము పనులుచేరికొనుటకు మునిసిపల్ ట్రాన్సు, బుడ్లదొడ్లు, మార్కెట్టు జంతువధశాలలును, లేదా తర మునిసిపల్ ఫలసాయములును ది 20-2-1928 సం॥ తేది సాయంతరం 4 గంటలకు చైరమన్ యింక కవునిలువారిచే బహిరంగవేలము చేయబడును.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } బడటి వెంకట్రామయ్య, ఏలూరు ది 14-2-28 } చై. మం.

కాంగ్రెసులో రెండుపక్షములు

సమాధానముకు దిరిగి సూచనలు

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

యీనెల 23 వ తేదీని కలకత్తాలో గాని బొంబాయిలోగాని జరుగును

దానుగారు ప్రత్యేకముగా తమవత్తుమునకు ధనము వసూలు చేయు నిశ్చయించుట

కాంగ్రెసు పక్షమువారికిని, దానుపక్షము వారికిని త్వరలో సమాధానము కుదురునను రూఢి వార్త మాకు తెలిసినది. భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ యీనెల 23 వ తేదీని కలకత్తాలో గాని బొంబాయిలో గాని జరుగును. పిమ్మట భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరుగును.

మాలానాఅజదుగారి ప్రయత్నములు

“మాలానా అజదు గారు బొంబాయినుండి అలహాబాదుకు వెళ్లి సమాధానమునుగూర్చి హాకింజీ పండిత్ నెహ్రూగార్లతో ముచ్చటిచిరి. మాలానాగారిమాచనలకు వారిద్దరును ఆమోదమును నూదించగలను అక కలిగినది, అలహాబాదునుండి మాలానాగారు మరల కాంగ్రెసు కార్య సంఘ సభ్యులతో నాలోచించుటకు బొంబాయికివచ్చిరి. ఈ నెల 14 వ తేదీని మాలానా అజదుగారు భరూ బొంబాయినుండి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. పండిత్ నెహ్రూగారుగూడ కలకత్తాకు వచ్చెదరు. వారు మరల జేకబుద్దానుగారితో నాలోచించెదరు. సమాధానము తప్పకకుదురుననియు ఆఫీసులోనే ప్రకటింపబడుననియు అసించుటకు బలమైన కాలములు కలవని” 15 వ తేదీని బొంబాయినుండి శ్రీత్రిగారు మాకు తంతినవారి.

చోటనిగారి తంతివార్త

“రెండు పక్షములవారికిని సమాధానము కుదురలేదను కారణమున నేను కాంగ్రెసుపక్ష్యతకు రాజీనామానిచ్చితి ననియు మాలానా అజదుగారి సూచనలను కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారామోదింపవలెనని అజదుగారుగూడ రాజీనామానిచ్చిరిని నాకత్తరములో నేను వ్రాసితి ననియు కొన్ని ప్రత్యేకలలో ప్రకటింపబడెను. మనదేశములో కొందరిట్టి పద్ధతి అబద్ధపునార్థ నిమిషపుట్టింది ప్రత్యేకలకు వ్రాయుచుండుట చాల కొంచెమును ఈవార్త వట్టి అబద్ధము. మాలానా అజదుగారి సూచనలను భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులందరూ నేకగ్రీకముగా నామోదించిరి. అట్టివో నే నాకాగ్రహమున రాజీనామా నిశ్చయవలసిన అవసరమే లేదు” అని చోటనిగారు 15వ తేదీని బొంబాయి నుండి మాకు తంతివార్త నంపిరి.

దానుగారి ఆక్షేపణ

“దానుగారు అజదుగారి సమాధానసూచనల నొప్పుకొనలేదు. అసంగతిని ఈ నెల 8 వ తేదీని కలకత్తాలో దానుగారే తెలిపిరి రెండు నెలలపాటు రెండుపక్షములవారును కలిసి ప్రచారమునలసి వలచియుండు తిరుగుబాటు ధనమును చేర్చుకొనవలెనని రెండుపక్షములవారును విడివిడిగా ప్రచారముచేసి తమ తమ సిద్ధాంతములకు ప్రజలకు బోధింపవలెను. గాని రెండుపక్షములవారును కలిసి సమకూర్చిన తిరుగు స్వరాజ్యనిధి ధనము కాంగ్రెసుపక్షమువారి వశమునందే యుండును. శ్రీత్తపక్షమువారి ప్రచారమున కధనమును క్షయపరచగూడదు” అని అజదుగారు నూదించిరి. దీనివలన కాంగ్రెసుపక్షమువారికి లాభమును శ్రీత్తపక్షమువారికి నష్టమును కలుగుచున్నదిగాన అజదుగారి సూచనల నాకు నచ్చలేదని దానుగారునడిచిరిగాననే భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి భావమునకు కలకత్తా అమృతబహుపత్రిక అపార్థముకల్పించి వ్రాసెనని స్పష్టమైతేభరి కలకత్తానుండి వ్రాసెను.

శ్రీత్తపక్షమునకు ధనము

దానుగారికి దెబ్బతగులుట

తనపక్షమునుగూర్చి బోధించుటకు జేకబుద్దానుగారు జలప గిరికి వెళ్లిరి. అతడు బండిలో వారికి దెబ్బ తగిలినది. ప్రమాద కరమైన దెబ్బ కాదు. దానుగారు చటు తన పక్షమును గూర్చి బోధించుటయే గాక తనపక్షమునకు ధనమును గూడ వసూలుచేసిరి అందువలన

నవటికాంగ్రెసువారిలో కలవరముకలిగినది “ఇప్పుడు జేకబుద్దాను దానుగారు తనపక్షమునకు ధనమునుగూడ వసూలు చేయుచున్నారని వీరివలన కాంగ్రెసుకు నష్టము కలుగలదు. దానుగారికి ధనమొసంగు వాని కాంగ్రెసుకు ధనసహాయము చేయుచున్నామను భయంతోనే యిచ్చెదరుగాని అధనము కాంగ్రెసుకు నష్టకరముగా వినియోగింపబడుననిపించెదరు. జల్పగిరిలో దానుగారు రెండుపక్షలలో నుచున్న సించిరి. అశేషజనులు నంగీకరించినవార్త నిజముగాను. నేను గూడ నపుడు జల్పగిరికి వెళ్లితిని. “దానుగారి వాదము మా కేమి యునునచ్చలేదు కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారమునకునుకొనుట కాంగ్రెసు సభ్యులకందరికిని విధి. దానుగారు శ్రీత్తపక్షము నేర్పరుచుటలక కాంగ్రెసుకు ప్రతిమాటయ్యెను.” అని అచటివారు పలువురు తెలిపిరి. 11, 12 తేదీలను నేనవట కాంగ్రెసు కార్యాలయమున కాంగ్రెసుప్రచారవలంబడితోను ముచ్చటిచిరి. వారందరును దానుగారిపక్షమునకు ప్రతికూలముగా తెలిపిరి. శ్యామబాబువృత్తి వదలనివారును కాంగ్రెసు విషయమున నెట్టిపనినూడ చేయునవారు నగుకొందరు శ్యామబాబుల మాత్రమే దానుగారిపక్షమున నున్నారను. వారే పక్షమున నున్నను లాభములేదను” వెనుక వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగా నున్న కలకత్తా ముసలమును పత్రికా సంపాదకుడు మజిబుర్ రహమానుగా రాష్ట్రపత్రికలో వ్రాసెనని మా కలకత్తా విలేజ్జరి వ్రాసెను.

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాజకీయ వైదిలు

నూటికి తొంబదిమంది సమాధానమును కోరుట

శ్రీత్తగా నెహ్రూలనుండి వదలబడిన రాజకీయ వైదిలలో 100 కి 90 మంది సమాధానమును కోరుచున్నారు. తక్కిన వారిలో కొందరు శ్రీత్తపక్షము నామోదించుచున్నారు. మరి కొందరు నిరసించుచున్నారు.

పండిత్ జనమాలాలు నెహ్రూగారు

పండిత్ జనమాలాలుగారు గాంధీపక్షమువారిలో నగ గల్యుడననిపయును జగత్ప్రసిద్ధము. ఆయన శ్రీత్తపక్షమునకును చరపక్షమునకును గూడ చేతు కాసనసభలకు వెళ్లుట కాయన ఎంతమాత్రం వంగికిరింపడు. గడియగడియకును విధానమును మార్పుట సరిగాదని ఆయన అభిప్రాయము. ఆయన గయలో నన్నచో సమాధాన పక్షమున నేటి టు నిచ్చి యుండును. జనమాలాలుగారు నీనుగీతల అభిప్రాయములతో పూర్తిగా నేకీభవించును. ఎన్నికలకుమాత్రము నిలచి కాగనసభలలో కూర్చొనునన్నచో అసహాయసిద్ధాంతమునకు భంగము కలుగదని ఆయన తెలిపెను. భ్యంసము చేయుటకును సహాయము చేయుటకుగూడ కాసనసభలకు వెళ్లగూడదని ఆ దనెను. కారాగృహ విముక్తులలో టూడను జనమాలాలుగారిరువురును నాయకులు. కాంగ్రెసు వారిలో గల కలకత్తా తొలగించుటకు వారు దీక్ష బూనిరి. సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘసభలో సమాధానమున కంగీకరింపవారి సంఖ్య అత్యధికము. ఆ సభకు రెండుపక్షములవారును వచ్చిరి. జనమాలాలు మోరీలాలుగార్లురువురును సమాధానము కోరుపక్షముననే ఓటు నిచ్చిరి. అత్యధిక సంఖ్యచే నా తీర్మాన మామోదించుటెను. జనమాలాలుగారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనబడిరి. కాసనోల్లంఘనము సాగదనియే చాలమంది తలంచుచున్నారు. ఆ తీర్మాన మదర్శిపూయమనియే చాలమంది అభిప్రాయ మని ప్రయాగవిలేజ్జరి వ్రాసెను. (హిందూ)

సమాధానప్రయత్నములు నెరవేరునూచనలు

కాంగ్రెసు పక్షమువారికిని దానుపక్షమువారికిని సమాధానము కుదురునట్టి సూచనలు కనబడుచున్నవి. మాలానా అజదు కలం అజదుగారు అలహాబాదులో హాకిం అజదులు భాను పండిత్ మోతీలాలు నెహ్రూగార్లకు కొన్ని సూచనలను చేయగా ఆసూచనలకు వారిద్దరును అంగీకారమును నూదించిరి. పిమ్మట మాలానాగారు బొంబాయివెళ్లి అచట కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ్యులతో నాలోచించి మరల కలకత్తాకు వెళ్లిరి. పండిత్ నెహ్రూగారుగూడ దానుగారితో మాట్లాడుటకు కలకత్తాకు వెళ్లిరి. సమాధానము కుదిరినదికల్వలలో ప్రకటింపబడు సని బొంబాయిలోని కాంగ్రెసువారు తెలుపుచున్నారు.

అవసరసభ అవసరము

కాసనసభకు వెళ్లుట గూర్చి శ్రీత్తపక్షము వారు ప్రచారము చేయునూడదని సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించుటచూచునానున్నదిగాని మరల అవసరమోనభయ జరుపుటకనరదు. నిర్మాణవిధాన మును సాగించుటయే మఖ్యకర్తవ్యమని పొట్టి శ్రాణికలు ప్రతికూడినవి. (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ప్రీమేసనలు:—ఎన్నూరునందలికమాడరను శ్రీపురోహితంబు కొత్తగ ప్రీమేజనులలో నిర్మింపబడును. ఫిబ్రవరినెల 26 క తేదీనానుంకాలము 4.45 గంటలకు గవర్నరు గారు శంఖుస్థాపనచేసోత్సవము సలికెదరు.

శ్రీపాండురంగ భగవత్-ధామసంగసభ:—శ్రీరంగం వాస్తవ్యులకు బ్రహ్మశ్రీ పండిత్ కటన్ పాచారిగారు 18 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 4 గంటలకు 62 వేదారి యారు కోయిలవీధిలోనుండి విభీషణ అభయప్రవాసమును పారి కథగ చెప్పెదరు.

తలాల ప్రకటన:—పోస్టులు ఎన్నుకొను శుక్రవారము సాయంకాలము 8 1/2 గంటలకు బొంబాయినుండి బయలుదేరును. 18 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయం 7 గంటలకు ఇంగ్లీషు మెయిలు బట్నాడ చేయుచును. పోస్టుబాడ్సు హోల్లరులకు 6 1/2 గంటలకే బాబు లియ్యబడునని ప్రెస్ డెస్కి పోస్టుమాస్టరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మైసూరు గవర్నరుమొట్టు సెక్యూరిటీ లైఘు మారేజి ఆన్యుయెన్సు గంపెని:—ఈకంపెని (రాష్ట్రీయ) డైరెక్టరుల ప్రత్యేక సమావేశము 289 తంబుకెట్టివిధియందు 18 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 2 1/2 గంటలకు జరుగును. ముఖ్యమగు విషయములు చర్చింపబడును. గనుక డైరెక్టరు, లండరు సభకు రావలయునని మా నెజింగు ఏజెంట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

మహాత్ముని నిర్బంధదినము

ఫిబ్రవరి 18 ఆదివారము

చెన్నపురి యందలి ఆంధ్ర ప్రవిధ కాంగ్రెసు సంఘముల వారి కక్షమున మహాత్ముని 11 వ నిర్బంధదినోత్సవము ఈక్రింది విధమున జరుగబడును.

(1) ఉదయం 7 మొదలు 9-30 గంటలవరకు గాంధీ భజన జరుగును పీఠులందు ఖడ్గరు అయ్యబడును. తంబుకెట్టి విధి యందలి డేజియ సమాజమునుండి ప్రచారకులు బయలుదేరెదరు. బార్లిటవును నందు ముఖ్యమైన విధులలో వీరు తిరుగెదరు. తిరుగు స్వరాజ్యనిధికి వసూలు చేయుచును. పౌరు లందరు తమ కత్తికొలిది దేశపు విముక్తికి తగుభూసహాయ మొసంగ ప్రార్థకులు. సాయంకాలము తిరువెళ్ళి-డి సమాద్రతీయన పౌర సభ జరుగును. ఒకనందనరము కలెనగిజ్ అవధించి వచ్చిన గంపలగుండె తమూర గమించారులకు శ్రీయత కోటగిరి నేంకట కృష్ణారావు బహదూరుగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గురించి ఉపన్యసించెదరు. టి. ప్రకాశం, చక్రె-రెట్టి లను గురించి ఉపన్యసించెదరు. టి. రామనాథు పంతులుగార్లు ఉపన్యసించెదరు. వి. యల్. శాస్త్రిగారు అభ్యుత్తర వహించెదరని తెలియుచున్నది. లాక్సోత్సవపుడు డగు మహాత్ముని గౌరవించుటకు సభకు అనేకులు రావలయును. కాంగ్రెసుసభ్యులు సభ యందు చేర్చుకొనబడెదరు. ఇంతకు కాంగ్రెసుసభ్యులుగ చేసినవారు 4 అకాల చందాతో సభకువచ్చి కాంగ్రెసు సభ్యులగు చేరవలయునని కాంగ్రెసుసంఘముల కార్యదర్శిలు ప్రకటించుచున్నారు.

ఖద్దరు ప్రచారము

కడచిన సోమవారము ప్రతికయందు 6 వ తేదీన కద్దరు ప్రచారము అను శీర్షిక క్రింద భారత్ కాంగ్రెసు సంఘమువారి నిర్ణయములకు సంబంధించిన వివరములు ప్రకటింపబడినవి. ప్రతికాప్తమునకు ఈ సందర్భమున ఇచ్చుటకు తీర్మానింపబడిన గ్రాంటుల వివరము లీ క్రింద ప్రకటింపబడినవి.

రాష్ట్రములు	గ్రాంటులు అమ్మువారి నుండి 2 చొప్పున సంఖ్య	కమిషను ఇచ్చుటకు గ్రాంటులు	ఖద్దరలో ఏటలు చే ఉపాధ్యాయుల జీత మొత్తము గ్రాంటులు	యేటలు చేయుటకు మొత్తము గాను	గ్రాంటులు
ఆంధ్ర	65	8900	10	1500	5400
ఆంధ్ర	280	18800	45	6750	20550
ఆసాము	50	8000	10	1500	4500
బీరారు	65	8900	15	2250	6150
బెంగాలు	455	27800	90	13500	40800
బీహారు	815	18900	65	9750	28650
బొంబాయి	65	8900	10	1500	5400
బర్మా	115	6900	20	3000	9900
మధ్యప్రదేశ్ (హిందీ)	125	7500	25	3750	11250
" (మరాఠీ)	65	8900	15	2250	6150
ఢిల్లీ	75	4500	15	2250	6750
గుజరాతు	115	6900	25	3750	10650
కర్నాటక	145	8100	30	4500	18200
కోళ	75	4500	15	2250	6750
మహారాష్ట్ర	150	9000	30	4500	18500
పంజాబు	350	21000	70	10500	31500
సింధు	85	5100	15	2250	7350
అరవణ్దము	240	14400	50	7500	21900
సంయుక్త రాష్ట్రములు	420	25800	85	12750	38550
ఉత్కళ	115	6900	25	3750	10650

మొత్తము 3880 గా 192900 6765 గా 99750 గా 399550
బొంబాయి ఫిబ్రవరి 5 వ తేది, ఖద్దరు శాఖాధికారి.

లానోలైను గ్లినరిను లింపులు

వీటి తారతమ్యము

ఇంతవరకు ఈ రాజధానియందు వసాచికమునకు లానోలైను లింపు ఉపయోగింపబడుచుండెను. ఈ లింపులను అధికమగు లాభము కలుగకుండుటచే గిండియందలి కింగు ఇక్స్ ట్యూటు డైరెక్టరులకు మేజరు కనింగు హంగారు ఈ విషయమై పరిశోధన మొనర్చి లానోలైను లింపుకు బదులు గ్లినరైను లింపును ఉపయోగించుట లాభకరమని నిర్ణయపరచుట గారికి కొన్ని సలహాల నందిరి. అందుచే ప్రభుత్వమువా రీ కిండియమున ఉత్తమపులను ప్రకటించిరి.

లానోలైను లింపులను లాభము కలుగకుండు విషయమై మేజరు కనింగు హంగారు పరిశోధన మొనర్చి వేసవి కాలము నందు టీకాలు వేయటం అంతలాభకరము కాదనియు పాత లెక్కలు తక్కువ రేయూరు చేయబడినవని జెల్లిప్రాయపడిరి. వేసవి లింపును తయారుచేసిన ఇంకను లాభకరముగ నుండునని సలహా ఇచ్చిరి. ఇందుకొరకు వీరు బెల్గాము లానోలైనులయందున్న వాల్వైను ఇక్స్ ట్యూటులకు కూడ పంపబడిరి. గిండియందు తయారుచేయబడిన లింపు ఇతర జిల్లాలకు పంపబడునప్పటికి తానివలయునై వీటిని పోపుచున్నదని వీరు తెలిసికొనిరి. క్లోఫారములో పరిశుద్ధము చేయబడిన గ్లినరిను లింపు నుగయోగించవలయు ననియు, విత్తనముల దీపో కొండలందు పట్టుము సంకెటమైనను స్థాపించవలయు ననియు వేసవి కాలమున టీకాలు వేయటం నిలిపి వేసవి కాలమున కనింగు హంగారు సలహా ఇచ్చిరి ఈ సలహాల ననుసరించి వేసవి కాలమునందు టీకాలు వేయబడ్డది ఆపుదలచేయబడినది. గ్లినరిను లింపును ఇంకను ప్రోత్సహించి తయారుచేయుటకు వేసవి కాలమునందు కూడ ఈ లింపు పట్టుత్వము క్రిందిచకుండు నట్లుగను పరిశోధన మొనర్చుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

మోటారుబండి అమ్మకము

ఒక లాంసు, 6 సిలండర్లను ఎలక్ట్రిక్ దీపములు, పెట్టు స్టార్టరు మొదలగువాటితో అమర్చబడిన మక్సెటాగలది. కారు అంతయు ఒక్కగా పరిశోధింపబడినది. ధర రు 3850 లు లేక కొంచెము తక్కువ కివ్వబడును.

శ్రీ రామ మోటారువర్కుసు

1/28 మూకర్ నల్లమత్తువీధి, మద్రాసు.

శాంతి నైనికు లెందులకు ?

[యంగు ఇండియా]

ప్రశ్న:— మీ తాలూకావారు గారు తీర్మానములను అమోదించుచున్నారనియు కానకభద్ర ప్రకారము కట్ట విలుఖులై యున్నారనియు నీ కట్ట లెలియున ?

ఉత్త:— గారు కాంగ్రెసు జరిగిన పిమ్మట మా తాలూకాలో 5000 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులకు చేరినారు.

ప్ర:— కాంగ్రెసు కట్ట ప్రజలు గౌరవము గలిగియున్నారని నట్లు చెప్పుటకు ? కాంగ్రెసు పక్షమువారు కానకభద్ర అభ్యర్థకులకు నిలిచిన ఈ విషయము ఒక్క కట్ట లెలిసికొనుటకు పీఠండును కదా ?

ఉ:— ఈ తాలూకాలో ఇట్లు సంవేషపడవలసిన అవసరములేదు. ఏలనన సాధారణముగ అందరు ఖద్దరే ధరించుచున్నారు.

ప్ర:— రాటుముల సంకతి ఏమి ?

ఉ:— ఈ సంవత్సరము రాటుముల సంఖ్య అధికమైనది.

ప్ర:— మీ కాంగ్రెసు సంఘమితము ఎట్లు చేయగలిగెను ?

ఉ:— ప్రత్యేక ప్రచారకలవల్లను, కార్యవిభజనమువల్లను ఇంటింటికీపోయి జోషించుటవల్లను మేమింతవని చేయగలిగితిమి. మహాత్ముని శిష్యుల సాంవత్సరికమును కచ్చులోగ ఈ పని యంతయు ముగియవలయునని స్థిరపరచుండి అధికమగు శ్రద్ధతో మేము పనిచేయుచుంటిమి. మార్చి 18-వ తేదికి ముగియని పనుల నన్నిటిని ఏప్రిలు 30-వ తేది వాటికి ముగించితిమి.

ఒక కల్పిత సంభాషణ

1923 మే నెల 5-వ తేది

మనము చేయవలసిన పనినిషయమై ఎట్టి సంవేషములూండకుండదు. శాంతి నైనికులను తక్షణమే సమకూర్చవలయును. శాంతి నైనికులందరు తమ కాంగ్రెసు సంఘముక్రింద పనిచేయుచు నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకై తమ కాలమునంతయు వినియోగింప గలిగిన నెంతయు శ్రేష్ఠముగ నుండును. అందరు కాకున్నను శాంతి నైనికులుగ చేసినవారిలో అధిక సంఖ్యకు లైనను ఇట్లు చేయవలెను. ఇది కాక శాంతి నైనికులకు మరెంతకా భక్తి కలదు. గారు కాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరించి శాంతి నైనికుడుగ చేరు ప్రతి పారుడును ఏప్రిలు 30 వ తేదిని గడచిన పిమ్మట కాంగ్రెసు కార్య సంఘమువారు నిర్ణయించువిధమున వ్యక్తి కానకభద్ర ప్రకారము మొనర్చుటకు సంసిద్ధుడై యుండవలయును. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనముల పట్టుత్వమువై మన కానకభద్ర ప్రకారముల విజయము అధారపడియుండును. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనములు బలములేనివైన మన ప్రయత్నములకు మాడ నిస్సారకములై యుండును. ఒక జిల్లా యందు ప్రస్తుతము 200 మంది శాంతి నైనికులున్నారని అనుకొందము. వీరి మూడుమాసములు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనములను బలపరచిన యుద్ధముకొరకు రోడ్లను బ్రెజ్జిలను కొటలను నిర్మించుకొనిన యుద్ధభటులవలె నుండగలరు. ధనము ప్రోచితములు కాంగ్రెసు సభ్యులను శాంతి నైనికులను చేర్చు విషయమున ఇంక ఒక్కదినమైనను ఆలస్యము చేయువారు గొప్పపాపము చేసినవారగుచున్నారు. గారు కాంగ్రెసు తీర్మానముల నామోదించినవారి కిది పరిశ్రాసనము.

మార్చి 18 వ తేదిలోగ ఈ పనిలో ఎక్కువ భాగము ముగింపబడకపోయిన ఏప్రిలు 30 వ తేదిలోగ ముగింపగలమను దైర్ఘ్యము మనకేర్పడదు. ఏప్రిలు 30 వ తేదిలోగ మనము పనిచేయబాలకపోయిన దేశమునందు నిరుత్సాహము ప్రబలను. దీని ఫలితము విపరీతముగ పరిణమించును. ఇకను ఒక దినమైనను కృధాజరపకూడదని ప్రతి కాంగ్రెసు ప్రచారకుడును గమనించవలెను. కార్యవిభజనము, ప్రతివారము ప్రతిదినము చేయవలసిన పనిని నిర్ణయించుట, శ్రమమునక ఉత్సాహముతో పనిచేయుట చే మనము విజయము గాంచగలము.

సి, రాజగోపాలాచారి

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక మందిది దబ్బి 1.8 0.6-0 మూకరే

మోహిని తైలము

5 కులములు గల సీసా 1.8 అజాలు 0.12-0 మూకరే

అమృతాంజనం డిపో మదరాస్

శ్రీ శే! కె. కృష్ణస్వామి రావుగారు

శ్రీ శే! కె. కృష్ణస్వామి రావుగారి గౌరవార్థమై చెన్నపురియందు కాశ్యపముగ నుండునట్లు స్వార్థచిహ్నము స్థాపించు విషయమై అలాగించుటకు ఒక పౌరసభను త్వరలో సమావేశపరచవలయునని చెన్నపురి పేరిపుగానికి ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవారు ఒక లేఖనంపిరి శర్. పి. త్యాగరాజు శెట్టి, శర్. జి. జి. గిప్పర్న, గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, న్యాయ మూర్తులు వి. రామేశం, సి. వి. కమలస్వామి, యం. డి. వేద దాసు, యం. వెంకటసుబ్బారావు శర్. పి. రాజగోపాలాచారి, బాబ్బిలిమహారాజు, పానుగలరాజు, యక. నుబ్బారావుపంతులు, డి. జి. గోవిందదాసు చతుర్భుజదాసు శర్. ముత్తయ్య శెట్టి, డాక్టరు నుబ్బారావు, యస్. కస్తూరి రంగ అయ్యంగారు, యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, డి. బి. యం. బి. పార్థసారథి అయ్యంగారు సి. ఆర్. రెడ్డి, డబ్ల్యు. సి. శ్రీ. పి. యస్. స్వామి నాథఅయ్యరు, శర్. మహాత్ముద్ నాబిబుల్లా, కర్దునుబాదుసా సాహెబు, టి. యస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు మరొకందరు ప్రముఖులు చేవాలుకేసి ఈ బాబును పేరిపుకు పంపిరి. అందుచే ఈ నెల 21 వ తేది సాయంకాలము 5.30 గంటలకు విక్టోరియా థియేటరునందు ఒక పౌరసభను సమావేశపరచుటకు పేరిపుగారు అంగీకరించి ఆవిధముననే ప్రకటనము గావించిరి 21 వ తేది సాయంకాలము పౌరసభ జరుగెను.

పాటియాలా నాభా సంస్థానములు

లాల్ హరికృష్ణలాలుగారి మాధ్యస్థము
పంజాబులో పాటియాలా నాభా సంస్థానాధిపతులకు లిగిన వివాదను పరిష్కరించుటకు సంస్థానాధిపతులకు సహజము ప్రభుత్వము వ్యవసాయ శాఖామంత్రి లాల్ హరికృష్ణలాలుగారిని పంపవలెనని కోరగా దొరతనమువారు రనుమించిరి లాహోరు శేషము ప్రతికానినది.

Motor driving & Mechanism
Taught Scientifically. English & Vernacular Lectures and practical Training.
Call or write to,
Sri Ram Motor School
1/28, Mukur Nallamughu Street,
MADRAS.

సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులిపి

అమరకోశము మూలము. - శ్లోకములు, అంగములు	ఆంధ్రనిఘంటుకము - ఆంధ్రనామగోళము	
భాషాంతరప్రకరణములది చిన్న నైఋతి అట్లయెందు	ఆంధ్రనామ గోళము, సాంఘికనిఘంటువు) కాలికో	౧ ౨ ౦ ౦
సంస్కృతాంధ్రము మూలము 18 పట. కితానయెందు	"	౧ ౦ ౦ ౦
స్తోత్రాంధ్రము 1 వ. భాగము కితానయెందు	రామదాసుచరిత్రము	౧ ౦ ౦ ౦
డిటో 2 వ. భాగము "	డిటో కాలికోయెందు	౧ ౨ ౦ ౦
డిటో 3 వ. భాగము "	సృసింహశతకము - మూలముమాత్రము	౧ ౨ ౦ ౦
శ్రీధరగద్దీత. - మూలముమాత్రము, చిన్న నైఋతి	బాలరామాయణము డిటో	౦ 3 ౦ ౦
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్న నైఋతి	ఇది	౦ ౨ ౦ ౦
డిటో నామాకలిసహ	కాళ్యణము	౦ ౨ ౦ ౦
	శ్రీశేఖరీంద్రస్వామిశతకము	౦ ౨ ౦ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

ముద్రణమైనది. క్యాలికోబైండింగు బైండింగులోనున్నది
4 భాగములు! శతక కవులచరిత్రము పెద్దపీఠిక!!

కర్త: వంగూరి సుబ్బారావు

శ్రీ మ హా మ హా పా థ్యా య

వేదము, వేంకటరాయశాస్త్రిగారి పీఠికతో (456)

చిత్రకటములతో వెలువడుచున్నది.

కంచెల్లగోపన్న, కవిచౌడప్ప, కాసులపురమూర్తి, మారవికద్రకవి, కవిరాజుమడు
అశ్వానకవి మొదలగు 200 మంది కవులచరిత్రము.

క్రీ. శ. 1200 లగాయతు 1900 వరకుగల ప్రాచీనాధునిక కవుల సంపూర్ణ వివరము
లున్నది. ప్రతిశతకమునుండి నవరత్నములు, పంచరత్నములు, ద్వికములును ఏర్ప
లుదాహరించుట. కవిస్థల, కుల, కాలనిర్ణయములు శ్రద్ధగా జేసితిమి.

వెల 1.కి 5—0—0లు. ఆర్డరు రిజిస్టరు చేసికొనవచ్చును.

ఆంధ్ర పత్రిక ఆఫీసు

టపాలాపెట్టె 212 మదరాసు

వవెలు కంపెనీవారి ప్రత్యేక ఔషధములు

ఈ క్రింద తెలుపబడిన ఔషధములు కఠినకాత్మమునకును, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే
రసాయన కాత్మజ్ఞులచే కాత్మపరిశోధనానుసారము యేర్పరుపబడినది.

మా ఔషధముల తయారుజేయు కాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రభుత్వము కావలసిన వస్తుసామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు వృక్షకాత్మప్రకారము, రసాయన కాత్మ
ప్రకారము, భూ తత్వముగనుండ గుడ పరిశీలయబడును. అచట బి. పి. స్టాండర్డు ప్రకారము రసాయనముల మూలికలు
తయారుగును కావున యీ ఔషధములు పారిశుద్ధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమున అనుమానింప వక్కరలేదు

డాక్టరు యానన్న సిరపు

సిరపు ఫెర్రి ఫాస్ఫేటిక్ కాంపౌండు క్విక్లెను సాబ్స్క్రిప్షియా

ఈ సిరపు డాక్టరు యానన్నపద్ధతి ననుసరించి వివరములు: "క్విక్లెను, స్క్రిప్షియా
యిచ్చియుజేసి దివ్యముగ తయారు జేయబడినది.

ఈ ఔషధము అతిఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో గల సుమల గలుగుదుర్బలత్వ
మును పోగొట్టుటకును, మానసిక కేకసాధానగాని దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
మంతటను ప్రసిద్ధికెక్కిన దివ్యౌషధము.

వెల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మిడియన్ బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కె మి క లి పు డ్డు

ఇది ఐరన్, లైము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు

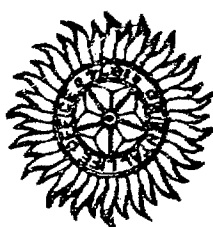
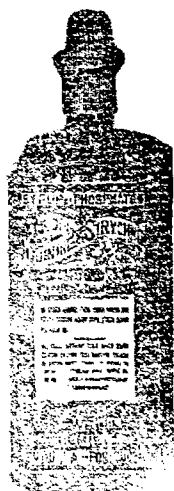
కుళముగనుండును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషుగారు
చెప్పిన ప్రకారము తయారుకాబడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచియౌషధము. రుచిచూసుండును
వృద్ధిగాంచి నరములకు పుష్టినిచ్చును.

పెద్ద బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియన్ రు 1-0-0, చిన్న బుడ్డి 10 అణాలు.

వవెలు కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయుచు.

N. POWELL & Co. Manufacturing Chemists, Bombay

ఓరియంటల్ గవ
ర్నమెంటు సెక్యూ
రిటీలైఫ్ అన్యూరన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ జేతనానందు ఇంకాల్సా
రేటు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలసి
ముసలితనమునందు, కుటుంబసంరక్షణమునకు ఆను
కూలముగా నుండునట్లు ఒకక్రొత్తసమాప్తమైన

భీమాపద్ధతిని

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించేడు పాలసిప్రకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సంవత్సరాలలోపల మరణము సంభవించు విషయ
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దపెంత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తియగునంతకు జీవించుయున్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నడుగా ఏర్పాటుప్రకారము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొద
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోపాడి పాలసికారుడు తనకీర్త్యమున్న
ఈఅమూల్యమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

ప్రముఖములను 25 సంవత్సరములవరకును లేక మరణకాల
మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను:

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8. Madras. } Branch Secy.
Bangalore Branch:—St. Mark's Road,

Bangalore

Trivandrom Branch:—Trivandrum,

SIGHT RESTORED
A Sure Remedy of Nature for all Eye-dis-
eases. Cures Cataract, Glaucoma, etc.,
without knife. No failure; absolutely safe;
highest testimony. Particulars free.
L. H. SELLER, D. Santa (Bengal).

SANTI OIL.
Simple, harmless, external application for
functional weakness, Loss of Manhood,
etc. No irritation, no discolouring, no
bad smell. Particulars free. Correspon-
dence confidential.
HEALTH HOME, D. Santa (Bengal).

హెచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముగల జనులు వారికి బుద్ధిశిలి
అధిక జేకాధార్థ్యము కావలయుననినో.

“ఆతంకనిగ్రహ”

మాత్రలే వారికి జీవ సుఖీకర టి పరమ అమృతము—
ఏని వెల 1 రూపాయి మాత్రమే. త్వరపడుడు.

మ రి యూ

ఏలాటిసంకటము మీకు కావలయుననిన వానికి ఆప్యదే
గమనించెదమరేదామా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామకాత్మమునకు గాను
వాయుడు. ఈపుస్తకం యినాం. 6 పాలు ఖర్చుకూడ లేదు.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్.

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము.

26 బ్రాడ్వే, మదరాసు

దంతచూర్ణము

వెల. డబ్బీ 1.కి 0—2—0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము
నిగ్రహించుచును. నోటు దుర్గంధములేక యుండును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదరాసు.

